

Предметний тест з психології та соціології_2025

Базовий рівень

Базовий рівень. 5. Психологічні та соціологічні виміри суспільства

1. Розповсюдження єдиного психічного стану серед індивідів, що опинилися в натовпі зумовлює:
 - а. навіювання
 - б. зараження
 - в. анонімність натовпу
 - г. рефлексія
2. Форма масової поведінки, яка означає ряд стихійних форм колективного протесту: масового хвилювання, заколоту, повстання; непокоря офіційній владі – це
 - а. демонстрація
 - б. бунт
 - в. мітинг
 - г. паніка
3. Дія людини, яка співвідноситься з діями інших людей чи орієнтується на них називається
 - а. діяльністю
 - б. соціальною дією
 - в. узгодженою дією
 - г. компромісом
4. Система взаємообумовлених соціальних дій, при якій дія одного суб'єкта є одночасно причиною і наслідком у відповідь на дії інших суб'єктів
 - а. соціальна взаємодія
 - б. діяльність
 - в. узгоджена дія
 - г. компроміс
5. Що не є типом соціальних взаємодій
 - а. кооперація
 - б. конкуренція
 - в. конфлікт
 - г. самоосвіта
6. Взаємодії та зв'язки між окремими людьми або групами людей, які встановлюються в процесі їхньої спільної практичної та духовної діяльності - це:
 - а. соціальні відносини
 - б. соціальні цінності
 - в. соціальні норми
 - г. соціальні інститути
7. Прагнення до участі у владі або здійснення впливу на розподіл влади:
 - а. політика
 - б. конкуренція
 - в. суперництво
 - г. протистояння

8. Здатність нав'язувати свою волю іншим та мобілізувати ресурси для досягнення поставленої мети:

- а. влада
- б. повноваження
- в. координація
- г. менеджмент

9. Вкажіть назву соціального інституту, який забезпечує виробництво та розподіл суспільного багатства:

- а. економіка
- б. політика
- в. держава
- г. право

10. Соціальні інститути, які займаються виробництвом, розподілом і обміном матеріальних благ, організацією праці, грошовим обігом тощо:

- а. економічні
- б. політичні
- в. виховні
- г. культурні

11. Які соціальні інститути пов'язані з виконанням функцій влади:

- а. економічні
- б. політичні
- в. виховні
- г. культурні

12. Соціальні інститути, що стверджують, розвивають спадкоємність культури суспільства і передачу її наступним поколінням:

- а. культурні і виховні
- б. сімейні
- в. економічні
- г. політичні

13. Наслідком перебування людини у натовпі є:

- а. усі відповіді правильні
- б. деперсоніфікація
- в. знеособлення
- г. втрата індивідуальності

14. Харизматичне панування – це:

- а. панування, яке спирається на безперечну довіру до лідера
- б. панування, яке базується на звичаях, традиціях певної поведінки, певного типу підкорення
- в. панування, яке ґрунтується на довірі до права, закону, згідно з яким підкоряються не особистості, а чинним законам
- г. немає правильної відповіді

15. Тип панування, яке ґрунтується на довірі до права, закону згідно з яким підкоряються не особистості, а чинним законам – це:

- а. харизматичне
- б. легальне
- в. патріархальне
- г. традиційне

16. Яке суспільство представляє відкритий тип стратифікації?

- а. класове суспільство
- б. рабовласницьке суспільство
- в. станове суспільство
- г. кастове суспільство

17. Рух індивідів між різними соціальними позиціями продовж якого вони здійснюють перехід від однієї соціальної групи до іншої – це

- а. соціальна стратифікація
- б. соціальна диференціація
- в. соціальна мобільність
- г. соціальна нерівність

18. Соціальна мобільність – це

- а. ієрархічно організована структура соціальної нерівності, яка існує в певному суспільстві в певний історичний період
- б. об'єктивні (економічні, професійні, освітні) і суб'єктивні (ціннісні орієнтації, стиль поведінки) відмінності між групами людей
- в. рух індивідів між різними соціальними позиціями продовж якого вони здійснюють перехід від однієї соціальної групи до іншої
- г. сукупність людей, які різняться за своїм становищем у соціальній ієрархії суспільства

19. Горизонтальна мобільність це:

- а. висхідна або нисхідна мобільність окремої людини впродовж її життя
- б. рух індивіда по соціальній шкалі між різними поколіннями
- в. рух індивіда з однієї соціальної групи до іншої без зміни соціального статусу
- г. рух індивіда з однієї соціальної групи до іншої зі зміною соціального статусу

20. Вертикальна мобільність це:

- а. усі відповіді правильні
- б. рух індивіда по соціальній шкалі між різними поколіннями
- в. рух індивіда з однієї соціальної групи до іншої без зміни соціального статусу
- г. рух індивіда з однієї соціальної групи до іншої зі зміною соціального статусу

21. Вкажіть назву типу соціальної мобільності у результаті якої індивід збільшує свої доходи, підвищує освіту, здобуває визнання та престиж

- а. висхідна горизонтальна мобільність
- б. низхідна вертикальна мобільність
- в. висхідна вертикальна мобільність
- г. низхідна горизонтальна мобільність

22. Доцент кафедри філософії, соціології та релігієзнавства стає професором кафедри це приклад

- а. іммобільності
- б. низхідної вертикальної мобільності
- в. висхідної вертикальної мобільності
- г. горизонтальної мобільності

23. Структурна мобільність це:

- а. спосіб розв'язання соціальних проблем і суперечностей, в основу яких покладено зіткнення інтересів і потреб основних соціальних сил певного суспільства
- б. рух індивіда по соціальній шкалі між різними поколіннями
- в. зміни в структурі народного господарства, що відбуваються всупереч волі і свідомості окремих людей (наприклад, скорочення окремих галузей народного господарства або професій)
- г. обопільний та взаємний вплив двох або більше людей на поведінку один одного

24. Індивід, який втратив свій попередній соціальний статус і виявився нездатним адаптуватися до того соціокультурного середовища, в межах якого він змушений функціонувати – це:

- а. студент
- б. мігрант
- в. маргінал
- г. учень

25. Процес зміни постійного місця проживання індивідів чи соціальних груп: переміщення в інший регіон країни або в іншу країну – це:

- а. соціалізація
- б. стратифікація
- в. міграція
- г. адаптація

26. До якої групи чинників, що зумовлюють явище міграції, можна віднести економічну кризу?

- а. шлях міграції
- б. притягання
- в. виштовхування
- г. очікування

27. Тривале відокремлення групи в умовах певного простору і часу характеризується поняттям:

- а. групова сумісність
- б. групова ізоляція
- в. групова поляризація
- г. групова нормалізація

28. Меншість – це:

- а. один з процесів управління малою соціальною групою
- б. волевиявлення індивіда чи групи людей
- в. частина групи, наділена меншими можливостями впливу
- г. частина групи, позбавлена можливості контролю над більшістю

29. Як називається емоційно-психологічна атмосфера в групі, що впливає на стосунки між її членами та сприяє результативності навчального процесу?

- а. соціальна установка
- б. соціально-психологічний клімат
- в. соціально-психологічна стабільність
- г. соціальні норми

30. Явище групової поляризації полягає у:

- а. згуртованості групи, що виражає можливість безконфліктного спілкування і погодження дій індивідів в умовах спільної діяльності

- б. результаті групової дискусії, у процесі якої різні точки зору, думки оформлюються у дві протилежні безкомпромісні позиції
- в. сукупності процесів, що відбуваються в малій групі і характеризують її з точки зору руху, розвитку, функціонування
- г. психологічній налаштованості в групі чи колективі

31. Поняття групова сумісність це:

- а. відносно стійка сукупність людей пов'язана системою відносин, що регулюються загальними цінностями і нормами
- б. соціально-психологічний показник згуртованості групи, що виражає можливість безконфліктного спілкування і погодження дій індивідів в умовах спільної діяльності
- в. соціально-психологічний феномен, що є результатом групової дискусії, у процесі якої різні точки зору, думки оформлюються у дві протилежні безкомпромісні позиції
- г. сукупність процесів, що відбуваються в малій групі і характеризують її з точки зору руху, розвитку, функціонування

32. Групова динаміка – це:

- а. система ознак та критеріїв, які характеризують активність членів групи
- б. засвоєння знань про соціальний світ, закони та закономірності його розвитку
- в. сукупність процесів, що відбуваються в малій групі і характеризують її з точки зору руху, розвитку, функціонування
- г. ступінь активізації індивідів, що складають групу

33. Сім'я, шкільний клас, студентська група – це перелік:

- а. малих соціальних груп
- б. вторинних соціальних груп
- в. умовних соціальних груп
- г. великих соціальних груп

34. Референтна група – це:

- а. умовна група, яка існує тільки в уявленнях індивіда
- б. реальна чи умовна соціальна спільність, з якою індивід співвідносить себе як з еталоном, орієнтуючись у своїх вчинках самооцінці на її норми та цінності
- в. група осіб, які виконують функції соціалізаторів для індивіда в ході його розвитку
- г. група підтримки

35. Група об'єднаних спільними цілями і завданнями людей, що досягла в процесі спільної діяльності високого рівня розвитку – це:

- а. організація
- б. корпорація
- в. колектив
- г. дифузна група

36. Що виступає причиною конформності індивіда у групі є:

- а. нормативний вплив групи на індивіда
- б. індивідуальні особливості членів групи
- в. індивідуальні особливості індивіда
- г. групові очікування від індивіда

37. Основною ознакою малої соціальної групи є:

- а. наявність загальних думок
- б. наявність засобів діяльності

- в. наявність безпосередніх міжособистісних стосунків
- г. наявність спільної території

38. Групова нормалізація – це:

- а. соціально-психологічний феномен, який виникає у результаті групової дискусії, коли протилежні точки зору згладжуються і стають єдиною усередненою думкою
- б. соціально-психологічний феномен, який виникає у результаті конфлікту інтересів у групі
- в. соціально-психологічний феномен, який виникає у результаті домінування однієї правильної позиції
- г. соціально-психологічний феномен, який виникає у результаті невідповідності, розбіжності цінностей групи

39. Мала соціальна група:

- а. реальна чи умовна соціальна спільність, з якою особа співвідносить себе як з еталоном, орієнтуючись на її норми та цінності
- б. невелика за чисельністю спільність, у якій індивіди безпосередньо контактують між собою, об'єднані спільною метою та завданнями
- в. відносно стійка сукупність людей, пов'язаних між собою спільними цінностями, цілями, системою взаємин, взаємовпливів і включених до типових форм діяльності
- г. стійка спільність, що історично склалася на певній території і якій властиві відносно стабільні особливості мови, спільні риси, неповторні якості

40. Неформальна група утворюється завдяки:

- а. сформованому внутрішньому розпорядку і законам
- б. внутрішнім факторам її існування (дружбі, симпатії, спільності інтересів)
- в. референтним нормам
- г. встановленими законодавством нормами

41. Недостовірною або частково достовірною інформацією, що надходить від однієї особи або групи, про події, ситуації це:

- а. міжособистісне спілкування
- б. чутки
- в. комунікація
- г. повідомлення

42. Велика соціальна група – це:

- а. група, в якій окремі її члени можуть не бути особисто знайомі один з одним і для яких властиві опосередковані соціальні взаємодії
- б. група, у якій кожен член може знати кожну іншу людину, що входить у групу, але не може відстежити реакцію кожного з них на окремий елемент своєї поведінки
- в. група, у якій добре знайомі між собою люди об'єднані спільними цілями, інтересами і постійно взаємодіють між собою
- г. група, у якій присутній безпосередній контакт один з одним

43. Спосіб життя великої соціальної групи – це:

- а. сукупність стійких типових форм життєдіяльності спільноти
- б. колективні уявлення, соціальне мислення, суспільна думка, суспільна свідомість
- в. загальногрупова мотивація, групові потреби, інтереси, цінності
- г. суспільні настрої

44. Що таке стихійна група:

- а. короткострокове об'єднання великої кількості осіб з різними інтересами, які зібралися з певного приводу та демонструють певні спільні дії
- б. чисельне скупчення людей, які знаходяться у безпосередніх контактах в стані підвищеного емоційного збудження
- в. форму спотвореної (трансформованої) інформації про значимий об'єкт, яка циркулює у великих групах в умовах невизначеності
- г. прояв безконтрольного страху, що супроводжується різким послабленням вольового самоконтролю та охоплює значну кількість людей

45. Зібрання великої кількості людей, пов'язаних між собою загальним емоційним станом, об'єктом уваги, усвідомлюваною чи неусвідомлюваною метою та володінням величезної сили впливу це:

- а. скупчення
- б. маса
- в. натовп
- г. зібрання

46. Неорганізоване, неструктуроване скупчення людей, які не мають загально усвідомленої мети, як правило, перебувають у стані емоційного збудження, що поширюється за принципом психічного зараження є:

- а. аудиторією
- б. групою
- в. натовпом
- г. публікою

47. Публіка — це:

- а. короткочасне угруповання людей із загальним об'єктом уваги
- б. угруповання людей схильних до спільних дій
- в. велике скупчення людей
- г. скупчення людей схильних до пограбувань

48. Етнічна група – це:

- а. чисельне скупчення людей, які об'єднані безпосередньою просторовою близькістю та загальним об'єктом уваги
- б. стійка спільність, що історично склалася на певній території і якій властиві відносно стабільні особливості мови, спільні риси, неповторні якості, усвідомлення єдності та відмінності від інших утворень
- в. відносно стійка сукупність людей, пов'язаних між собою спільними цінностями, цілями, системою взаємин, взаємовпливів і включених до типових форм діяльності
- г. сукупність індивідів, об'єднаних соціальними зв'язками і причетністю один до одного за певною ознакою

49. Сукупність вимог та очікувань, які висуває суспільство до своїх членів з метою регуляції діяльності та відносин, називається:

- а. соціальна норма;
- б. кримінальне право;
- в. мораль;
- г. традиції.

50. Пасивне, пристосовницьке прийняття готових стандартів у поведінці, безапеляційне визнання існуючого стану речей, законів, норм, правил, це:

- а. інновація;
- б. ретризм;
- в. конформізм;
- г. адаптація.

51. Оберіть правильну відповідь. У симетричному шлюбі:

- а. подружжя мають рівні права
- б. провідну позицію займає той, хто реалізує власні цілі шляхом підкреслення своєї безпорадності
- в. один керує, а інший чекає розпоряджень, інструкцій
- г. ролі подружжя взаємодоповнюювані

52. Сімейні кризи як перехідні моменти між стадіями життєвого циклу сім'ї називаються:

- а. Перехідними
- б. Ненормативними
- в. Природними
- г. нормативними

53. Оберіть правильне визначення. Відображені ревності:

- а. пов'язані із переживанням зради партнера із загрозою розриву стосунків, причинами яких є підозріла поведінка партнера, зрада, відсутність інформації про партнера, розлука, компрометуюча інформація
- б. властиві людям тривожно-помисливим, невпевненим у собі, зі схильністю перебільшувати небезпеку, з комплексом неповноцінності
- в. виникають через переживання своєї сексуальної неспроможності
- г. виникають як проекція власної подружньої невірності, ненадійності на свого партнера

54. Оберіть правильне визначення. Дифузні кордони між підсистемами:

- а. дуже тісні аж до симбіотичних зв'язків
- б. ізолюють: кожен сам по собі
- в. вказують чітко кожному хто за що відповідає
- г. жодна з відповідей неправильна

55. Оберіть правильну послідовність фаз розпаду і дестабілізації відносин:

- а. Інтрапсихічна, інтерпсихічна, соціальна, фаза переробки
- б. Інтрапсихічна, переробки, соціальна, інтерпсихічна
- в. Соціальна, інтерпсихічна, інтропсихічна, переробки
- г. Соціальна, інтропсихічна, переробки, інтерспсихічна

56. Оберіть правильну відповідь. Гендерна ідентичність — це:

- а. соціальні норми, що визначають функції та обов'язки чоловіків і жінок у сім'ї та суспільстві
- б. система нормативів та приписів щодо поведінки чоловіків та жінок, прийнятих у певному соціальному оточенні
- в. поведінка, яка узгоджується з прийнятим у даному суспільстві розподілом статевих ролей;
- г. соціокультурний конструкт особистості

57. Вкажіть правильну послідовність стадій розлучення:

- а. озлоблення, депресії, адаптації, заперечення, переговорів
- б. озлоблення, заперечення, депресії, переговорів, адаптації
- в. переговорів, заперечення, озлоблення, депресії, адаптації
- г. заперечення, озлоблення, переговорів, депресії, адаптації

58. Вираженням зовнішніх (сімейних) і внутрішніх (індивідуальних) кордонів сім'ї є:
- а. сімейні цінності
 - б. сімейні традиції
 - в. сімейні міфи
 - г. сімейні правила
59. Механізм емоційної стимуляції маси, що здійснюється на несвідомому, психофізичному рівні, — це
- а. рефлексія
 - б. циркулярна реакція
 - в. ставлення
 - г. почуття
60. Стан масової свідомості, що включає в себе приховане чи явне ставлення тієї чи іншої спільноти, чи сукупності спільнот до подій, які відбуваються чи будуть відбуватися, - це
- а. рефлексія
 - б. громадська думка
 - в. апатія
 - г. соціальна аномія

Базовий рівень. 4. Прикладні аспекти психології та соціології

1. Як називається шлюб однієї жінки з декількома чоловіками?:
- а. полігамія
 - б. полігінія
 - в. поліандрія
 - г. груповий
2. Замість крапок оберіть пропущене поняття. "Сімейна криза — стан сімейної системи, що характеризується порушенням ... процесів, які призводять до фрустрації звичних способів функціонування сім'ї і неможливості оволодіти новою ситуацією, використовуючи старі моделі поведінки:
- а. гомеостатичних
 - б. гетеростатичних
 - в. гомогамних
 - г. гетерогамних
3. Як називається шлюб одного чоловіка з декількома жінками?:
- а. полігамія
 - б. полігінія
 - в. поліандрія
 - г. груповий
4. До складу нуклеарної сім'ї належать:
- а. подружжя
 - б. подружжя та діти
 - в. подружжя, діти та прабадьки
 - г. одного з подружжя та його батьки
5. Головною особливістю симетричного шлюбу є:
- а. подружжя мають рівні права
 - б. провідну позицію займає той, хто реалізує власні цілі шляхом підкреслення своєї

- б. безпорадності
- в. один керує, а інший чекає розпоряджень, інструкцій
- г. ролі подружжя взаємодоповнюючі

6. Визначте кризи сім'ї, зумовлені подіями, що впливають на стабільність сімейної системи незалежно від стадій життєвого циклу сім'ї:

- а. перехідними
- б. ненормативними
- в. природними
- г. нормативними

7. Як називаються зовнішні випадкові обставини, які дають поштовх до розв'язання конфлікту?:

- а. причиною конфлікту
- б. приводом до конфлікту
- в. кульмінацією конфлікту
- г. ескалацією конфлікту

8. Оберіть варіант відповіді, що визначає послідовність стадій розлучення:

- а. озлоблення, депресії, адаптації, заперечення, переговорів
- б. озлоблення, заперечення, депресії, переговорів, адаптації
- в. переговорів, заперечення, озлоблення, депресії, адаптації
- г. заперечення, озлоблення, переговорів, депресії, адаптації

9. Оберіть правильний варіант тлумачення такого виду ревності, як ревності "власника":

- а. властиві людям, що переживають зраду партнера чи загрозу розриву стосунків через підозрілу поведінку партнера, розлуку з ним тощо
- б. властиві людям тривожно-помисливим, невпевненим у собі, зі схильністю перебільшувати небезпеку, з комплексом неповноцінності
- в. виникають через переживання своєї сексуальної неспроможності
- г. виникають як проекція власної подружньої невірності, ненадійності на свого партнера

10. Основними підсистемами сім'ї є:

- а. подружжя та сиблінги
- б. батьки та подружжя
- в. батьки та сиблінги
- г. подружжя, батьки та сиблінги

11. Складний феномен, що впливає на функціонування всієї сімейної системи, пов'язаний із сімейними правилами та ритуалами, особливостями розподілу сімейних ролей:

- а. сімейні цінності
- б. сімейні традиції
- в. сімейні міфи
- г. сімейні правила

12. Шлюб між одним чоловіком та однією жінкою:

- а. моногамія
- б. екзогамія
- в. полігамія
- г. поліандрія

13. Соціальна фасилітація — це:

- а. композиція групи
- б. підвищення активності, реакцій індивіда в присутності інших
- в. пасивність у діях зумовлена панікою
- г. налагодження стосунків

14. Механізмом групової динаміки є:

- а. груповий тиск
- б. міжособистісні стосунки
- в. спілкування
- г. груповий процес

15. Конформізм — це:

- а. пасивне, пристосовницьке прийняття групових стандартів
- б. прагнення зняти внутрішню напругу за рахунок задоволення первинних потреб
- в. процес встановлення і розвитку контактів між людьми
- г. особливий механізм впливу

16. Групові норми та цінності це:

- а. певні правила, створені групою для забезпечення спільної діяльності її членів
- б. сукупність уявлень про те, як повинен поводитися той чи інший член групи в конкретній ситуації
- в. усвідомлення суб'єктом того, як він сприймається партнером по спілкуванню
- г. сукупність індивідуальних характеристик членів групи, важливих для розуміння їх цілісних властивостей

17. Групова поляризація це:

- а. соціально-психологічний феномен, що є результатом групової дискусії, у процесі якої різні точки зору оформлюються у дві протилежні безкомпромісні позиції
- б. соціально-психологічний феномен, що відображає групові процеси;
- в. соціально-психологічний феномен, що характеризує керівника групи
- г. соціально-психологічний феномен, що є результатом групової дискусії і призводить до компромісних рішень у групі

18. Як класифікують соціальні групи залежно від тривалості їх існування?

- а. тимчасові, постійні
- б. відкриті, закриті
- в. корпорації, асоціації
- г. дифузні, організовані

19. Групова згуртованість це :

- а. стан групи
- б. процес усвідомлення індивідами у групі
- в. утворення, розвиток і формування зв'язків у групі, які забезпечують перетворення зовні заданої структури на психологічну спільність людей
- г. жодної правильної відповіді немає

20. Групи, до яких індивіди не належать, але норми яких сприймають, які є для них джерелом соціальних установок і цінностей, своєрідним еталоном за допомогою якого вони оцінюють себе та інших, називаються:

- а. групи членства
- б. відкриті групи

- в. референтні групи
- г. постійні групи

21. Механізми групової динаміки зумовлюють існування в групі двох протилежних тенденцій:

- а. розвитку і стабілізації
- б. інтеграції і диференціації
- в. прогресу і регресу
- г. утворення і розпаду

22. Мода - це вид:

- а. навіювання
- б. наслідування
- в. перефразування
- г. зараження

23. Комунікативні бар'єри спілкування – це:

- а. психологічні перешкоди, що виникають на шляху отримання інформації;
- б. організований вплив, при передачі інформації, спрямований на підвищення якості сприймання шляхом впливу на емоційний стан;
- в. відхилення від норм взаємодії, які прийняті в суспільстві і відповідають стандартам.
- г. усі відповіді вірні

24. Комунікація (від лат. communico – спілкуюся, роблю спільним, пов'язую) це :

- а. це процес соціального пізнання, що полягає в сприйманні і розумінні людиною себе як особистості, інших людей, соціальних подій і соціальної реальності загалом
- б. взаємоспрямований процес передавання і приймання інформації суб'єктами взаємодії, активний взаємообмін інформацією
- в. несвідоме приписування об'єктові сприймання шаблонного набору рис на підставі певної характеристики
- г. жодної правильної відповіді немає

25. Атракція це:

- а. виникнення при сприйманні індивіда індивідом взаємної привабливості
- б. потреба людини у підтримці, дружніх стосунках, любові
- в. психологічний вплив на особистість у процесі спілкування і взаємодії
- г. процес ототожнення себе з іншим

26. Психологічні перешкоди, що виникають на шляху отримання інформації - це:

- а. соціокультурні норми
- б. статусно-рольові відмінності
- в. комунікативна некомпетентність
- г. комунікативні бар'єри

27. Який тип спілкування базується на використанні слів та мовних конструкцій?

- а. вербальне
- б. невербальне
- в. емоційне
- г. когнітивне

28. "Керівник" - це:

- а. група людей, діяльність яких координується для досягнення поставлених цілей, має спеціально створену структуру

- б. особа, на яку офіційно покладено функції управління установою та організації її діяльності
- в. особа, яка має високий психологічний статус у групі, здатна повести за собою інших людей
- г. особа, яка забезпечує психологічний супровід управлінської діяльності

29. Лідер – це член групи, який:

- а. має необмежені повноваження
- б. призначається вищим керівництвом
- в. спонтанно висувається на роль неофіційного керівника
- г. людина, яка офіційно керує групою

30. Відмінності між керівництвом та лідерством:

- а. керівник володіє формальним статусом, а лідер має психологічний статус;
- б. керівник за законом має права та обов'язки, лідер може їх не мати;
- в. керівник несе відповідальність перед законом за стан справ у групі, лідер ж ні
- г. всі відповіді вірні

31. Поняття "керівник" та "лідер"

- а. тотожні
- б. поняття "керівник" ширше за значенням
- в. поняття "лідер" ширше за значенням
- г. не мають нічого спільного

32. Демократичний стиль управління називають:

- а. колегіальним, товаришким
- б. анархічним, нейтральним
- в. адміністративним, директивним
- г. формальним, рішучим

33. Ліберальний стиль керівництва називають:

- а. анархічний, потуральний
- б. товаришкий, колегіальний
- в. адміністративний, директивний
- г. вольовий, товаришкий

34. При якому стилі керівництва керівник долучає працівників до обговорення проблеми, враховує їх думку при прийнятті рішення, підтримує ініціативу, мотивує заохоченням

- а. авторитарному
- б. демократичному
- в. ліберальному
- г. директивному

35. Соціалізація – це:

- а. процес розвитку особистості в процесі онтогенезу
- б. процес та результат засвоєння та активного відтворення індивідом суспільного досвіду, в результаті чого індивід стає особистістю та набуває знань, умінь і навичок
- в. засвоєння людиною культури людських відносин та соціальних норм
- г. здатність особистості ініціювати зміни у процесі відносин із навколишнім світом.

36. До стадій соціалізації відносять:

- а. дотрудову
- б. трудову
- в. післятрудоу
- г. всі відповіді вірні

37. До макрочинників соціалізації відносять:

- а. країна, держава
- б. місто, село
- в. телебачення, радіо
- г. сім'я, навчальна група

38. До мезочинників соціалізації відносять:

- а. країна, держава
- б. етнос, ЗМІ
- в. сім'я, навчальна група
- г. світ, планета

39. До мікрочинників соціалізації відносять:

- а. країна, держава
- б. місце проживання, ЗМІ
- в. сім'я, друзі
- г. світ, планета

40. Інститути соціалізації - це:

- а. взаємодія особи і соціального середовища, в процесі якої відбувається узгодження вимог та сподівань обох сторін
- б. стійкі типи і форми соціальної практики, завдяки яким організується процес соціалізації особистості в рамках соціальної системи суспільства
- в. психологічні впливи, за допомогою яких здійснюється соціально-психологічне відображення людиною реалій соціального життя
- г. процес становлення "Я-концепції" особистості під впливом включення її до різних соціальних груп

41. Основними стадіями соціалізації є:

- а. дотрудова, трудова, після трудова
- б. основна і перехідна
- в. активна, пасивна, перехідна
- г. навчання, професійна діяльність, створення сім'ї

42. Я-концепція - це:

- а. складне утворення, яке містить у собі самоповагу, гідність, позитивне ставлення до себе тощо
- б. форма відображення об'єктивної дійсності у психіці людини
- в. сукупність усіх уявлень індивіда про себе, що містить у собі усвідомлення людиною своїх фізичних інтелектуальних і інших якостей, самооцінку і тенденції поведінки
- г. розмаїтість ролей, які людина грає для досягнення визнання іншими і формування в них уявлення про те, хто вона і що собою являє

43. Який елемент не є складовою структури Я-концепції:

- а. когнітивний
- б. емоційно-оцінний

- в. рефлексивний
- г. поведінковий

44. Які форми Я-концепції виділяють:

- а. реальна, ідеальна
- б. суб'єктивна, об'єктивна
- в. глибинна, поверхова
- г. внутрішня, зовнішня

45. Уявлення особистості про себе, про те ким вона є - це Я:

- а. реальне
- б. ідеальне
- в. дзеркальне
- г. глибинне

46. Гендер це:

- а. соціальні очікування від представників кожної статі
- б. характеристика біологічної природи людини
- в. усвідомлення та прийняття своєї чоловічої та/або жіночої ролі
- г. дискримінація за статевими ознаками

47. Самопрезентація – це частина Я-концепції, що відноситься до:

- а. афективного компоненту
- б. поведінкового компоненту
- в. когнітивного компоненту
- г. мотиваційного компоненту

48. Проявом самооцінки в діях особистості вважається:

- а. рівень домагань
- б. авторитет
- в. прагнення до успіху
- г. уникнення невдачі

49. Представляє собою стан структури особистості, коли в ній одночасно присутні суперечливі та взаємовиключаючі мотиви, потреби та інтереси, ціннісні орієнтири, з якими вона в даний момент не в змозі самостійно справитися, виділити для себе пріоритет поведінки. Про який тип конфлікту йде мова:

- а. не має правильної відповіді
- б. внутрішньоособистісний
- в. міжособистісний
- г. між особистістю і групою

50. Що таке девіантна поведінка:

- а. погане виховання, відсутність бажання вчитися, бродіння, негативне ставлення до природи
- б. агресивність, психічна хвороба, бідність, дебільність
- в. злочинність, алкоголізм, наркоманія, суїцид, проституція
- г. захворювання на туберкульоз, сифіліс, гонорею

51. Визначте тип конфлікту: "зіткнення тотожних, але протилежно- спрямованих ідей, інтересів, мотивів у однієї людини":

- а. міжособистісний
- б. внутрішньоособистісний
- в. конструктивний
- г. міжгруповий

52. Основним і потужним проявом маскулінності є:

- а. агресивні прояви;
- б. соціальний статус;
- в. прагнення влади;
- г. геперкомпенсація.

53. Про який тип індивідуума йдеться: "самовпевнений і напористий; висока активність; соціальний інтерес дуже слабкий або взагалі відсутні"...

- а. тип, який бере;
- б. керуючий тип;
- в. тип, що уникає;
- г. соціально-корисний тип.

54. Сильна невпевненість у собі, низька самооцінка, стабільне відчуття повної власної нікчемності, безпорадності, переваги всіх над собою це?

- а. комплекс повноцінності;
- б. комплекс неповноцінності;
- в. комплекс переваги;
- г. комплекс досконалості.

55. Суїцидальна поведінка – це:

- а. прагнення завдавати болю іншим;
- б. прагнення ізолюватись від світу;
- в. усвідомлені цілеспрямовані дії, метою яких є позбавлення себе життя;
- г. прагнення до вживання психостимуляторів.

56. Мотивами, що спонукають до протиправних дій, можуть бути:

- а. прагнення негайно отримати задоволення і прагнення до комфорту;
- б. прагнення самоствердитися або досягти високого соціального статусу;
- в. опозиційна поведінка (внутрішнє прагнення порушувати заборони);
- г. усі відповіді вірні.

57. Дії конкретної особистості, які відхиляються від встановлених в даному суспільстві норм, загрожують благополуччю інших людей чи соціальному порядку та несуть за собою кримінальне покарання в крайніх своїх проявах, це:

- а. саморуйнівна поведінка;
- б. делінквентна поведінка;
- в. адиктивна поведінка;
- г. агресивна поведінка.

58. До харчової залежності не відноситься:

- а. вегетаріанство;
- б. невротична булімія;
- в. невротична анорексія;
- г. переїдання.

59. Ситуація, коли одна дитина вимагає у іншої гроші або речі, це:

- а. непрямий булінг;
- б. систематичний булінг;
- в. кібербулінг;
- г. прямий булінг.

60. Фізична або вербальна поведінка людини, спрямована на пошкодження або руйнування, трактується як...

- а. агресивна поведінка;
- б. поведінка ризику;
- в. аномічна поведінка;
- г. токсична поведінка.

61. Соціальні відхилення бувають....

- а. корисливої орієнтації;
- б. агресивної орієнтації;
- в. соціально-пасивного типу;
- г. усі відповіді вірні.

62. Універсальна функція людини, що передбачає всі види саморозкриття це?

- а. творчість;
- б. мислення;
- в. діяльність;
- г. інтелект.

63. Професійна самореалізація як процес соціалізації має два рівні:

- а. репродуктивний і творчий;
- б. репродуктивний і активний;
- в. діяльнісний і професійний;
- г. творчий і адаптивний.

64. Здійснення можливостей розвитку "Я" за допомогою власних зусиль, співтворчості, самодіяльності з іншими людьми (ближнім і далеким оточенням), соціумом і світом у цілому, це:

- а. самореалізація;
- б. професійний розвиток;
- в. професійний інтерес;
- г. творчий потенціал.

65. На противагу автономії та спроможності, за несприятливих умов у дитини може сформуватися:

- а. базова недовіра;
- б. пасивність, неповноцінність;
- в. агресія, злість;
- г. сором, сумнів.

66. Потреба, коли кожній людині властиве прагнення турбуватися про когось, співчувати комусь і якщо ця потреба не задовольняється, людина стає нарцистичною, називається....

- а. потреба у встановленні стосунків;
- б. потреба в подоланні;
- в. потреба в ідентичності;
- г. потреба в системі поглядів та відданості.

67. Високий рівень розвитку професійних, комунікативних, спортивних та ін. здібностей, що знаходить вияв у високоякісній, вельми продуктивній діяльності, це:

- а. вміння;
- б. майстерність;
- в. здібності;
- г. професійність.

68. Мотиви вибору місця роботи визначаються...

- а. оцінкою зовнішньої ситуації;
- б. оцінкою власних можливостей;
- в. оцінкою обраного місця роботи з урахуванням інтересів;
- г. усі відповіді вірні.

69. Перехідний період життя, для якого характерним є ламання й активна зміна життєвих ролей особистості, межа між старим і новим досвідом, якісний перехід з одного стану в інший, це:

- а. професійне вигорання;
- б. адаптація;
- в. життєва криза
- г. соціалізація

70. Базисні (основні) складові свідомості людини це:

- а. понятійне (дискурсивне) і образне мислення, мовлення, вищі почуття, воля;
- б. інтелект, знання, ціннісні орієнтації;
- в. понятійні знання, самосвідомість (Я-концепція), цілепокладання, ставлення;
- г. "елементи усвідомлення" – предмет інтроспективного самопізнання.

71. Особистість – це:

- а. непересічна людина, яка досягла відносно високого рівня розвитку суспільно значущих властивостей;
- б. людина, якій притаманна суспільна природа, суб'єкт (носій) самосвідомості і суспільного досвіду: понятійних знань, умінь, навичок і утворень сфери спрямованості;
- в. людина як носій (суб'єкт) індивідуально-неповторних якостей, властивостей, рис, особливостей;
- г. кожен представник виду *Homo sapiens* – істота, народжена жінкою.

72. Індивідуальність – це:

- а. кожен представник виду *Homo sapiens* – істота, народжена жінкою;
- б. непересічна людина, яка досягла відносно високого рівня розвитку суспільно значущих властивостей;
- в. людина, якій притаманна суспільна природа, суб'єкт (носій) самосвідомості і суспільного досвіду: понятійних знань, умінь, навичок і утворень сфери спрямованості;
- г. людина як носій (суб'єкт) індивідуально-неповторних якостей, властивостей, рис, особливостей.

73. Яким терміном позначають зіткнення протилежних поглядів, інтересів і дій окремих людей та груп, що супроводжується емоційною напругою?

- а. конфліктна ситуація
- б. кульмінація конфлікту
- в. інцидент
- г. конфлікт

74. Як називаються конфлікти, які призводять до укладення проблеми, дестабілізації діяльності групи, до ворожнечі?

- а. деструктивні;
- б. нейтральні
- в. конструктивні
- г. гострі

75. Індивід (індивідуум, особа) – це:

- а. людина як носій (суб'єкт) індивідуально-неповторних якостей, властивостей, рис, особливостей;
- б. кожен представник виду *Homo sapiens* – істота, народжена жінкою;
- в. непересічна людина, яка досягла відносно високого рівня розвитку суспільно значущих властивостей;
- г. людина, якій притаманна суспільна природа, суб'єкт (носій) самосвідомості і суспільного досвіду: понятійних знань, умінь, навичок і утворень сфери спрямованості.

76. В якому з варіантів відповіді подано вірне визначення конфліктної ситуації?

- а. Ситуація прихованого чи відкритого протистояння учасників взаємодії, кожен із яких має свої цілі, мотиви, засоби чи способи вирішення проблеми, яка має для них реальну значущість, об'єктивно наявні передумови для виникнення конфлікту.
- б. Зіткнення протилежних поглядів, інтересів і дій окремих людей та груп, що супроводжується емоційною напругою.
- в. Навмисна чи випадкова дія, спрямована на виникнення конфлікту.
- г. Стадія розвитку конфлікту, яка включає момент найвищої емоційної напруги сторін, пік їхньої конфліктної активності.

77. Високого розвитку в емоційній сфері старшокласника досягають:

- а. почуття дорослості
- б. інтелектуальні почуття
- в. моральні почуття
- г. естетичні почуття

78. Виберіть правильний опис явища "професійного вигорання":

- а. надмірна завантаженість та прагнення зайняти керівну посаду
- б. негативні емоційні переживання через тиск та пригнічення від начальника
- в. стрес через низьку зарплатню та велику завантаженість
- г. емоційне та фізичне виснаження через надмірну завантаженість та зацикленість на роботі

79. Яка найтипівіша причина викликає невдоволення роботою людей середнього дорослого віку:

- а. недостатнє матеріальне забезпечення майбутньої старості
- б. невизнання трудових досягнень начальством
- в. конфлікти з трудовим колективом
- г. досягнення професійного плато

80. Професійне самовизначення має на меті:

- а. формування суб'єкта самовизначення
- б. консультування людини у виборі професії
- в. самопізнання
- г. визначення відповідності людини певній професії

81. Три основні фактори, що відіграють суттєву роль у формуванні емоційного вигорання:

- а. рольовий, особистісний, емоційний
- б. професійний, індивідуальний, соціальний
- в. міжособистісний, особистісний, внутрішньо особистісний
- г. внутрішній, зовнішній, випадковий

82. Кризи професійного розвитку, ігнорування яких може привести до професійної дезадаптації, професійного вигорання та інших небажаних явищ, поділяють на:

- а. закономірні і випадкові
- б. нормативні і ненормативні
- в. очікувані і неочікувані
- г. особистісні і соціальні

83. Криза професійного росту, яка пов'язана з потребою у самоутвердженні і кар'єрному зростанні, наступає на:

- а. завершальній стадії первинної професіоналізації, коли після 3-5 років роботи здобувши певний досвід, людина пране підвищення, однак не бачить перспективи для кар'єрного зростання
- б. стадії професійної адаптації, коли молода людина після завершення навчання у вишій розпочинає свою професійну діяльність
- в. стадії вторинної професіоналізації
- г. стадії майстерності

84. Професійне самовизначення, згідно з поглядами сучасних дослідників це:

- а. активний і свідомий пошук людиною можливостей реалізації себе у професії, що триває упродовж усього життя
- б. процес адаптації до обраної професії
- в. кар'єрний ріст
- г. процес пізнання своїх нахилів та здібностей

85. Виділяють три основні фактори, що відіграють суттєву роль у формуванні емоційного вигорання:

- а. рольовий, особистісний, емоційний
- б. професійний, індивідуальний, соціальний
- в. міжособистісний, особистісний, внутрішньо особистісний
- г. внутрішній, зовнішній, випадковий

86. Кризи професійного розвитку, ігнорування яких може призвести до професійної дезадаптації, професійного вигорання та інших небажаних явищ, поділяють на:

- а. закономірні і випадкові
- б. нормативні і ненормативні
- в. очікувані і неочікувані
- г. особистісні і соціальні

87. Метою вкладання шлюбу у Стародавньому Єгипті є

- а. виключно дітонародження
- б. народження дітей та з економічних міркувань
- в. вкладання економічного та політичного договору
- г. усі відповіді вірні

88. Сукупність характеристик членів сім'ї, важливих з точки зору її аналізу як цілого називається:

- а. композиція
- б. структура сім'ї

- в. групові ролі
- г. кордони сім'ї

89. Оберіть правильну відповідь. За розподілом ролей сім'ї розмежовують на:

- а. авторитарні, ліберальні, демократичні
- б. традиційні (патріархальні, матріархальні), егалітарні
- в. соціально гомогенні, гетерогенні
- г. гомогенні, гетерогенні

90. За характером ціннісно-орієнтаційної єдності розрізняють:

- а. гармонійні і дисгармонійні сім'ї
- б. згуртовані та роз'єднані
- в. гнучкі та інертні
- г. закриті і відкриті

Базовий рівень. 3. Методи психології та соціології

1. Профорієнтація має на меті:

- а. надати допомогу людині у її професійному самовизначенні
- б. зорієнтувати людину у професійному виборі
- в. надати інформацію про світ професій
- г. морально-емоційна підтримка клієнта у процесі вибору професійного покликання

2. Вивчення структури сім'ї здійснюється шляхом:

- а. з'ясування статусу членів сім'ї
- б. аналізу міжособистісних стосунків у сім'ї
- в. з'ясування кількісного складу групи
- г. вивчення релігійної та етнічної приналежності членів групи

3. Маніпуляція відрізняється від інших психологічних впливів тим, що:

- а. маніпуляція відкрита, технологічно-визначена, добре усвідомлювана
- б. маніпуляція має технологічно-професійну основу, планується і контролюється комунікантом
- в. неконтрольована свідомістю комуніканта і непланована
- г. маніпуляція є словесно-логічним варіантом навіювання, пов'язана з раціональною аргументацією

4. Метод "Наклеювання ярликів" - це:

- а. переформатування, формування нових понять, уявлень, знань
- б. приписування ознак, властивостей, характеристик без додаткової аргументації
- в. прищеплення нових ідей шляхом зміни ідейно-концептуальної системи свідомості
- г. прийом впливу з підкресленням престижу чогось аксіоматичного

5. Коли є потреба виявити, наскільки спосіб життя сім'ї, її функціонування у визначених межах відповідає чи не відповідає тим чи іншим сучасним критеріям суспільства, то її вивчають як:

- а. соціальний інститут
- б. малу соціальну групу
- в. соціальну організацію
- г. спільноту людей

6. Коли досліджують стосунки між індивідами, які складають сім'ю, то її вивчають як:

- а. соціальний інститут
- б. малу соціальну групу
- в. соціальну організацію
- г. спільноту людей

7. Вкажіть, яке з-поміж наведених тверджень є правильним?

- а. особа є об'єктом політики
- б. особа є суб'єктом політики
- в. особа є і об'єктом, і суб'єктом політики
- г. особа поза політикою

8. Яке поняття включає в себе як об'єктивні (економічні, професійні, освітні) так і суб'єктивні (ціннісні орієнтації, стиль поведінки) відмінності між групами людей?

- а. соціальна диференціація
- б. соціальна стратифікація
- в. соціальна мобільність
- г. соціальна трансформація

9. Психологічне втручання в особистісний простір для стимуляції позитивних змін – це:

- а. психологічна консультація;
- б. компенсація;
- в. психологічна інтервенція;
- г. корекція.

10. Метод, що полягає в тому, що експериментатор збирає інформацію, не втручаючись у ситуацію і базується на певному плані, програмі, фіксації фактів та особливостей ситуації, на аналізі та інтерпретації.

- а. Експеримет
- б. Спостереження
- в. Тест
- г. Емпіричні методи

11. Емпіричне дослідження це:

- а. Дослідник безпосередньо зустрічається з досліджуваним і використовує емпіричні методи дослідження
- б. Дослідження спрямовані на пізнання реальності без урахування практичного ефекту від застосування знань
- в. Дослідження вимагають участі фахівців різних областей і проводяться на стику декількох наукових дисциплін
- г. Дослідження проводяться з метою отримання знань про діяльність

12. Дослідження проводяться з метою отримання знань, які мають бути використані для вирішення конкретної практичної задачі

- а. Міждисциплінарні
- б. Прикладні
- в. Аналітичні
- г. Критичні

13. Психодіагностичне обстеження це:

- а. дослідження в спеціально створених і контрольованих умовах
- б. вимірювальна процедура в ряді випадків наближена до експериментальної процедури

- в. правильної відповіді немає
- г. організаційне забезпечення експериментального психологічного забезпечення

14. Залежні змінні характеризуються:

- а. Валідність
- б. Надійність
- в. Сензитивність
- г. усі відповіді вірні

15. Сталість можливостей виміру (реєстрації) залежної змінної протягом усього експерименту проведення – це базова характеристика залежної змінної, яка має назву:

- а. Валідність
- б. Надійність
- в. Сензитивність
- г. Операціональність

16. Чутливість залежної змінної до експериментальних маніпуляцій (зміни рівня незалежної змінної) проведення – це базова характеристика залежної змінної, яка має назву:

- а. Валідність
- б. Надійність
- в. Сензитивність
- г. операціональність

17. Група досліджуваних, які не піддаються експериментальним впливам, бо вона для порівняння результатів дослідження:

- а. Експериментальна група
- б. Контрольна група
- в. Контрольна група плацебо
- г. Основна

18. Моделювання, це:

- а. Стратегія побудови експериментальних груп, яка передбачає відбір учасників експерименту з популяції випадковим чином, за певною методикою.
- б. Стратегія побудови експериментальних груп, яка передбачає відбір моделей як учасників експерименту.
- в. Стратегія побудови експериментальних груп, яка передбачає відбір учасників експерименту за певним сценарієм, моделлю ситуації.
- г. Стратегія побудови експериментальних груп, яка передбачає відбір учасників експерименту через моделювання процедури відбору.

19. Група досліджуваних, що піддаються експериментальному впливу, це:

- а. Експериментальна група
- б. Мала група
- в. Контрольна група
- г. Контрольна група плацебо

20. Інсайт як психологічний феномен – це:

- а. блискавичне знаходження способу розв'язання задачі, виходу з проблемної ситуації; в науковому пошуку – момент власне відкриття;
- б. здатність виявляти ті властивості, співвідношення, способи використання об'єктів, застосування яких забезпечує розв'язання задачі, вирішення проблем;
- в. основний засіб предикативного (понятійного) мислення;

г. більш повне відтворення інформації, здійснене через деякий час, ніж одразу після її запам'ятання.

21. В старшому шкільному віці починає формуватись індивідуально-своєрідна система психологічних засобів, які свідомо чи стихійно використовує старшокласник з метою урівноваження своєї індивідуальності з предметними, зовнішніми умовами діяльності і яка носить назву:

- а. індивідуальна довільність психічних процесів
- б. індивідуальний стиль інтелектуальної діяльності
- в. моральна саморегуляція
- г. прояв індивідуальності сили волі

22. Основна ознака розвитку мислення в старшому шкільному віці:

- а. залежність процесів мислення від інтересу учня
- б. розвивається здатність до зв'язного логічного міркування, до високого рівня узагальнення та систематизації знань
- в. розвиток образного мислення
- г. децентрація мислення

23. Професійне самовизначення, сучасні дослідники трактують як:

- а. активний і свідомий пошук людиною можливостей реалізації себе у професії, що триває упродовж усього життя
- б. процес адаптації до обраної професії
- в. кар'єрний ріст
- г. процес пізнання своїх нахилів та здібностей

24. Метою професійного самовизначення є:

- а. формування суб'єкта самовизначення
- б. консультування людини у виборі професії
- в. самопізнання
- г. визначення відповідності людини певній професії

25. Що зумовлює розповсюдження єдиного психічного стану серед індивідів, що опинилися в натовпі

- а. навіювання
- б. зараження
- в. анонімність натовпу
- г. рефлексія

26. Психічний розвиток - це:

- а. типові ознаки розвитку психіки представників певного віку
- б. індивідуальні особливості розвитку психіки конкретного індивіда
- в. прогресивні зміни психіки, що є результатом акселерації
- г. процес накопичення кількісних та якісних прогресивних змін психіки

27. Рання дорослість – це період життя, який триває:

- а. від 23 до 35 років
- б. від 20 до 40 років
- в. від 20 до 50 років
- г. від 18 до 40 років

28. Негативна позиція у ставленні до старості полягає у:

- а. в пасивності, втраті інтересів й ініціативи
- б. звинуваченнях оточуючих і суспільства у своїх негараздах
- в. замикаються в собі, приховують свої почуття та переживання, сприймають старість з обуренням і ненавистю
- г. сприйнятті старості як природнього, нормального явища

29. За рахунок якого психологічного новоутворення людина середнього дорослого віку розв'язує поточні проблеми:

- а. високої адаптивності
- б. кризи середини життя
- в. статусу керівника на роботі
- г. життєвої мудрості, досвіду

30. Рання дорослість – це період життя, який триває:

- а. від 23 до 35 років
- б. від 20 до 40 років
- в. від 20 до 50 років
- г. від 18 до 40 років

31. Кризи професійного розвитку, що супроводжують процес професійного становлення особистості:

- а. закономірні та випадкові
- б. нормативні та ненормативні
- в. очікувані та неочікувані
- г. особистісні та соціальні

32. Метою професійного самовизначення є

- а. формування суб'єкта самовизначення
- б. консультування людини у виборі професії
- в. самопізнання
- г. визначення відповідності людини певній професії

33. Які рівні має масова свідомість?

- а. емоційний і дієвий
- б. емоційно-дієвий і раціональний
- в. дієвий та афективний
- г. раціональний і когнітивний

34. Процес формування громадської думки відбувається

- а. виключно стихійно
- б. стихійно або свідомо
- в. виключно свідомо й цілеспрямовано
- г. тільки завдяки чуткам

35. З погляду психології психічна інфляція може бути:

- а. завжди надто низькою, оскільки маса відчуває комплекс меншовартості
- б. або надто високою (манія величі), або надто низькою штучно запущеною в масу
- в. тільки надто високою, оскільки завжди возвеличує тих, хто відчуває цей стан
- г. немає правильної відповіді

36. Цілеспрямована діяльність держави у сфері регулювання процесів відтворення населення:

- а. демографічна політика
- б. соціальний захист
- в. опіка
- г. соціальне забезпечення

37. До яких інститутів належать держава, армія, освіта тощо:

- а. формальні
- б. неформальні
- в. організовані
- г. впорядковані

38. Порушення нормативної взаємодії соціального інституту з соціальним середовищем:

- а. дисфункція
- б. аномія
- в. колапс
- г. хаос

39. Поділ в суспільстві на основі статевої приналежності – це:

- а. гендерна ідентифікація
- б. гендерна маргіналізація
- в. гендерна установка
- г. гендерна стратифікація

40. Поділ населення на правлячу меншість і підпорядковану більшість це

- а. політична стратифікація
- б. економічна стратифікація
- в. професійна стратифікація
- г. цифрова стратифікація

41. Вкажіть форму стратифікації в основі якої лежить рівень доходу

- а. політична
- б. економічна
- в. професійна
- г. цифрова

42. Вкажіть суб'єктивний критерій стратифікації

- а. дохід
- б. освіта
- в. влада
- г. престиж

43. Термін "кар'єра" є синонімом

- а. горизонтальної мобільності
- б. міжгенераційної мобільності
- в. внутрішньогенераційної мобільності
- г. географічної мобільності

44. Що характеризує динаміку розвитку групи:

- а. групові процеси
- б. міжособистісна взаємодія
- в. конфліктні ситуації
- г. налагодження стосунків

45. Як класифікують соціальні групи залежно від тривалості їх існування?

- а. тимчасові, постійні
- б. відкриті, закриті
- в. корпорації, асоціації
- г. дифузні, організовані

46. Який показник згуртованості групи, відображає можливість безконфліктного існування, спілкування та взаємодії в групі – це:

- а. соціально-психологічний клімат
- б. групова ізоляція
- в. групова сумісність
- г. групові правила

47. Емпатія являє собою:

- а. особливий спосіб розуміння іншої людини, коли домінує не раціональне, а радше емоційне сприйняття її внутрішнього світу
- б. особливу форму сприймання і пізнання іншої людини, що ґрунтується на формуванні стосовно неї стійкого позитивного почуття
- в. різновид суспільної поведінки, коли людина добровільно допомагає іншій
- г. потреба людини у спілкуванні, в емоційних контактах

48. Соціальна перцепція – це:

- а. механізм самопізнання в процесі взаємодії, в основі якого є здатність людини уявляти собі те, як його сприймає партнер по спілкуванню
- б. цілісний образ іншої людини, сформований на основі оцінки зовнішнього вигляду і поведінки
- в. короточасний сильний емоційний стан
- г. узгодженість, впорядкованість та стабільність системи внутрішньо групових процесів

49. Що означає термін "каузальна атрибуція" в соціальній психології?

- а. розвиток взаємодії
- б. приписування наслідків
- в. приписування причин
- г. приписування мотивів поведінки

50. Дайте визначення поняттю "спілкування":

- а. обмін інформацією між індивідами з метою передачі культурних цінностей та суспільного досвіду міжособистісна і міжгрупова взаємодія спрямована на узгодження та об'єднання зусиль з метою налагодження взаємин і досягнення загального результату
- б. інформація яка в міжіндивідуальних контактах передається від однієї живої істоти до іншої і відображає її внутрішні і зовнішні стани
- в. взаємодія за допомогою невербальної комунікації
- г. всі відповіді правильні

51. Основною одиницею процесу передачі інформації є:

- а. комунікативний елемент
- б. комунікативний акт
- в. комунікативний процес
- г. комунікативна дія

52. Схильність пояснювати поведінку людини на основі загального уявлення про неї називається ефектом :

- а. первинності
 - б. ореолу
 - в. новизни
 - г. стереотипізації
53. Усвідомлення особою того, як вона сприймається партнером по спілкуванню називають:
- а. атракція
 - б. рефлексія
 - в. "ефект ореолу"
 - г. каузальна атрибуція
54. Як називається процес, під час якого людина формує уявлення про співрозмовника під час спілкування?
- а. соціальна інтеракція
 - б. соціальна перцепція
 - в. соціальна інтеграція
 - г. соціальна фасилітація
55. Яке з наведених визначень найточніше розкриває зміст поняття "управління"?
- а. процес визначення цілей та визначення шляхів їх досягнення
 - б. сукупність скоординованих заходів, спрямованих на досягнення цілей організації
 - в. група людей, діяльність яких координується для досягнення поставлених цілей, має спеціально створену структуру
 - г. підбір, атестація та навчання персоналу
56. Агентами первинної соціалізації особистості є:
- а. політична партія
 - б. засоби масової інформації
 - в. сім'я
 - г. керівництво трудового колективу
57. Який вид соціалізації описано: "формування особистості як представника певної статі"?
- а. статево-рольова
 - б. економічна
 - в. політична
 - г. духовна
58. Оберіть, який механізм соціалізації описано: "неусвідомлюване відтворення людиною думок, почуттів інших людей, з якими вона спілкується, при некритичній оцінці змісту повідомлень":
- а. навіювання
 - б. наслідування
 - в. соціальна інгібіція
 - г. соціальна рефлексія
59. Компонент "Я-концепції", що відображає уявлення індивіда про самого себе, набір характеристик, якими, як йому здається, він володіє, це:
- а. афективний
 - б. поведінковий
 - в. когнітивний
 - г. мотиваційний
60. "Самооцінка", "самоставлення" – це частина Я-концепції, що відноситься до компоненту:

- а. афективного
- б. поведінкового
- в. когнітивного
- г. мотиваційного

Базовий рівень. 2. Історія і теорія психології та соціології

1. Кому з вчених належить ідея про те, що основний зміст особистості закладається ще в ранньому дитинстві за рахунок адаптації інстинктів до вимог соціуму, належить:

- а. Г.Костюк
- б. З.Фрейд
- в. Дж.Скіннер
- г. Е.Еріксон

2. Хто є автором світового бестселера з психології стосунків "Ігри, у які грають люди"?:

- а. З. Фрейд
- б. А. Адлер
- в. Е. Еріксон
- г. Е. Берн

3. Вкажіть автора теорії "дзеркального Я":

- а. Ч. Кулі
- б. З. Фрейд
- в. П. Лазарсфельд
- г. Р. Мертон

4. "Дзеркальне Я" в концепції Ч. Кулі створюється через:

- а. уявлення про те, як мене можуть зрозуміти інші індивіди (емпатична інтроспекція)
- б. розуміння суспільства як частини природи
- в. переживання людиною своєї самотності
- г. віру в Бога

5. До моделі системи дії, яка запропонована Т. Парсонсом, не входить така підсистема:

- а. культурна
- б. соціальна
- в. особистісна
- г. наукова

6. Кому належить ідея конфліктності суспільства, яку можна подолати шляхом зміни соціальної структури і створення нових відповідних організацій:

- а. Р.Мертон
- б. Т. Парсонс
- в. О. Конт
- г. М. Вебер

7. Вкажіть теорію, представники якої стверджують, що соціальні системи є інтегрованими і тяжіють до стабільності, а дисфункції у суспільстві є патологічним станом, який слід долати:

- а. структурний функціоналізм
- б. позитивізм
- в. марксизм
- г. неомарксизм

8. Хто з-поміж вказаних вчених стверджував, що соціальні системи є інтегрованими і тяжіють до стабільності:
- а. Т. Парсонс
 - б. Дж. Мід
 - в. З. Фройд
 - г. Ю. Габермас
9. Хто з-поміж мислителів писав про вплив вождя на психіку натовпу:
- а. Г. Лебон
 - б. О. Конт
 - в. А. Шопенгауер
 - г. А. Сен-Сімон
10. На думку Г. Лебона на зміну "ери еліти" приходить:
- а. "ера мас"
 - б. "ера інтелектуалів"
 - в. "ера політиків"
 - г. "ера топ-менеджерів"
11. Назвіть автора роботи "Закони наслідування":
- а. Г. Тард
 - б. Г. Лебон
 - в. В. Мак-Дугал
 - г. Л. Ворд
12. Згідно з теорією Г. Тарда рушійною силою розвитку суспільства є:
- а. прагнення людей до наслідування
 - б. інтеракція
 - в. інстинкти
 - г. "народний дух"
13. Хто з-поміж соціологів застосовував термін "еволюція" для пояснення сутності й особливостей виникнення суспільства?
- а. Г. Спенсер
 - б. М. Вебер
 - в. Н. Смелзер
 - г. Е. Гіденс
14. Яка ідея виступає центральним пунктом вчення Г. Спенсера?
- а. еволюції
 - б. революції
 - в. модернізації
 - г. регресу
15. Згідно з М. Вебером соціальна дія, яка здійснюється на основі неусвідомлених психологічних імпульсів, почуттів – це:
- а. традиційна
 - б. ціннісно-раціональна
 - в. афективна
 - г. цілераціональна
16. Засновником "розуміючої" соціології є:

- а. Г. Зіммель
- б. Ф. Тьонніс
- в. М. Вебер
- г. Г. Бокль

17. Вкажіть автора теорії "кругообігу еліт":

- а. В. Парето
- б. Г. Моска
- в. Р. Міхельс
- г. Й. Шумпетер

18. На думку В. Парето люди, які стоять при владі, займають ключові пости в економіці, культурі – це:

- а. еліта
- б. маси
- в. провокатори
- г. аферисти

19. Вкажіть автора тези: "...Історія – це кладовище аристократії"

- а. В. Парето
- б. Г. Моска
- в. Х. Ортега-і-Гассет
- г. Р. Міхельс

20. Хто з-поміж вказаних вчених ввів до наукового обігу термін "еліта"?

- а. В. Парето
- б. М. Вебер
- в. Е. Дюркгайм
- г. Г. Спенсер

21. Який вчений виокремив майнову нерівність, престиж та владу як основні компоненти нерівності людей?

- а. П. Сорокін
- б. М. Вебер
- в. Б. Барбер
- г. Е. Шилз

22. Ким з вчених була запропонована піраміда потреб?

- а. К. Юнг
- б. А. Адлер
- в. Е. Фром
- г. А. Маслоу

23. Хто з вчених був засновником соціометричного напрямку?:

- а. Д. Морено
- б. З. Фройд
- в. Г. Хаймен
- г. К. Левін

24. Біхевіоризм, як один із напрямів психології був заснований:

- а. Ж. Піаже
- б. Дж. Уотсоном

- в. З.Фройдом
- г. К.Юнгом

25. Представниками гуманістичної психології є:

- а. А.Маслоу, К.Роджерс
- б. Дж.Уотсон, Б.Скінер
- в. Ф.Олпорт, Е.Мейо
- г. Ж.Піаже, Л.Виготський

26. Початок досліджень психології етнічних груп поклав:

- а. В.Вундт
- б. Дж.Морено
- в. А.Петровський
- г. М.Вебер

27. Хто із вітчизняних психологів є автором культурно-історичної теорії?

- а. Л.І. Божович
- б. Л.С. Виготський
- в. Д.Б. Ельконін,
- г. Г.С. Костюк

28. Представники якого напрямку розробили проблему самореалізації у психології?

- а. гештальтпсихології
- б. біхевіоризму
- в. гуманістичної психології
- г. психоаналістичної психології

29. Кому з психологів належить вислів, що самоактуалізація не річ, яку можна мати або не мати, а процес, що немає кінця:

- а. А.Адлеру
- б. Е.Роу
- в. К. Роджерсу
- г. А.Маслоу

30. Поняття "особистісного потенціалу", у вітчизняній психології було розроблено і описано:

- а. Т.М.Титаренко
- б. К.В.Федосенко
- в. Є.О.Гавриловою
- г. Е.В.Галажинським

31. Самоактуалізація, згідно з А.Маслоу, це:

- а. процес самопізнання
- б. процес реалізації людиною своїх професійних здібностей
- в. безперервна реалізація людиною своїх потенційних можливостей, здібностей і талантів, як звершення своєї місії, реалізація свого покликання
- г. найбільше досягнення в житті людини

32. Проблема самореалізації у психології розробили представники:

- а. гештальтпсихології
- б. біхевіоризму
- в. гуманістичної психології
- г. психоаналістичної психології

33. До якого століття включно панували концепції, згідно з якими суспільство являє собою скупчення автономних індивідів, які діють самостійно

- а. До IV ст.
- б. До IVIII ст.
- в. До VII ст.
- г. До XIX ст.

34. Вкажіть причину перерви у вітчизняних дослідженнях масової свідомості у середині XX століття

- а. абсолютизація індивідуальної психології
- б. структурування суспільства
- в. розпад суспільства на "юрби самотніх"
- г. поява "культу вільного індивіда"

35. Хто з науковців вважав, що свідомість у стані інфляції не здатна навчатися у минулого, розуміти теперішнє і робити правильні висновки щодо майбутнього

- а. Зігмунд Фрейд
- б. Карл Юнг
- в. Гюстав Лебон
- г. Еліос Канетті

36. Визначте європейські ціннісні орієнтації, які активно пропагуються і набувають все більшої актуальності у вихованні української молоді з раннього дитинства:

- а. орієнтація на життєвий успіх та успішну професійну кар'єру
- б. орієнтація на забезпечення потреб суспільства
- в. кар'єризм
- г. вища освіта

37. Згідно з Е. Дюркгаймом солідарність це:

- а. вищий моральний принцип і вища універсальна цінність
- б. стан розбалансованості соціальних норм
- в. поширеність певного соціального явища або його рідкісність
- г. правила поведінки, які регулюють поведінку людей

38. Моральні принципи і норми суб'єкта, на основі яких функціонують сором і совість, містяться у:

- а. лібідо;
- б. Ego;
- в. Id;
- г. Super-ego.

39. З.Фрейд вважав, що у своїй основі досконалим характером є:

- а. оральний;
- б. анальний;
- в. фалічний;
- г. генітальний.

40. "Серцевиною" високорозвиненої особистості, навколо якої об'єднані всі інші її складові, є:

- а. Самість
- б. Персона
- в. Аніма або анімус
- г. Тінь

41. Самоактуалізація, за А.Маслоу, це:

- а. процес самопізнання
- б. процес реалізації людиною своїх професійних здібностей
- в. безперервна реалізація людиною своїх потенційних можливостей, здібностей і талантів, як звершення своєї місії, реалізація свого покликання
- г. найбільше досягнення в житті людини

42. Профорієнтацію традиційно на Заході називали:

- а. психологією кар'єри
- б. професійною агітацією
- в. психологією професійного відбору
- г. професійною адаптацією

43. Масовізація громадської думки до певного часу носила локальний характер. Це було пов'язане з

- а. появою масових професій
- б. недостатньою щільністю розселення людей
- в. не так швидко передавалася інформація;
- г. довгий час не було ЗМІ

44. Зменшення долі ремісництва і зростаюче збільшення виробництва неминуче вели до

- а. індивідуалізації людини
- б. типізації психіки, свідомості й поведінки людини
- в. структуризації звичних психологічних типів
- г. посилення міграції людей в аграрні провінції

45. Професійне самовизначення, згідно з поглядами сучасних дослідників це:

- а. активний і свідомий пошук людиною можливостей реалізації себе у професії, що триває упродовж усього життя
- б. процес адаптації до обраної професії
- в. кар'єрний ріст
- г. процес пізнання своїх нахилів та здібностей

Базовий рівень. 1. Основи психології та соціології

1. Словосполучення „масова свідомість” увійшло у науковий обіг, починаючи з

- а. середини XX століття
- б. середини XIX століття
- в. середини VIII століття
- г. початку XX століття

2. Уживання поняття „масова свідомість” як спеціального наукового терміна почалося

- а. у 20 - 30-і роки XIX сторіччя
- б. у 20 - 30-і роки XX сторіччя
- в. у 50-60 роки XX сторіччя
- г. наприкінці XX сторіччя

3. Вкажіть коли О. Конт ввів до наукового обігу термін "соціологія"?

- а. 16 ст.
- б. 19 ст.
- в. 18 ст.
- г. 17 ст.

4. Суспільство як цілісна соціальна реальність, що відбиває ту чи іншу сторону соціального життя, а також такі об'єктивні явища суспільства, як соціальні відносини, соціальні зв'язки, соціальні організації, соціальні інститути тощо є

- а. предметом соціології
- б. об'єктом соціології
- в. завданням соціології
- г. ознакою науковості соціології

5. Соціальне оточення людини, сукупність форм діяльності людей, що історично склалися

- а. соціальні умови
- б. соціум
- в. спільнота
- г. суспільство

6. Функція соціології, яка полягає в тому, що результати соціологічних досліджень використовуються для планування розвитку різних сфер суспільного життя

- а. соціального планування
- б. прогностична
- в. критична
- г. виховна

7. Функція соціології, яка реалізується в тому, що соціологія здатна виробляти науково обґрунтовані прогнози щодо тенденцій розвитку соціальних процесів і спільнот

- а. теоретико-пізнавальна
- б. критична
- в. управлінська
- г. прогностична

8. Функція соціології, яка полягає в тому, що соціологічні знання безпосередньо використовуються системою виховання і впливу на свідомість і поведінку людей з метою формування їх соціальних якостей

- а. виховна
- б. пізнавальна
- в. прогностична
- г. світоглядна

9. Від чого не залежить розвиток предмету соціології

- а. прогресу самого наукового знання
- б. мінливих потреб суспільства
- в. соціального запиту
- г. географічних чинників

10. Вивчення фундаментальних наукових проблем, пов'язаних з формуванням знання про соціальну дійсність є головним завданням

- а. теоретичної соціології
- б. емпіричної соціології
- в. спеціальних соціологічних теорій
- г. галузевих соціологій

11. Складова соціології, що вивчає окремі сфери суспільного життя, соціальних груп і інститутів, поєднує в собі теоретичний і емпіричний рівні дослідження

- а. спеціальні соціологічні теорії
- б. теоретична соціологія
- в. емпірична соціологія
- г. історія соціології

12. Складова соціології, яка орієнтується на дослідження великих соціальних спільнот, на вивчення глобальних соціальних процесів

- а. макросоціологія
- б. мікросоціологія
- в. прикладна соціологія
- г. теоретична соціологія

13. Який елемент структури соціологічного знання аналізує вивчення механізмів взаємодії людей на особистісному рівні

- а. мікросоціологія
- б. теоретична соціологія
- в. фундаментальна соціологія
- г. макросоціологія

14. Аспекти "суспільного", які визначаються місцем людей у соціальній структурі, відносинами між соціальними групами та представниками різних класів, націй, трудових колективів тощо

- а. соціальне
- б. психічне
- в. політичне
- г. економічне

15. Яка з теорій є загальною теорією соціальної дії як системи, яка самоорганізується:

- а. структурний функціоналізм
- б. символічний інтеракціонізм
- в. феноменологічна соціологія
- г. етнометологія

16. Подразливість – це:

- а. реакція на певний абіотичний подразник як на певний біотичний, якщо вони постійно співпадають в просторово-часових параметрах, а відтак поява першого інформує (сигналізує, повідомляє) про високу вірогідність появи другого;
- б. здатність живих організмів реагувати на речовини та енергії, життєво значущі щодо їх метаболізму, змінами свого біохімічного і фізіологічного стану;
- в. здатність утворювати сигнальні зв'язки, яка являє собою подразливість щодо впливів тих абіотичних подразників, котрі відносять особину до біотичних, життєво важливих для неї об'єктів, сигналізують, інформують про них;
- г. одна з істотних функціональних властивостей усього живого, суть якої полягає в тому, що реагування організму на подразник залежить не лише від характеру цього подразника, а й від внутрішнього стану самого організму стосовно нього – потребує він його в момент подразнення чи ні.

17. Чутливість – це:

- а. здатність утворювати сигнальні зв'язки, яка являє собою подразливість щодо впливів тих абіотичних подразників, котрі відносять особину до біотичних, життєво важливих для неї об'єктів, сигналізують, інформують про них.
- б. одна з істотних функціональних властивостей усього живого, суть якої полягає в тому, що реагування організму на подразник залежить не лише від характеру цього подразника, а й

від внутрішнього стану самого організму стосовно нього – потребує він його в момент подразнення чи ні;

в. реакція на певний абіотичний подразник як на певний біотичний, якщо вони постійно співпадають в просторово-часових параметрах, а відтак поява першого інформує (сигналізує, повідомляє) про високу вірогідність появи другого;

г. здатність живих організмів реагувати на речовини та енергії, життєво значущі щодо їх метаболізму, змінами свого біохімічного і фізіологічного стану

18. Психічні властивості – це:

а. сталі індивідуальні якості, риси особистості: задатки і здібності, темперамент, характер, спрямованість, комплекси, психопатологічні й невропатичні розлади тощо;

б. відносно сталі ситуативні психічні утворення: мотиваційно-динамічні; когнітивні (пізнавальні); емоційні; вольові;

в. знання (досвід) і ставлення (ціннісні орієнтації) суб'єкта;

г. увага, відчуття, сприймання, уявлення, мислення, пам'ять, воля.

19. Психічні процеси – це:

а. увага, відчуття, сприймання, уявлення, мислення, пам'ять, воля;

б. функціональна динаміка пізнавальних, емоційних, мотиваційних, вольових психічних феноменів;

в. відносно сталі ситуативні психічні утворення: мотиваційно-динамічні; когнітивні (пізнавальні); емоційні; вольові;

г. свідоме (усвідомлюване) відображення з метою адаптації, несвідоме реагування; підсвідомий (інтуїтивний) контроль.

20. Психічні стани – це:

а. свідоме (усвідомлюване) відображення з метою адаптації, несвідоме реагування; підсвідомий (інтуїтивний) контроль;

б. сталі індивідуальні якості, риси особистості: задатки і здібності, темперамент, характер, спрямованість, комплекси, психопатологічні й невропатичні розлади тощо;

в. термінальні (часові) цикли домінування пізнавальних, емоційних, мотиваційних, вольових психічних процесів;

г. відносно сталі ситуативні психічні утворення: мотиваційно-динамічні; когнітивні (пізнавальні); емоційні; вольові.

21. Увага як психічний процес – це:

а. відносно тривала та інтенсивна бадьорість і активність суб'єкта/особини (окремої тварини);

б. функціональна структура, яка охоплює усвідомлення суб'єктом змісту того чи іншого процесу чи стану у своїй психіці;

в. спрямування психічної активності суб'єкта, особини на якийсь об'єкт і зосередження на ньому, що є необхідною умовою та засобом дій з цим об'єктом;

г. захопленість якимось об'єктом.

22. За модальністю (якісним змістом) відчуття поділяють на:

а. екстероцептивні та інтероцептивні;

б. візуальні (зорові), аудіальні (слухові), тактильні (дотикові), органічні, пропріоцептивні (м'язеві), нюхові, смакові;

в. мономодальні, полімодальні, амодальні;

г. модульовані, сенсibilізовані, синестезійні.

23. Константність сприймання – це:

- а. доповнення тієї сенсорної інформації, яка має бути, але не надходить внаслідок тих чи інших перешкод;
- б. виокремлення істотної перцептивної інформації у потоці розмаїтих відчуттів;
- в. організація розрізнених відчуттів у цілісні образи об'єктів;
- г. стало незмінне відображення об'єктів у цілісній сукупності їх інваріантних властивостей в умовах різних спотворень сенсорної інформації, яка надходить від них.

24. Вибірковість сприймання – це:

- а. обстежуючі, орієнтуючі, вивчаючі перцептивні дії;
- б. триангуляція, диспаратність і конвергенція;
- в. виокремлення істотної перцептивної інформації у потоці розмаїтих відчуттів;
- г. виокремлення в перцептивному полі тих чи інших об'єктів за допомогою невимушеної або довільної уваги.

25. Уява – це:

- а. продукування у внутрішньо-психічному плані суб'єкта чуттєвих образів об'єктів (предметів, явищ, ситуацій);
- б. здатність утворювати чуттєві образи об'єктів за їх відсутності у полі сприймання та/або чуттєвому досвіді суб'єкта і він усвідомлює цю відсутність;
- в. відтворення у пам'яті суб'єкта образів предметів, явищ, які він колись сприймав, подій, ситуацій, у яких йому довелося побувати, тощо;
- г. поява образів об'єктів у психіці суб'єкта за їх відсутності у полі його сприймання.

26. Місце психології у функціональній структурі системи наук:

- а. у безпосередньому, найбільш щільному зв'язку з комплексом філософських наук;
- б. у безпосередньому, найбільш щільному зв'язку з комплексом медичних наук;
- в. у центрі системи всіх наук;
- г. у єдиному комплексі з педагогікою.

27. Предмет загальної психології як наукової і навчальної дисципліни – це:

- а. закономірності виникнення, розвитку й функціонування психіки як особливої форми життєдіяльності тварин і людей;
- б. найбільш загальні, основні, фундаментальні психічні феномени, з яких складається і посередництвом яких формується та функціонує психіка людини – психічні процеси, психічні стани, психічні властивості особистості;
- в. закономірності та механізми формування й функціонування психіки в онтогенезі та філогенезі;
- г. психічні процеси, стани і властивості.

28. Саморегуляція живих організмів – це:

- а. здатність реагувати на речовини та енергії, життєво значущі щодо їх метаболізму, змінами свого біохімічного і фізіологічного стану.
- б. реагування на певні абіотичні подразники як на певні біотичні, якщо вони постійно співпадають в просторово-часових параметрах, а відтак, поява перших інформує (сигналізує, повідомляє) про високу вірогідність появи других;
- в. одна з істотних функціональних властивостей усього живого, суть якої полягає в тому, що реагування на подразник залежить не лише від характеру цього подразника, а й від внутрішнього стану самого організму стосовно нього – потребує він його в момент подразнення чи ні.
- г. здатність утворювати сигнальні зв'язки, яка являє собою подразливість щодо впливів тих абіотичних подразників, котрі відносять особину до біотичних, життєво важливих для неї об'єктів, сигналізують, інформують про них.

29. Основні функції психіки на всіх рівнях її існування це:

- а. збирання, збереження та організація застосування інформації, значущої щодо виживання;
- б. пізнання, оцінювання, вибір, контроль, корекція;
- в. антиципація, афірмація;
- г. відображення з метою адаптації (приспосовування);

30. Переключення уваги – це:

- а. акти почергового переміщення її фокусу з одного об'єкта на інший в межах її об'єму протягом розподілу в цих межах;
- б. часті відволікання психічної активності суб'єкта від об'єкта своїх дій та спрямування її на інші об'єкти;
- в. реагування на несподівані, раптові інтенсивні подразники, які "вмикають" захисний інстинкт;
- г. динамічний аспект її об'єму, який утворюється і функціонує посередництвом її рівномірного розподілу в його межах.

31. Адаптація (приспосовування) органів чуття це:

- а. підвищення або зниження їх чутливості та абсолютних порогів під впливом змін сили і тривалості діючого в цей час подразника тієї самої модальності;
- б. регулювання адекватності й ефективності сенсорного реагування на модальні подразники;
- в. усталене підвищення чутливості, зумовлене вимогами діяльності суб'єкта, умов життя особини;
- г. загострення чутливості, що компенсує відсутність (руйнацію) якогось іншого органу чуття.

32. Основний, сутнісний психологічний зміст інтелекту – це:

- а. спроможність аналізувати, синтезувати, абстрагувати, узагальнювати;
- б. пізнавальні здібності індивіда, які виявляються в здатності набувати нові знання і вміння, розуміти те, що відбувається навколо, знаходити вихід із нестандартних ситуацій, та в умінні адаптуватись;
- в. спроможність мислення, ключовим механізмом якої є інсайт (осаяння);
- г. здатність виявляти ті властивості, співвідношення і способи використання об'єктів, їх властивостей, застосування яких забезпечує розв'язання задач, знаходження виходу з проблемних ситуацій.

33. Психологічна сутність мислення полягає в тому, що воно являє собою:

- а. пізнавальний процес, істотною ознакою якого є опосередковане і узагальнене відображення дійсності;
- б. процес розв'язування задач, пошуку виходу з проблемних ситуацій, вирішення проблем за допомогою інтелекту.
- в. процес оперування понятійними знаннями, зафіксованими в словах;
- г. спроможність аналізувати, синтезувати, абстрагувати, узагальнювати.

34. Будь яке мислення унеможлиблюється без участі:

- а. свідомості;
- б. внутрішнього мовлення (оперування поняттями у внутрішньо-психічному плані);
- в. інтелекту;
- г. уяви.

35. Наочно-дійове мислення це:

- а. розв'язування задач інсайтом;
- б. раціональне виваження, план практичних дій, спрямованих на перетворення об'єкта, що сприймається візуально (очима);
- в. свідомо контрольоване виконання предметно-практичних завдань;
- г. процес розв'язування задач, вирішення проблем за допомогою оперування сенсо-моторними схемами та руховими навичками.

36. За А.Маслоу, самоактуалізація - це:

- а. процес самопізнання та самореалізації
- б. процес реалізації людиною своїх професійних здібностей і талантів
- в. безперервна реалізація людиною своїх потенційних можливостей, здібностей і талантів
- г. найбільше досягнення в житті людини

37. Проблематику самореалізації особистості активно розробляли представники:

- а. гештальтпсихології
- б. біхевіоризму
- в. гуманістичної психології
- г. психоаналістичної психології

38. На думку О. Конта поширення наукових знань, зростання їхньої суспільної значущості і впливу на всі сторони життя суспільства є характерно для:

- а. позитивної стадії розвитку суспільства
- б. метафізичної стадії розвитку суспільства
- в. теологічної стадії розвитку суспільства
- г. усі відповіді правильні

39. Поняття "самоактуалізація" у психології належить:

- а. З.Фрейду;
- б. А. Маслоу;
- в. К.Юнгу;
- г. К.Роджерсу.

40. Що найточніше характеризує поняття "особистість" у соціальній психології?

- а. соціальні якості людини
- б. психофізіологічні якості людини
- в. релігійні якості людини
- г. інтелектуальні якості людини

41. Особистість:

- а. формується під впливом соціального оточення
- б. визначається генетичними передумовами людини
- в. формується під впливом умов природного середовища
- г. не залежить від соціальних впливів

42. До характеристик людини з сильно вираженою потребою у самоактуалізації не належить:

- а. стереотипність мислення
- б. прийняття себе, інших, природи
- в. незалежність
- г. спонтанність

43. За М. Рокичем цінності поділяються на:

- а. інструментальні та термінальні
- б. позитивні та негативні
- в. соціальні та індивідуальні
- г. офіційні та неофіційні

44. Спрямованість життя людини відповідно до певних смислів та цінностей називається:

- а. ціннісними орієнтаціями
- б. атитюдами
- в. настановами
- г. усі відповіді вірні

45. Основні характеристики мотиваційної сфери:

- а. змістовність, наповненість, лабільність;
- б. ідентифікація; проекція; інтроспекція; деперсоналізація;
- в. широта; гнучкість; ієрархізованість;
- г. широта, спрямованість, наповненість;

Основний рівень

Основний рівень. 5. Психологічні та соціологічні виміри суспільства

1. Ознаки суспільства:

- а. Особистість, соціальна група, соціальний інститут
- б. Соціальна взаємодія, соціальні відносини, соціальна стратифікація, суспільний договір
- в. Територія, універсальність, автономність, інтегративність
- г. Моральні і правові норми, матеріальне виробництво, держава

2. Соціально-психологічний клімат колективу визначають як:

- а. вид взаємодії особистості із соціальним середовищем
- б. домінуючий відносно стійкий психічний настрій колективу
- в. відносно стійкий і спрощений образ соціального об'єкта
- г. спеціально організований вербальний вплив

3. Конформна поведінка – це:

- а. ситуативна поведінка індивіда в умовах конкретного групового тиску
- б. прагматична поведінка індивіда в групі
- в. імпульсивна поведінка індивіда у групі
- г. демонстративна поведінка індивіда в умовах конкретного групового тиску

4. Моральні норми є складовою суспільної свідомості. Яке „золоте правило” моральності?

- а. Око за око! Зуб за зуб!
- б. Поводься по відношенні до іншої людини так, як би ти хотів, щоб вона поводитися з тобою
- в. Неможливо усім вгодити!
- г. Людині дано два вуха і один рот для того, щоб вона більше слухала і менше говорила!

5. Особливі функції молоді у суспільстві

- а. відтворення суспільства, трансляція соціального досвіду, інноваційне удосконалення в усіх сферах
- б. адаптація, соціалізація, соціальна мобільність
- в. створення нової субкультури, формування соціальних цінностей
- г. здобуття освіти, самореалізація і вибір професії

6. Звичайне зібрання людей на вулиці, де сталася неординарна подія (поява знаменитості, зіткнення автомобілів) називається:

- а. конвенційним натовпом
- б. випадковим натовпом
- в. емоційним натовпом
- г. діючим натовпом

7. Група, до якої індивід відносить себе психологічно, і на цінності й норми якої він орієнтується:

- а. референтна
- б. мала соціальна
- в. релігійна
- г. професійна

8. Нонконформізм – це:

- а. прагнення заперечувати точку зору більшості
- б. прагнення досягнути певного результату
- в. прагнення вирішити конфліктну ситуацію
- г. прагнення вирішити суперечності

9. Група, що є для індивіда джерелом соціальних установок і ціннісних орієнтацій, називається:

- а. група членства
- б. сімейна група
- в. референтна група
- г. формальна група

10. У залежності від форми організації групи поділяються на:

- а. формальні, неформальні
- б. динамічні, нединамічні
- в. відкриті, закриті
- г. великі, малі

11. Спосіб мислення людей, які перебувають у тісно згуртованій групі і прагнуть до єдності думок та пошуку консенсусу, через що знижується їх здатність до пізнання реальності – це:

- а. групова фасцинація
- б. групова поляризація
- в. групове мислення
- г. групова сумісність

12. Оберіть твердження, яке пояснює поняття "меншість групи":

- а. члени групи, наділені меншими можливостями впливу (авторитетом, статусом тощо)
- б. члени групи, які набирають найбільшу кількість виборів (лідери)
- в. члени групи, які постійно підтримують лідерів
- г. члени групи, які виявляють байдужість до групових норм

13. Схильність особи піддаватися думці групової більшості, реальному чи уявному тиску групи – це:

- а. позитивізм
- б. плюралізм
- в. конформізм
- г. емпатія

14. Офіційна група це:

- а. група людей, що об'єднані спільною діяльністю та мають єдині цілі, підпорядковані цілям суспільства
- б. спільність людей, що виникла стихійно на підставі спільності інтересів її членів
- в. група, що створюється як структурна одиниця на підставі штатного регламенту, інструкцій та інших документів
- г. група людей, об'єднана взаємними симпатіями

15. Характерною ознакою великої стихійної групи є:

- а. випадковість входження індивідів, невизначеність кількісного та якісного складу учасників, їхня різноманітність
- б. наявність чіткої структури групи
- в. цілеспрямованість виникнення
- г. чіткість становища, здатність існувати як структурне утворення у складі інших соціальних спільностей

16. Група великої кількості людей, які мають загальний емоційний стан, і яких об'єднує усвідомлювана чи неусвідомлювана мета це:

- а. скупчення
- б. колектив
- в. натовп
- г. зібрання

17. Яка особливість поведінки людини в натовпі:

- а. підвищення навіюваності
- б. критичне мислення
- в. збереження індивідуальності
- г. агресивність

18. До специфічних регуляторів поведінки у великій групі відносять:

- а. звичаї, традиції, мораль
- б. масові настрої
- в. колективні уявлення, спосіб мислення
- г. немає правильної відповіді

19. Маса як велика група це:

- а. скупчення людей, що вирішують проблеми
- б. скупчення людей, які разом відпочивають
- в. чисельне скупчення людей, яке немає чіткої структури
- г. скупчення конформістів

20. Яким видом груп є етноси, класи, народності?:

- а. соціально-неоднорідні групи
- б. організовані групи
- в. стійкі великі групи
- г. супервеликі групи

21. Серед стихійних груп в соціально-психологічній літературі найчастіше виділяють:

- а. натовп, зібрана публіка, незібрана публіка
- б. натовп, маса, публіка
- в. маса, зібрана публіка, незібрана публіка
- г. натовп, публіка, зібрання

22. Найефективніший механізм впливу для розпаду діючого натовпу – це:

- а. позбавлення його учасників анонімності
- б. загальна молитва
- в. закликання до миру
- г. стихійний характер поведінки лідера

23. Усвідомлення особистістю власної приналежності до певної етнічної спільноти – це:

- а. етнічна ідентичність
- б. національний характер
- в. національна ідея
- г. етнічна установка

24. До основних ознак етносу відносять:

- а. спільне походження, мова, культура, територія, релігія, традиції
- б. групові норми, цінності, інтереси
- в. суспільна і масова свідомість
- г. національний характер, ментальність

25. Усвідомлення індивідом національної належності, специфічних рис власної нації, ставлення до національних цінностей – це:

- а. національна самосвідомість
- б. національний характер
- в. національна ідея
- г. національні почуття

26. Національне виховання – це

- а. виховання дітей на культурно-історичному досвіді свого народу, його звичаях, традиціях, духовності
- б. вивчення української мови та історії
- в. знання Конституції і законів України
- г. норми і положення, що визначають державні вимоги до освіченості учнів і випускників шкіл

27. Рух-поступ людства, спосіб існування усіх соціальних груп та особистості, який являє собою не лише активну адаптацію до світу, як на біологічному рівні організації матерії, а й адаптування світу до своїх потреб – перетворення його, спрямоване на задоволення їх, це:

- а. активність
- б. поведінка
- в. діяльність
- г. дія

28. Етнічна група це:

- а. спільність людей, які не перебувають у безпосередньому контакті, не знають про існування одне одного; існують як реальна сукупність людей, яка завдяки відносній цілісності є самостійним суб'єктом історичного і соціального процесу
- б. велика соціальна група, яка характеризується тривалістю існування, закономірністю виникнення, становлення і формування з точки зору соціального розвитку та історії
- в. стійка спільність, що історично склалась на певній території, якій властиві відносно стабільні особливості мови, спільні риси, неповторні якості, усвідомлення єдності і відмінності від інших утворень та відмінні від інших характеристики
- г. усі відповіді вірні

29. Спільнота людей, які об'єднані спільною діяльністю, цілями, інтересами, потребами для взаємодії і досягнення мети. Основою якої є безпосередня, реальна взаємодія і спілкування – це:

- а. велика група
- б. сімейна група
- в. реальна група
- г. референтна група

30. Стійкі групи:

- а. характеризуються тривалістю існування, закономірністю виникнення, становлення і формування, управляються специфічними соціальними механізмами, на основі чого можна виділити і описати типовий для представника таких груп спосіб життя і мислення
- б. утворюються завдяки внутрішнім чинникам їх існування, характерні тісні особистісні взаємини, постійність контактів і т. д.
- в. характеризуються випадковістю виникнення та короткочасністю існування, мають неглибоку психологічну спільність почуттів і настроїв, управляються за допомогою соціально-психологічних механізмів емоційної природи
- г. усі відповіді вірні

31. Внутрігрупові конфлікти це :

- а. порушення (дисгармонія) міжособистісних відносин у групі, руйнація рівноваги між структурами групи (комунікативною, статусною, рольовою, владною)
- б. суперечність між очікуваннями або вимогами окремої особистості й сформованими в групі нормами, цінностями, особливостями поведінки, способами виконання поставлених цілей, завдань
- в. переживання власних емоційних станів у зв'язку з почуттями іншої людини
- г. жодної правильної відповіді немає

32. Групова згуртованість це:

- а. стан групи
- б. процес усвідомлення індивідами у групі
- в. утворення, розвиток і формування зв'язків у групі, які забезпечують перетворення зовні заданої структури на психологічну спільність людей
- г. жодної правильної відповіді немає

33. Горизонтальний мобінг це :

- а. вид психологічної агресії, що полягає у колективному тискові на одного з колег, ігнорування та цькування його
- б. вид психологічної агресії, що здійснюється у площині "керівник – трудовий колектив", може проявлятися у двох видах: колективному тискові на керівника з боку підлеглих або ж тискові керівника на весь колектив або окремого його члена
- в. вид психологічної агресії, що полягає у приниженні одного члена робочого колективу іншим
- г. жодної правильної відповіді немає

34. Оберіть твердження, яке відображає негативні функції конфліктів у групі:

- а. відкривають недоліки, виявляють суперечності у життєдіяльності групи
- б. сприяють становленню групової згуртованості, усувають причини внутрішньо-групових непорозумінь
- в. розв'язання конфлікту шляхом, який прийнятний для всіх сторін, і в результаті люди будуть більше відчувати свою причетність до рішення цієї проблеми

- г. уявлення про іншу сторону як про "ворога", уявлення про свої цілі як про позитивні, а про цілі іншої сторони — як про негативні
35. Оберіть твердження, яке відображає позитивні функції конфліктів у групі:
- а. виступають перешкодою здійсненню змін і впровадженню нового
 - б. відкривають недоліки, суперечності у життєдіяльності групи, показують справжні погляди, переконання учасників групи
 - в. деструктивне вирішення конфлікту приводить до групової поляризації
 - г. погіршення соціально-психологічного клімату групи, зниження ефективності її діяльності
36. Згідно соціометричного підходу, в основі групової згуртованості:
- а. утворення таких зв'язків у групі, які забезпечують перетворення її не просто на певну суму індивідів, а на психологічну спільність людей
 - б. такий рівень розвитку міжособистісних відносин у групі, який характеризується високою кількістю виборів, заснованих на симпатії
 - в. такі міжособистісні відносини, що сприяють високому рівню розвитку ціннісно-орієнтаційної єдності групи
 - г. такі відносини у групі, які дозволяють реалізувати потреби кожного її учасника
37. Індекс інтеграції групи – це:
- а. показник здатності групи зберігати свою структуру як єдине ціле
 - б. показник групової згуртованості
 - в. показник ціннісно-орієнтаційної єдності групи
 - г. показник групової сумісності
38. Індивід, який опинившись на межі культур, подолав межі спільноти, в якій виховувався, але не увійшов у нову групу – це:
- а. делінквент
 - б. маргінал
 - в. аутист
 - г. лідер
39. Соціальний інститут – це:
- а. Навчальний заклад, де вивчається структура міжособистісних відносин
 - б. Сукупність соціальних умов життєдіяльності людини, які впливають на формування її свідомості та моделі поведінки в суспільстві
 - в. Стабільна та інтегрована сукупність соціальних зв'язків, норм, ролей і статусів, цінностей та вірувань, які регулюють всі сфери суспільного життя
 - г. Складноструктуроване утворення, найважливішими елементами якого є соціальна система, система культури і система особистості
40. Соціальна стратифікація – це:
- а. Сукупність соціально-демографічних, професійних, територіальних, економічних, етнічних спільнот, що пов'язані між собою відносно сталими стосунками
 - б. Просування соціальними „сходишками” завдяки здобутій освіті, накопиченню капіталу, просуванню по посаді
 - в. Об'єднання людей, яке має закріплену спільну територію, спільні культурні цінності, соціальні норми і ролі
 - г. Ієрархічно організована структура соціальної нерівності, яка існує у певному суспільстві в конкретний історичний період
41. Яке з наведених визначень є найбільш повним?

- а. Суспільство – це цілеспрямовані організовані певним чином відносини з приводу передачі соціального досвіду наступним поколінням
- б. Суспільство - це рангове розшарування населення, коли вищі верстви знаходяться у більш привілейованому становищі, ніж нищі
- в. Суспільство – це сукупність індивідів, зайнятих економічно і соціально рівноцінними видами праці і, які відповідно отримують приблизно однакову матеріальну і моральну винагороду
- г. Суспільство - сукупність всіх способів взаємодії і форм об'єднання людей, в яких виражається їх всебічна залежність один від одного, це спосіб існування людства

42. Критерії соціальної стратифікації:

- а. Престиж професії, рівень доходів
- б. Економічний і соціальний статус сім'ї
- в. Посада, місце роботи;
- г. Рівень доходу, освіти, доступ до влади, престиж

43. Соціальний інститут, що забезпечує організацію діяльності та соціальних взаємодій, яка здійснюється через взаємно узгоджену систему стандартів поведінки для соціалізації індивідів:

- а. освіта
- б. мораль
- в. сім'я
- г. культура

44. Сталі форми соціальної діяльності, які відтворюються в часі та просторі (наприклад, сім'я, право та ін.):

- а. соціальні інститути
- б. соціальні організації
- в. соціальні групи
- г. соціальні об'єднання

45. Що не є тенденцією сучасної освіти:

- а. демократизація суспільного життя та елітаризація освіти
- б. міжнародна ізоляція
- в. намагання підвищити престиж професії
- г. комерціалізація освіти

46. Релігія виступає у суспільстві:

- а. соціальним інститутом
- б. соціальним законом
- в. соціальною спільнотою
- г. соціальною свідомістю

47. Як перекладається слово "криза"?:

- а. людина
- б. поведінка
- в. поворот
- г. характер

48. Що означає інтегративна функція релігії?:

- а. релігія дає людям впевненість і надію
- б. релігія вводить людей в оману

- в. релігія людей об'єднує
- г. релігія регламентує соціальні відносини

49. Процес, внаслідок якого всі сектори суспільства, культури, різні суспільні групи та окремий індивід звільняються від релігійного світогляду та впливу:

- а. секуляризація
- б. лібералізація
- в. аномія
- г. анархія

50. Релігійний ідеал, релігійні принципи, норми, релігійна спрямованість, релігійні цінності та ін. – структура:

- а. культу
- б. релігійності
- в. релігії
- г. віри

51. Закріплення і відтворення суспільних відносин, забезпечення інтеграції та згуртованості суспільства, регулювання і соціальний контроль – функції:

- а. соціальних організацій
- б. соціальних спільнот
- в. соціальної свідомості
- г. соціальних інститутів

52. Процес, за якого певна суспільна потреба починає усвідомлюватись як загальносоціальна, а не приватна і для її реалізації в суспільстві встановлюються особливі норми поведінки, формуються відповідні ролі, готують кадри, виділяються ресурси:

- а. інституціоналізація
- б. соціальна взаємодія
- в. соціальний контроль
- г. комунікація

53. Нормативна функція релігії означає:

- а. нормування суспільного споживання
- б. нормалізацію міжрелігійних відносин
- в. запровадження норм церковного права
- г. створення особливих норм поведінки в суспільстві

54. Соціологія економіки вивчає:

- а. соціологічні методи виміру та аналізу соціальних процесів пов'язаних з економічною діяльністю людини на всіх рівнях системи соціально-економічних відносин
- б. соціологічні методи виміру та аналізу соціальних процесів пов'язаних з діяльністю людини
- в. соціологічні методи виміру та аналізу соціальних процесів, в яких бере участь людина
- г. сутність діяльності людини

55. Засновують свою діяльність на чітких принципах, здійснюють управлінські і контрольні функції на підставі санкцій, пов'язаних із заохоченням і такі соціальні інститути:

- а. формальні
- б. неформальні
- в. організовані
- г. впорядковані

56. Соціальні інститути, які не мають чіткої нормативної бази, є результатом соціальної творчості та волевиявлення громадян, а соціальний контроль встановлюється за допомогою норм, закріплених у громадській думці, традиціях, звичаях:

- а. формальні
- б. неформальні
- в. організовані
- г. впорядковані

57. Функція соціального інституту, яка полягає в регулюванні за допомогою норм, правил поведінки, санкцій дій індивідів у межах соціальних відносин:

- а. регулятивна
- б. інтегративна
- в. комунікативна
- г. виховна

58. Функція соціального інституту, яка полягає в передачі індивідам знань, цінностей, норм правил поведінки, притаманних тій чи іншій соціальній спільноті:

- а. соціалізаційна
- б. інтегративна
- в. комунікативна
- г. виховна

59. Функції соціальних інститутів, які є офіційно незаявленими, але насправді здійснюються:

- а. латентні
- б. формалізовані
- в. структуровані
- г. явні

60. Спільна ідея, відчуття власної сили і всемогутності, втрата почуття відповідальності, нетерпимість, догматизм, схильність до навіювання, готовність до імпульсивних дій та наслідування лідерів є ознаками:

- а. суспільства
- б. соціальної спільноти
- в. соціальної групи
- г. натовпу

61. Хто порівнював вплив вождя на аудиторію з гіпнозом:

- а. М. Вебер
- б. Г. Лебон
- в. Г. Гегель
- г. О. Конт

62. Психологія натовпу Г. Лебона є прикладом:

- а. соціетальних течій соціологічного психологізму
- б. групових течій соціологічного психологізму
- в. індивідуалістичних течій соціологічного психологізму
- г. немає правильної відповіді

63. Які типи натовпів виокремлює Г. Лебон?:

- а. різнорідні та однорідні
- б. складні та прості

- в. великі та малі
- г. зовнішні та внутрішні

64. Вуличний натовп, який сформувався стихійно і випадково на місці нещасного випадку є прикладом:

- а. різнорідного (гетерогенного) натовту
- б. однорідного (гомогенного) натовпу
- в. складного натовпу
- г. простого натовпу

65. Вкажіть назву еволюційного процесу що відбувається в суспільстві:

- а. надорганічний
- б. органічний
- в. неорганічний
- г. немає правильної відповіді

66. "Аномія" – це:

- а. стан соціальної системи, за якого значна частина громадян, знаючи про існування обов'язкових норм, ставиться до них негативно або байдуже
- б. назва спільноти
- в. процес інституціонального утвердження соціальних норм
- г. стадія соціалізації особистості

67. Економічний і соціокультурний стан людей, які мають мінімальну кількість ліквідних цінностей та обмежений доступ до соціальних благ – це:

- а. стратифікація
- б. диференціація
- в. бідність
- г. усі відповіді правильні

68. Який закон стверджує, що чим нижчий дохід, тим більша частка витрат призначена на харчування:

- а. закон Швабе
- б. закон Райта
- в. закон Енгеля
- г. закон Мальтуса

69. Ієрархічно організована структура соціальної нерівності, яка існує в певному суспільстві в певний історичний період – це:

- а. соціальний поділ
- б. соціальна стратифікація
- в. соціальне рангування
- г. усі відповіді правильні

70. Велика сукупність людей, які різняться за своїм становищем у соціальній ієрархії суспільства – це:

- а. страта
- б. організація
- в. соціальний інститут
- г. професійні групи

71. Вкажіть тип соціальної мобільності, що передбачає перехід індивіда з однієї соціальної групи до іншої без зміни соціального статусу:

- а. внутрішньогенераційна
- б. вертикальна
- в. горизонтальна
- г. міжгенераційна

72. Вкажіть тип соціальної мобільності, що передбачає перехід індивіда з однієї соціальної групи до іншої зі зміною соціального статусу:

- а. вертикальна
- б. горизонтальна
- в. циклічна
- г. маятникова

73. Внутрішньогенераційна мобільність це:

- а. висхідна або нисхідна мобільність окремої людини впродовж її життя
- б. рух індивіда по соціальній шкалі між різними поколіннями
- в. рух індивіда з однієї соціальної групи до іншої без зміни соціального статусу
- г. усі відповіді правильні

74. Міжгенераційна мобільність – це:

- а. висхідна або нисхідна мобільність окремої людини впродовж її життя
- б. рух індивіда по соціальній шкалі між різними поколіннями
- в. рух індивіда з однієї соціальної групи до іншої без зміни соціального статусу
- г. рух індивіда з однієї соціальної групи до іншої зі зміною соціального статусу

75. Висхідна або низхідна мобільність окремої людини впродовж її життя – це:

- а. циклічна мобільність
- б. міжгенераційна мобільність
- в. внутрішньогенераційна мобільність
- г. міграція

76. Рух індивіда по соціальній шкалі між різними поколіннями – це:

- а. горизонтальна мобільність
- б. міжгенераційна мобільність
- в. внутрішньогенераційна мобільність
- г. вертикальна мобільність

77. Вкажіть, який тип соціальної мобільності дає можливість з'ясувати як змінилися соціальні позиції поколінь дітей у порівнянні з поколіннями батьків?:

- а. горизонтальна мобільність
- б. міжгенераційна мобільність
- в. внутрішньогенераційна мобільність
- г. вертикальна мобільність

78. Вкажіть назву типу соціальної мобільності у результаті якої індивід втрачає свої доходи, владу та престиж:

- а. висхідна горизонтальна мобільність
- б. низхідна вертикальна мобільність
- в. висхідна зовнішня мобільність
- г. низхідна горизонтальна мобільність

79. Вкажіть вид мобільності за якого переміщення вниз, вгору або по горизонталі в індивіда відбуваються незалежно від інших:

- а. іммобільність
- б. групова мобільність
- в. індивідуальна мобільність
- г. внутрішній прогрес

80. Зниження статусу політичної партії, яка через поразку на виборах втратила реальну владу є прикладом:

- а. іммобільності
- б. групової мобільності
- в. індивідуальної мобільності
- г. висхідної мобільності

81. Переїзд з одного місця проживання в інше без зміни свого соціального статусу, як-от: доцент Львівського університету стає доцентом Харківського університету є прикладом:

- а. висхідної вертикальної мобільності
- б. низхідної вертикальної мобільності
- в. горизонтальної мобільності
- г. міжгенераційної мобільності

82. Що не може бути причиною групової мобільності?:

- а. соціальна революція
- б. міждержавна війна
- в. військовий парад до Дня Незалежності
- г. іноземна інтервенція

83. Кількість індивідів, які перемістилися соціальними сходами у вертикальному напрямку за певний проміжок часу – це:

- а. інтенсивність мобільності
- б. інтервал мобільності
- в. обсяг мобільності
- г. дистанція мобільності

84. Явище за якого ранг соціального класу відтворюється у незмінному вигляді з покоління в покоління називається:

- а. соціальним застоєм
- б. класовою структурою
- в. класовою іммобільністю
- г. духовним регресом

85. До якої групи чинників, що зумовлюють явище міграції, можна віднести високу заробітну плату, можливість отримати вищий соціальний статус?:

- а. шлях міграції
- б. притягання
- в. виштовхування
- г. очікування

86. Щотижневі поїздки населення від місць проживання до місць роботи, навчання це:

- а. політична міграція
- б. зовнішня міграція

- в. маятникова міграція
- г. нелегальна міграція

87. Соціальна страта – це:

- а. переміщення осіб із одних верств населення в інші
- б. орієнтація на боротьбу за певні соціальні ідеали
- в. орієнтація на споживання
- г. спільність в соціальній структурі суспільства, що об'єднує людей на певних соціальних засадах

88. Дайте визначення поняттю "соціальний клас":

- а. спільність людей, які відрізняються місцем в історично зумовленій системі суспільного виробництва, ставленням до засобів виробництва, а відповідно способами отримання і розмірами суспільного багатства
- б. спільність людей об'єднаних на певних загальних позиціях чи на основі спільної справи, протиставляючись іншим угрупованням
- в. організована спільність людей, що ставлять перед собою мету пов'язану із зміною соціальної дійсності
- г. усі відповіді вірні

89. Найбільш розвинута функція релігії в сучасному соціальному житті?

- а. Пояснення походження світу і людини
- б. Збереження традицій, ритуалів і магічних дій
- в. Сприяє інтеграції соціальних груп, регулювання людської поведінки, моральні норми
- г. Збереження творів мистецтва, архітектурних пам'яток, літературних джерел

90. До якого класу відносять безробітних та безхатьків?

- а. робочий клас
- б. клас буржуазії
- в. середній прошарок
- г. маргінальний прошарок

91. Соціальний клас це:

- а. спільність людей, які відрізняються місцем в історично зумовленій системі суспільного виробництва, ставленням до засобів виробництва, а відповідно способами отримання і розмірами суспільного багатства
- б. спільність людей об'єднаних на певних загальних позиціях чи на основі спільної справи, протиставляючись іншим угрупованням
- в. організована спільність людей, що ставлять перед собою мету пов'язану із зміною соціальної дійсності
- г. усі відповіді вірні

92. Початком будь-якого соціального руху є:

- а. політичний інцидент
- б. конфронтаційні дії
- в. проблемна ситуація
- г. класовий конфлікт

93. Ситуативність виникнення, непостійність існування, випадковість входження індивідів, невизначеність складу учасників є ознаками спільностей:

- а. стійких
- б. організованих

- в. масових
- г. немає вірної відповіді

94. Маса як велика група — це

- а. скупчення людей, що вирішують проблеми
- б. скупчення аутсайдерів
- в. чисельне скупчення людей, яке немає чіткої структури
- г. скупчення конформістів

95. Суттєвою ознакою великих груп є

- а. наявність дружніх стосунків
- б. наявність лідерів
- в. наявність специфічних регуляторів поведінки
- г. наявність згуртованості

96. Соціальна страта – це

- а. переміщення осіб із одних верств населення в інші
- б. орієнтація на боротьбу за певні соціальні ідеали
- в. орієнтація на споживання;
- г. спільність в соціальній структурі суспільства, що об'єднує людей на певних соціальних засадах

97. Публіка — це

- а. короточасне угруповання людей із загальним об'єктом уваги
- б. угруповання людей схильних до спільних дій
- в. велике скупчення людей
- г. скупчення людей схильних до пограбувань

98. Що таке "соціальна адаптація"?

- а. рівновага між цінностями, поведінкою індивіда та вимогами соціального середовища
- б. ізоляція від оточення у поєднанні з ворожим ставленням до нього
- в. правила поведінки, що врегульовують відносини між людьми
- г. активність живих організмів, спрямована на пристосування до навколишнього середовища

99. Тривожність – це:

- а. індивідуальна властивість, риса характеру, що проявляється схильністю до надмірного хвилювання в ситуаціях, які загрожують, на думку цієї особи, неприємностями чи невдачами
- б. негативна емоція, яка викликана інстинктом самозбереження, почуття небезпеки в загрозливій ситуації
- в. почуття недоброзичливості, роздратування, гнів, досада, розлюченість
- г. похмурий, сумний настрій, який проявляється при переживанні втрати

100. Що означає поняття "адаптація"?

- а. це поєднання психологічних особливостей і рис людини, що властиві лише їй та утворюють її своєрідність, відмінність від інших людей
- б. соціальна якість індивіда, що набувається у процесі спілкування і спільної діяльності в соціокультурному середовищі, найсуттєвіші соціально значущі властивості людини
- в. процес взаємодії особистості із середовищем, при якому особистість повинна враховувати особливості середовища й активно впливати на нього, щоб забезпечити задоволення своїх основних потреб
- г. це поворотні моменти індивідуального життя людини, що супроводжуються значними емоційними переживаннями

Основний рівень. 4. Прикладні аспекти психології та соціології

1. Згідно з поглядами сучасних дослідників, професійне самовизначення - це:
 - а. активний і свідомий пошук людиною можливостей реалізації себе у професії, що триває упродовж усього життя
 - б. процес адаптації до обраної професії
 - в. соціальний і кар'єрний ріст
 - г. процес пізнання своїх нахилів та здібностей
2. Профорієнтація, відповідно до поглядів сучасних українських дослідників, розглядається як:
 - а. процес пошуку молодою людиною майбутньої професії
 - б. агітація обирати ту чи іншу професію
 - в. складна система науково обґрунтованих соціально-економічних, психолого-педагогічних та медико-фізіологічних заходів щодо надання допомоги людині будь-якого віку у професійному самовизначенні
 - г. складна система організаційних, навчально-виховних заходів, спрямованих на ознайомлення молодої людини зі світом професій та надання допомоги у професійному виборі
3. Оберіть правильну відповідь. У комплементарному шлюбі:
 - а. подружжя мають рівні права;
 - б. провідну позицію займає той, хто реалізує власні цілі шляхом підкреслення своєї безпорадності;
 - в. один керує, а інший чекає розпоряджень, інструкцій,
 - г. визнається влада одного без врахувань потреб іншого партнера
4. Теорія комплементарних потреб вибору шлюбного партнера Р.Уинча базується на:
 - а. припущенні про потяг, який відчувають діти до батьків протилежної статі
 - б. принципі – протилежності притягуються
 - в. поетапному проходженні через систему фільтрів – відбору потенційних партнерів
 - г. сексуальній сумісності партнерів
5. Оберіть правильне визначення. Ідентифікований пацієнт:
 - а. член сім'ї з ознаками психічного захворювання
 - б. член сім'ї, клініко-психологічні й поведінкові проблеми якого спонукають родичів об'єднатися й звернутися за психологічною допомогою
 - в. член сім'ї, який свідомо маніпулює іншими
 - г. член сім'ї, який не проживає на одній території з родиною
6. Шлюб двох осіб, напр., однієї жінки і одного чоловіка, називається:
 - а. Полігамія
 - б. Полігінія
 - в. Поліандрія
 - г. Моногамія
7. Розширена сім'я складається з:
 - а. Подружжя
 - б. подружжя і дітей
 - в. подружжя, дітей і прабаб'я
 - г. сиблінгів
8. Афіліація – це:

- а. потреба у спілкуванні
- б. потреба у пізнанні
- в. потреба у саморозвитку
- г. потреба професійному зростанні

9. Зосередженість індивіда тільки на власних інтересах і переживаннях, що спричинює його нездатність зрозуміти іншу людину як суб'єкта взаємодії та самодостатню особистість:

- а. ідентифікація
- б. рефлексія
- в. самоефективність
- г. егоцентризм

10. Дайте визначення поняттю "спілкування":

- а. обмін інформацією між індивідами з метою передачі культурних цінностей та суспільного досвіду міжособистісна і міжгрупова взаємодія спрямована на узгодження та об'єднання зусиль з метою налагодження взаємин і досягнення загального результату
- б. інформація яка в міжіндивідуальних контактах передається від однієї живої істоти до іншої і відображає її внутрішні і зовнішні стани
- в. взаємодія за допомогою невербальної комунікації
- г. процес обміну посланнями, які відображають соціальні очікування і статус партнерів

11. Комунікативні бар'єри спілкування – це:

- а. психологічні перешкоди, що виникають на шляху отримання інформації;
- б. організований вплив, при передачі інформації, спрямований на підвищення якості сприймання шляхом впливу на емоційний стан;
- в. відхилення від норм взаємодії, які прийняті в суспільстві і відповідають стандартам.
- г. усі відповіді вірні

12. Соціальна перцепція це:

- а. процес соціального пізнання, що полягає в сприйманні і розумінні людиною себе як особистості, інших людей, соціальних подій і соціальної реальності загалом
- б. соціальний процес антиципації і прогнозування
- в. соціальне моделювання у просторі образів подій
- г. відхилення від норм взаємодії, які прийняті в суспільстві і не відповідають стандартам

13. Рефлексія це:

- а. усвідомлення особою того, як її сприймають і оцінюють інші особи або спільноти
- б. аналіз власного психічного стану
- в. механізм несвідомого уподібнення однієї людини іншій
- г. усвідомлення суб'єктом того, як він сприймає інших партнерів по спілкуванню

14. Каузальна атрибуція – це:

- а. усвідомлення індивідом того, як він сприймається партнером по спілкуванню
- б. інтерпретація необхідної суб'єкту інформації шляхом приписування партнеру по взаємодії можливих почуттів, причин і мотивів поведінки
- в. особливий спосіб розуміння іншої людини, коли домінує емоційне сприйняття її внутрішнього світу
- г. зосередження індивіда тільки на власних інтересах та переживаннях

15. Розуміння іншої людини без слів, на чуттєвому рівні, завдяки проникненню в її внутрішній світ – це:

- а. емпатія
- б. атрибуція
- в. ідентифікація
- г. самоусвідомлення

16. Інтерактивна функція спілкування виявляється:

- а. в організації людьми взаємних дій, спрямованих на реалізацію спільної діяльності, у досягненні певної спільної мети
- б. у впливі на інших людей;
- в. в обміні та передаванні інформації
- г. у пізнаванні фізичних, психологічних та індивідуальних особливостей співрозмовника

17. Ефект соціального сприймання, який реалізується як тенденція високо оцінювати інших людей за шкалою позитивних і низько – за шкалою негативних характеристик це:

- а. поблажливості
- б. пріоритету
- в. первинності
- г. лаконічності

18. Ефект соціального сприймання в якому остання найновіша інформація стає найбільш значущою:

- а. первинності
- б. новизни
- в. привабливості
- г. пріоритету

19. Комунікативна сторона спілкування – це:

- а. обмін інформацією
- б. взаємодія
- в. сприймання один одного
- г. всі відповіді неправильні

20. Соціальна установка це:

- а. стан психологічної готовності та готовності нервової системи особи до дій з об'єктами та ситуаціями
- б. орієнтація індивіда на інших
- в. поведінка, яка відхиляється від норм, що прийняті в певній групі
- г. певні правила, стандарти поведінки, вироблені групою для забезпечення спільної діяльності її членів

21. Оберіть суттєві ознаки організації як системи:

- а. цілеспрямованість, ресурси, наявність психолога в штаті працівників, наявність неформальної структури, функціонально-рольовий розподіл,
- б. цілеспрямованість, системність, розподіл праці, високий ступінь спеціалізації, ієрархічна структура влади, формалізація діяльності, наявність адміністративної структури
- в. наявність офісу, працівників, реклами, конкурентів, клієнтів, централізованої структури організації, юридичної адреси
- г. наявність працівників, ієрархічної структури влади, ресурсів, зарубіжного відділення

22. Дайте визначення поняття "організація":

- а. складна комплексна відкрита система, яка складається мінімум з трьох основних підсистем: виробничої (виконання основної функції), соціальної (взаємини між

- співробітниками по вертикалі і горизонталі) і зовнішніх зв'язків
- б. 2 і більше людей, організовані спільною метою досягнення прибутку
- в. координація діяльності людей з метою підвищення ефективності праці
- г. цілеспрямований вплив на діяльність людей, спрямована на досягнення прибутку

23. До соціально-психологічних функцій організації відносять:

- а. концентрація матеріально-фінансових ресурсів
- б. вихід на ринок соціальних взаємодій
- в. групова інтеграція та активізація діяльності
- г. включення в макроекономічні структури

24. Що таке управління:

- а. група людей, діяльність яких свідомо координується для досягнення поставлених цілей, має спеціально створену структуру
- б. вплив на суспільство з метою його вдосконалення та розвитку
- в. процес планування, організації, мотивації та контролю, необхідний для визначення та досягнення цілей організації
- г. процес створення сприятливого соціально-психологічного клімату організації

25. Що таке харизматичне лідерство:

- а. здатність захоплювати за собою маси без допомоги інструментів влади
- б. виявлення лідерських якостей в окремих ситуаціях
- в. вияв лідерства через певний стиль поведінки
- г. показник високого рівня інтелекту

26. Цей тип лідерства передбачає одноосібний вплив і ґрунтується на погрозі силою:

- а. авторитарне
- б. демократичне
- в. корпоративне
- г. радикальне

27. Якщо в організації керівник та лідер – різні особи, для організації буде ефективно, коли:

- а. керівник та лідер співпрацюватимуть
- б. керівник та лідер будуть дотримуватись різних поглядів щодо вирішення проблем
- в. лідер не втручатиметься у діяльність керівника
- г. немає вірної відповіді

28. Визначте, до якого стилю керівництва належать наступні характеристики: "централізований розподіл завдань, тотальний контроль, комунікаційні потоки йдуть переважно зверху, підтримка ієрархії у службово-професійних стосунках, спрямованість на виконання завдання, мотивація через примушування та загрозу покарання"

- а. авторитарний
- б. демократичний
- в. ліберальний
- г. директивний

29. Якому стилю лідерства характерні наступні особливості: формальне обговорення проблем; нездатність впливати на результати ділової взаємодії; уникнення інновацій; перекладання розв'язання проблеми на інших:

- а. колегіального
- б. демократичного

- в. ліберального
- г. директивного

30. Найбільш відомі такі стилі керівництва і лідерства:

- а. авторитарний, діловий, конструктивний, конформістський
- б. авторитарний, демократичний, ліберальний
- в. наступальний, попустительський, невтручання
- г. домовляння, демократичний, конформний

31. Авторитарному стилю керівництва відповідають такі характеристики:

- а. колегіальне прийняття рішення, складання перспективного плану, невтручання в роботу колективу
- б. одноосібне прийняття рішень, жорстка система санкцій і покарань, ієрархічність управління
- в. Чіткість і постановці цілей, мотивування премією працівників
- г. невтручання в роботу підрозділу

32. Оберіть найбільш повне і точне визначення. "Альтруїзм – це..."

- а. висловлення співчуття та співпереживання іншій людині, можливість відчувати емоційні стани іншої людини, розуміти напрям її переживань і відповідно до цього адекватно реагувати на іншу людину у спілкуванні, надавати їй необхідну підтримку
- б. коли людина спостерігає, що інші люди роблять безкорисливі вчинки і для неї самої і по відношенню до інших, то теж переймає таку модель поведінки
- в. мотив надання комусь допомоги, котрий не пов'язується свідомо із власними егоїстичними інтересами; вчинки, спрямовані на благо іншої людини, притому, що є вибір, здійснювати їх чи ні; допомога іншому, що не потребує винагороди, без свідків, ціною можливих власних втрат
- г. особливе емоційне ставлення, яке визначає привабливість однієї людини для іншої, що може проявлятися у прив'язаності, симпатії, дружбі, любові; специфічна позитивна установка по відношенню до іншої особи, що характеризує їх соціальну взаємодію

33. Оберіть найбільш повне і точне визначення. "Симпатія – це..."

- а. в ході взаємодії люди обмінюються товаром, грошима, благами, любов'ю, інформацією; ми допомагаємо комусь зараз, бо сподіваємося, що можливо в майбутньому нам буде потрібна допомога і хтось це зробить для нас
- б. мотив надання комусь допомоги, котрий не пов'язується свідомо із власними егоїстичними інтересами
- в. тривалі стосунки між людьми, налагоджена стабільна і ефективна взаємодія, вигідна співпраця
- г. стійке позитивне емоційне ставлення людини до інших людей, їх груп, що проявляється у привітності, доброзичливості, захопленні, особливій увазі, прагненні до спілкування і надання допомоги

34. Планування як функція управління – це:

- а. вибір альтернативи, здійснений керівником у межах його посадових повноважень і компетенції, спрямований на досягнення цілей організації
- б. процес вибору цілей та шляхів їх досягнення
- в. процес співставлення отриманого результату діяльності з очікуванням
- г. тимчасова передача підлеглому завдань чи діяльності із сфери дії керівника

35. Функції корпоративної культури:

- а. формування іміджу підприємства, забезпечення соціальної стабільності, мотивація діяльності, створення соціально-психологічного простору для діяльності та взаємодії
- б. організаційна, мотиваційна, рекреаційна
- в. регулююча, виховна
- г. мотивуюча, захисна

36. Корпоративна культура – це:

- а. цивілізована взаємодія особистостей, яким не потрібно шукати суперників для того, щоб бути першими
- б. система різноманітних ланок, між якими формуються зв'язки, що забезпечують погодженість та високу продуктивність спільної праці
- в. система формальних і неформальних правил і норм діяльності, звичаїв і традицій, індивідуальних і групових інтересів, особливостей поведінки персоналу, стилю керівництва, показників задоволеності працівників умовами праці, перспектив розвитку
- г. процес двостороннього обміну інформацією, на основі якого керівник одержує інформацію, необхідну для прийняття ефективних рішень, і доводить прийняті рішення до працівників організації

37. Система формальних і неформальних правил і норм діяльності, звичаїв і традицій, індивідуальних і групових інтересів, особливостей поведінки персоналу організації, стилю керівництва, показників задоволеності працівників умовами праці, перспектив розвитку – це:

- а. Корпоративна культура організації
- б. Стиль управління
- в. Місія організації
- г. Система управління персоналом

38. Оберіть основні функції управління:

- а. планування, прийняття рішень, мотивація, організація діяльності, контроль
- б. прийняття рішень, соціальна адаптація, наставництво, лідерство
- в. планування, навчання, розвиток, наставництво
- г. прийняття рішень, стимулювання до діяльності, делегування повноважень, оцінка персоналу

39. Процес, в якому людська істота з певними біологічними задатками набуває властивостей, необхідних для життєдіяльності в суспільстві, – це:

- а. актуалізація
- б. самореалізація
- в. ідеалізація
- г. соціалізація

40. Соціально-психологічна адаптація особистості полягає у:

- а. демонстрації лідерських якостей
- б. виявленні власних індивідуально-психологічних особливостей
- в. самореалізації особистості
- г. пристосуванні до нових соціальних умов

41. Яка з фаз входження індивіда в соціальне середовище характеризується його намаганням виявити себе та свою індивідуальність:

- а. інтеграції
- б. адаптації
- в. індивідуалізації
- г. ідентифікації

42. Вторинне входження особистості в суспільні відносини – це:
- а. соціалізація
 - б. ресоціалізація
 - в. інкультурація
 - г. формування особистості
43. Вторинна соціалізація особистості відбувається:
- а. після сорока років
 - б. через сферу родинних стосунків, в першій половині життя
 - в. сферу міжособистісних відносин, в середині життя
 - г. сферу соціальних відносин, у другій половині життя
44. Процес соціалізації розгортається у трьох взаємопов'язаних сферах:
- а. діяльності, спілкуванні, самосвідомості
 - б. діяльності, "Я-концепції", прийнятті рішень
 - в. спілкуванні, груповому середовищі, волі
 - г. психічних процесах, взаємодії, конфліктах
45. Основними формами соціалізації є:
- а. цілеспрямована і стихійна
 - б. цілеспрямована і довільна
 - в. головна і другорядна
 - г. важлива і неважлива
46. Основними механізмами соціалізації є:
- а. ідентифікація, інтеріоризація, екстеріоризація, наслідування, навіювання
 - б. соціальні норми, соціальні установки (аттитюди), цінності, ціннісні орієнтації
 - в. наслідування, референтність, нормативна поведінка, субкультура
 - г. оцінювання, санкції, контроль, навіювання
47. Соціалізація це :
- а. процес взаємодії людей
 - б. механізм превентивного розвитку індивіда в умовах групи
 - в. процес засвоєння та одночасного активного відтворення індивідом суспільного досвіду
 - г. поділ суспільства на різні групи
48. Ресоціалізація - це процес:
- а. "вторинного" входження індивіда в соціальне середовище в результаті певних "дефектів" соціалізації
 - б. "первинного" входження індивіда в соціальне середовище в результаті певних "дефектів" соціалізації
 - в. вихід індивіда за межі комфортних умов
 - г. жодної правильної відповіді немає
49. До механізмів соціалізації належать:
- а. популяризація, інтеграція, маніпуляція
 - б. наслідування, навіювання, соціальна фасилітація
 - в. маніпуляція, ресоціалізація, інтервенція
 - г. жодної правильної відповіді немає
50. Соціалізація особистості - це:

- а. відновлення раніше порушених якостей особистості, необхідних їй для повноцінної життєдіяльності в суспільстві
- б. відчуження особистості від основної маси людей, входження її в асоціальні неформальні групи
- в. передача емоційного досвіду від одного індивіда до іншого
- г. процес входження індивіда в суспільство, активного засвоєння ним соціальних ролей, норм, цінностей необхідних для успішної життєдіяльності в певному суспільстві

51. Первинна соціалізація відбувається:

- а. Через сферу міжособистісних відносин, в першій половині життя
- б. Через сферу соціальних відносин, у другій половині життя
- в. Через сферу професійних відносин, в середині життя
- г. Через сферу економічних відносин, у другій половині життя

52. Що таке ресоціалізація особистості:

- а. усвідомлена зміна поведінки людини в ситуації очевидного соціального неуспіху
- б. цілеспрямована дія на розвиток особистості з метою підготовки її до виробничої, суспільної, культурної діяльності
- в. формування нових особистісних рис
- г. готовність особистості до зміни поведінки

53. В чому виявляється соціальна фасилітація як механізм соціалізації?:

- а. в присутності інших людей індивід починає краще працювати
- б. в присутності інших людей індивід починає гірше працювати
- в. присутність інших людей не впливає на ефективність діяльності індивіда
- г. в присутності інших людей виникає ефект синергії

54. Неспівпадіння гендерної ідентичності індивіда з його статтю називається:

- а. гендерна дисфорія
- б. сексуальний розлад
- в. андрогінність
- г. маскулінність

55. Індивідуальна здатність особи залежно від конкретних ситуативних умов діяти водночас по-жіночому і по-чоловічому називається:

- а. маскулінність
- б. фемінність
- в. андрогінність
- г. стать

56. Адекватна гендерна ідентичність характеризується:

- а. негативним ставленням до своєї статевої приналежності, що породжує відчуття незручності і незадоволеності, а тому викликає бажання змінити свою стать на протилежну
- б. повною задоволеністю власною статевою приналежністю з розумінням її переваг та можливостей, а також відсутністю бажання її змінювати
- в. задоволеністю власною статевою приналежністю, але без непохитного бажання належати саме до цієї статі. Разом із цим, бажання змінити стать відсутнє
- г. відсутністю задоволеності власною статевою приналежністю та не сформованістю розуміння особливостей і можливостей свого гендеру

57. Відчуття власної компетентності та ефективності, уміння людей усвідомлювати свої здібності та вибудовувати поведінку, яка б відповідала специфічній задачі або ситуації це:

- а. самоефективність
- б. самооцінка
- в. рівень домагань
- г. Я-концепція

58. Процес формування гендерної ідентичності називається:

- а. гендерною ідентифікацією
- б. гендерною дискримінацією
- в. гендерною дисфорією
- г. гендерною соціалізацією

59. Дайте визначення делінквентної поведінки:

- а. дії, в результаті яких порушується закон
- б. самогубство
- в. потяг до азартних та комп'ютерних ігор
- г. інше

60. Внутрішньоособистісний конфлікт:

- а. виникає тоді, коли спостерігається сутичка рівних за силою та значущістю, але протилежно спрямованих мотивів, потреб, інтересів і потягів у однієї і тієї ж людини
- б. спричиняється ситуацією, і якій члени групи прагнуть до несумісних цілей, або керуються несумісними цінностями чи нормами, намагаючись реалізувати їх в спільній діяльності
- в. спостерігається там, де гострі суперечності виявляються в стосунках між окремими соціальними групами, що мають на меті власні інтереси
- г. виникає тоді, коли спостерігається конфлікт між особистістю і групою

61. Назвіть ознаки девіантної поведінки у підлітків:

- а. стають причиною частих конфліктів з друзями і близькими
- б. сприяють зниженню успішності в школі
- в. знижують самооцінку і породжують комплекси
- г. всі відповіді вірні

62. Поняття "мотив" у психологічній науці означає... :

- а. внутрішня рушійна сила, що спонукає людину до дії
- б. внутрішнє спонукання, рушійна сила злочину
- в. фрагмент загальної картини або об'єкта, що багаторазово повторюється з деякими змінами
- г. проста складова частина сюжету

63. Мотиваційна сфера формується з... :

- а. органічних і матеріальних потреб людини
- б. органічних, соціальних і духовних потреб людини
- в. матеріальних, соціальних і духовних потреб
- г. органічних, матеріальних, соціальних і духовних потреб людини

64. Форма впливу на прийняття суб'єктом рішення або ж метод впливу на свідомість особистості через звернення до її власних критичних міркувань означається як... :

- а. наслідування
- б. вимога
- в. переконання
- г. наказ

65. Емоційне переживання пізнавальної потреби постає як... :

- а. інтерес
- б. прагнення
- в. захопленість
- г. навчання

66. Видом соціально неприйнятної поведінки, котра охоплює типи відхилень від норми: асоціальність та антисоціальність є... :

- а. делінквентна поведінка
- б. адиктивна поведінка
- в. агресивна поведінка
- г. просоціальна поведінка

67. Руйнівна поведінка, що відхиляється від медичних і психологічних норм, яка призводить до порушення якості життя людини, зниження критичності до своєї поведінки, когнітивним перекручуванням сприйняття і розуміння того, що відбувається, зниження самооцінки і емоційним порушенням, що у підсумку призводить до стану соціальної дезадаптації особистості та до її повної ізоляції називається:

- а. аморальна поведінка
- б. деструктивна поведінка
- в. аутоагресивна поведінка
- г. агресивна поведінка

68. Негативні зміни в особистості та поведінці родичів внаслідок залежної поведінки когось із членів сім'ї, це:

- а. стан співзалежності
- б. хімічна залежність
- в. харчова залежність
- г. ігрова залежність

69. Сукупність вчинків, що характеризуються негативним ставленням індивіда до етики і моралі, насамперед, до загальнолюдських цінностей, зокрема, до дисциплінованості, почуття обов'язку, це:

- а. аутоагресивна поведінка
- б. аморальна поведінка
- в. агресивна поведінка
- г. делінквентна поведінка

70. Девіації, які відрізняються націленістю на отримання задоволення або особистої вигоди, це:

- а. егоїстичні девіації
- б. альтруїстичні девіації
- в. експансивні девіації
- г. сплановані деструкції

71. Девіації, які характеризуються вторгненням в життя і діяльність оточуючих людей, часто схильністю ігнорувати їх інтереси і, навіть, робити замах на їх свободи, це....:

- а. неекспансивні девіації
- б. індивідуальні деструкції
- в. егоїстичні девіації
- г. експансивні девіації

72. Професійна реалізація особистості на її життєвому шляху передбачає такі основні етапи:

- а. професійне самовизначення, творчість, активність, фахове зростання і розвиток компетенцій
- б. професійне становлення в обраній сфері діяльності, ініціативність, адаптація і самореалізація
- в. професійне самовизначення, професійне становлення в обраній сфері діяльності, фахове зростання і розвиток компетенцій
- г. професійний інтерес, професійне становлення в обраній сфері діяльності, фахове зростання і саморозкриття

73. Для якого з типів професійної мотивації характерним є обрання професії як можливість подолати власні негативні риси характеру?:

- а. адекватний тип професійної мотивації
- б. ситуаційний тип професійної мотивації
- в. компенсаторський тип професійної мотивації
- г. конформістський тип професійної мотивації

74. Який тип професійної мотивації характеризується наявною антисоціальною спрямованістю, прагненням використати професію з корисливою метою?:

- а. адекватний тип професійної мотивації
- б. ситуаційний тип професійної мотивації
- в. компенсаторський тип професійної мотивації
- г. кримінальний тип професійної мотивації

75. Яку теорію можна ефективно застосовувати у практиці управління персоналом для встановлення та обґрунтування принципу транспарентності в мотивації трудової діяльності, а також при вирішенні конфліктів у системі стимулювання праці:

- а. мотиваційна теорія справедливості
- б. процесуальна теорія мотивації
- в. трифакторна теорія Д. Мак-Клелланда
- г. теорія мотивації Ф. Герцберга

76. Комплекс психологічних, педагогічних і медичних заходів, які мають допомагати молодим людям обрати ті професії, котрі відповідають їхнім задаткам, здібностям, схильностям, це:

- а. професійне консультування
- б. професіограма
- в. професійне орієнтування
- г. професійна агітація

77. На думку А. Маслоу, задоволенню якої потреби в сучасному суспільстві найбільше заважає індивідуалізм?:

- а. потреби в самоактуалізації
- б. потреби у визнанні або повазі
- в. потреби у приналежності
- г. потреби у безпеці

78. Механізми диференційної соціалізації гендерних відмінностей

- а. взаємодія з батьками і дорослими
- б. Диференційне підсилення і наслідування
- в. взаємодія з ровесниками своєї і протилежної статі
- г. статеве дозрівання і сексуальність

79. До якого з видів конфліктогенів належать образливі жести, гострі погляди, підвищення тону голосу?:

- а. вербальні
- б. особистісні
- в. невербальні
- г. пасивні

80. Вкажіть, що не належить до закономірностей дії конфліктогенів?:

- а. На конфліктогени, застосовані опонентом, здебільшого відповідають таким же сильним, або й ще сильнішим конфліктогеном
- б. Використання конфліктогенів призводить до стрімкого розвитку конфлікту
- в. Усе описане є вірним стосовно дії конфліктогенів
- г. Використання конфліктогенів стає причиною виникнення конфлікту

81. Визначення якого терміну подано: "Вербальні чи невербальні компоненти поведінки особистості чи групи, які сприяють виникненню і розвитку конфлікту"?:

- а. конфліктогени
- б. конфлікт
- в. стратегії поведінки опонентів
- г. конфліктна ситуація

82. Визначення якого із різновидів конфлікту подано: конфлікти, які виникають між групами людей, коли члени кожної з конфліктуючих груп сприймають один одного як своїх суперників, опонентів?:

- а. Міжгруповий конфлікт
- б. Міжособистісний конфлікт
- в. Конфлікти між особою і групою
- г. Внутрішньогруповий конфлікт

83. Сприймання учасниками міжгрупового конфлікту один одного за схемою "ми" – "вони", коли відбувається знеособлення, протиставлення членів однієї групи членам іншої групи, позначається терміном:

- а. міжгрупове порівняння
- б. емпатія
- в. ідентифікація
- г. деіндивідуалізація сприймання

84. Що з переліченого характеризує міжособистісний конфлікт?:

- а. виникає між окремими людьми, групами людей, які сприймають один одного як своїх опонентів
- б. виникає між 2 і більше особами, зачіпає інтереси й почуття не тільки опонентів, але й тих людей, з якими вони пов'язані службовими чи міжособистісними стосунками
- в. все перелічене характеризує міжособистісний конфлікт
- г. виникає між окремими людьми і групами

85. Яким терміном називають механізм психологічного захисту, що передбачає повернення індивіда, що переживає внутрішньоособистісний конфлікт, до примітивних форм поведінки, мислення, а також приглушення почуттів, прагнень, бажань, уникнення відповідальності?:

- а. Сублімація
- б. Регресія
- в. Заміщення
- г. Компенсація

86. В якому із перелічених визначень охарактеризовано стиль суперництва?:

- а. Один опонент йде на поступки іншому заради ефективного вирішення конфлікту.
- б. Кожен опонент співпрацює з іншим і йде на взаємні поступки заради вирішення конфлікту.
- в. Кожен із опонентів прагне перемогти і вступає у боротьбу, турбуючись лише про свої інтереси.
- г. Учасник конфлікту прагне ухилитися від обговорення проблемних питань, щоб не ускладнювати стосунки.

87. В якому з перелічених випадків доцільно застосовувати стиль суперництва в конфлікті?:

- а. Результат конфлікту є досить важливим для його учасника, при цьому він не дуже зацікавлений у співробітництві з іншими опонентами і володіє достатньою кількістю ресурсів для досягнення власних цілей
- б. Учасник конфлікту вважає, що важливіше зберегти з опонентом хороші стосунки, ніж відстоювати свої інтереси і наполягати на власному варіанті вирішення проблеми, тому частково або повністю відмовляється від своїх потреб, претензій
- в. Опонентів може влаштувати тимчасове взаємовигідне рішення, прийняте в конфлікті, тому вони готові йти на поступки
- г. Напруга під час конфлікту дуже велика, є необхідність послаблення загострення, тому важливо уникнути зіткнення з опонентом

88. В якому з перелічених випадків доцільно застосовувати стиль уникнення в конфлікті?:

- а. проблема, якої торкаються в конфлікті, не дуже важлива для людини, вона в даний час не хоче витрачати сили на її вирішення, але й не поступається своїми інтересами
- б. наявні бажання чи необхідність виграти час, можливо, для того, щоб отримати додаткову інформацію або отримати чиясь підтримку
- в. учасник конфлікту не нехтує своїми поглядами й інтересами, але й не наполягає на своєму, оскільки відкрите обговорення конфлікту може тільки ускладнити ситуацію
- г. у всіх перелічених випадках доцільно застосовувати стиль уникнення в конфлікті

89. Який із методів запобігання конфлікту охарактеризовано: формування політики неприпустимості обмежень в правах когось із учасників взаємодії внаслідок будь-яких відмінностей між ними, наприклад, за ознаками раси, кольору шкіри, національності чи етнічного походження:

- а. недопущення дискримінації
- б. матеріальне та моральне заохочення
- в. дотримання корпоративної культури
- г. психологічна просвіта

90. Андроїдна особистість

- а. сукупність фізичних ознак, які одержує людина по спадковості
- б. поєднує в собі позитивні риси обох статей, соціально адаптована з високою життестійкістю
- в. сукупність генів людини, які вона одержує від своїх батьків
- г. властивості людини, яких вона набуває у процесі засвоєння суспільного досвіду

91. В якому з варіантів відповіді подано вірне визначення конфліктної ситуації?:

- а. Ситуація прихованого чи відкритого протистояння учасників взаємодії, кожен із яких має свої цілі, мотиви, засоби чи способи вирішення проблеми, яка має для них реальну значущість, об'єктивно наявні передумови для виникнення конфлікту
- б. Зіткнення протилежних поглядів, інтересів і дій окремих людей та груп, що супроводжується емоційною напругою

- в. Навмисна чи випадкова дія, спрямована на виникнення конфлікту.
- г. Стадія розвитку конфлікту, яка включає момент найвищої емоційної напруги сторін, пік їхньої конфліктної активності

92. Яким терміном позначають зіткнення протилежних поглядів, інтересів і дій окремих людей та груп, що супроводжується емоційною напругою?:

- а. конфліктна ситуація
- б. кульмінація конфлікту
- в. інцидент
- г. конфлікт

93. Як називаються конфлікти, які призводять до укладення проблеми, дестабілізації діяльності групи, до ворожнечі?:

- а. деструктивні
- б. нейтральні
- в. конструктивні
- г. військові

94. Яким терміном позначається навмисна чи випадкова дія опонентів, спрямована на виникнення конфлікту; може розглядатися також як етап конфліктної взаємодії, на якому одна із сторін починає діяти всупереч інтересам іншої сторони, а опонент відповідає тим самим, внаслідок чого конфлікт із потенційного переходить в актуальний?:

- а. конфліктна ситуація
- б. кульмінація конфлікту
- в. інцидент
- г. конфлікт

95. Як називається стадія розвитку конфлікту, яка включає момент найвищої емоційної напруги сторін, пік їхньої конфліктної активності?:

- а. кульмінація
- б. ескалація
- в. інцидент
- г. конфліктна ситуація

96. Як називається стиль поведінки учасників конфлікту, який характеризується тим, що опоненти не вступають в обговорення проблеми, не відстоюють свої права, ухиляються від взаємодії з опонентами, щоб запобігти загостренню стосунків під час конфлікту, але при цьому не відмовляються від своїх потреб та інтересів?:

- а. суперництво
- б. компроміс
- в. уникнення
- г. пристосування

97. Що з переліченого не належить до методів запобігання конфліктам в організації?:

- а. все перелічене належить до методів запобігання конфліктам в організації
- б. постійне інформування працівників про результати і цілі діяльності підприємства
- в. розробка чітких посадових інструкцій, що виключають плутанину і безвідповідальність
- г. забезпечення можливості підвищення кваліфікації, створення сприятливих умов для праці та кар'єрного зростання

98. Назвіть стадію розвитку конфлікту за поданою характеристикою: протікання конфлікту відбувається в напрямі наростання напруги, зростає конфліктна активність опонентів:

- а. кульмінація
- б. ескалація
- в. інцидент
- г. конфліктна ситуація

99. В якому випадку недоцільно застосовувати стиль компромісу в конфлікті?:

- а. Обидві сторони мають однакові ресурси (владу, час, фінанси тощо) для взаємно вигідного вирішення проблеми
- б. Опоненти хочуть прийти до прийняття певного рішення швидко, і кожен з них може дещо змінити свої претензії та цілі, оскільки це найбільш економний за часом і найвигідніший шлях
- в. Задоволення максимальною мірою власних цілей, потреб має для кожного з опонентів не надто велике значення
- г. Індивід перебуває в критичній ситуації, рішення необхідно прийняти швидко, і він активно використовує психологічний тиск, фізичну силу, владу, силу закону, зв'язки, авторитет для того, щоб наполягати на своїх вимогах

100. Що з переліченого не властиве для міжособистісного конфлікту?:

- а. відбувається в усіх сферах людських стосунків
- б. відбувається у формі переживання
- в. все перелічене характеризує міжособистісний конфлікт
- г. може поєднуватися з іншими видами конфліктів (зокрема, внутрішньоособистісним, міжособистісно-груповим)

101. Визначення якого із різновидів конфлікту подано: виникає в межах однієї групи, сторонами конфлікту є або окремі учасники групи, або ж окремі угруповання всередині групи, або ж будь-який із членів групи та вся група?:

- а. Внутрішньоособистісний конфлікт
- б. Міжособистісний конфлікт
- в. Конфлікт між особистістю і групою
- г. Внутрішньогруповий конфлікт

102. Що з переліченого не може бути наслідком внутрішньогрупового конфлікту?:

- а. все перелічене може бути наслідком конфліктів у групах
- б. зміни складу і чисельності групи та окремих мікрогруп
- в. вироблення нових норм комунікації і співпраці у групі
- г. припинення існування групи

103. Що з переліченого є вірним стосовно міжгрупового конфлікту?:

- а. Може виникати між керівником організації і цілим колективом або між керівником/працівником і групою працівників
- б. Все перелічене є вірним стосовно міжособистісно-групового конфлікту
- в. Їх учасниками можуть бути етнічні групи, релігійні об'єднання, партії, масові рухи, різні шкільні класи та інші утворення
- г. Це гостре негативне переживання, що виникає в результаті тривалої боротьби окремих структур внутрішнього світу особистості

104. Гостре негативне переживання, викликане боротьбою окремих структур внутрішнього світу особистості, зіткненням протилежно спрямованих потреб, інтересів, цінностей, цілей, ідеалів, що відображає суперечливі зв'язки індивіда із соціальним середовищем і затримує ухвалення рішення, позначають терміном :

- а. гостра стресова реакція
- б. внутрішньоособистісний конфлікт

- в. міжособистісний конфлікт
- г. міжгруповий конфлікт

105. Яким може бути ґендерний конфлікт за рівнем його прояву?:

- а. внутрішньоособистісним
- б. міжособистісним
- в. соціальним (на макрорівні)
- г. ґендерний конфлікт може відбуватися на будь-якому із перелічених рівнів

106. Який із стилів поведінки спрямований на пошук рішення, яке задовольняло б інтереси усіх учасників конфлікту, коли усі опоненти захищають свої інтереси, права, при цьому активно взаємодіючи з іншими людьми?:

- а. пристосування
- б. співпраця
- в. компроміс
- г. уникнення конфлікту

107. Як називається стиль поведінки учасників конфлікту, який характеризується тим, що кожен опонент співпрацює з іншим і йде на певні поступки (взаємні) заради ефективного вирішення конфлікту?:

- а. співпраця
- б. компроміс
- в. уникнення
- г. пристосування

108. Як називається стиль поведінки учасників конфлікту, який характеризується тим, що один опонент йде на поступки іншому заради ефективного вирішення конфлікту?:

- а. співпраця
- б. переговори
- в. уникнення
- г. пристосування

109. Як називається діяльність учасників конфлікту, а також і третіх осіб, спрямована на усунення об'єктивних і суб'єктивних причин назріваючого зіткнення та розв'язання суперечностей неконфліктними способами?:

- а. профілактика конфлікту
- б. розв'язання конфлікту
- в. врегулювання конфлікту
- г. запобігання/попередження конфлікту

110. Який із методів запобігання конфлікту охарактеризовано: формування політики неприпустимості обмежень в правах когось із учасників взаємодії внаслідок будь-яких відмінностей між ними, наприклад, за ознаками раси, кольору шкіри, національності чи етнічного походження

- а. недопущення дискримінації
- б. матеріальне та моральне заохочення
- в. дотримання корпоративної культури
- г. психологічна просвіта

111. Задоволення потреби у батьківстві, контактах з дітьми, самореалізація у дітях реалізуються завдяки:

- а. Виховній функції
- б. Репродуктивній функції

- в. Функції соціального контролю
- г. Господарсько-побутовій функції

112. Задоволення потреб у спільному проведенні дозвілля, взаємозбагачення інтересів членів сім'ї відбувається завдяки:

- а. Виховній функції
- б. Репродуктивній функції
- в. Рекреативній функції
- г. Господарсько-побутовій функції

113. В егалітарній сім'ї:

- а. Подружжя мають рівні права
- б. Провідна роль належить батькові
- в. Провідна роль належить матері
- г. Провідна роль належить чоловікові

114. Оберіть правильну відповідь. За розподілом ролей сім'ї розмежовують на:

- а. авторитарні, ліберальні, демократичні
- б. традиційні (патріархальні, матріархальні), егалітарні
- в. соціально гомогенні, гетерогенні
- г. гомогенні, гетерогенні

115. Нуклеарна сім'я складається з:

- а. Подружжя
- б. подружжя і дітей
- в. подружжя, дітей і прабабків
- г. одного з подружжя та його батьків

116. Оберіть правильну відповідь. За стилем керівництва сім'ї поділяють на:

- а. авторитарні, ліберальні, демократичні
- б. традиційні (патріархальні, матріархальні), егалітарні
- в. соціально гомогенні, гетерогенні
- г. гомогенні, гетерогенні

117. За характером ціннісно-орієнтаційної єдності розрізняють:

- а. гармонійні і дисгармонійні сім'ї
- б. згуртовані та роз'єднані
- в. гнучкі та інертні
- г. закриті і відкриті

118. Оберіть правильну відповідь. У симетричному шлюбі:

- а. подружжя мають рівні права
- б. провідну позицію займає той, хто реалізує власні цілі шляхом підкреслення своєї безпорадності
- в. один керує, а інший чекає розпоряджень, інструкцій
- г. ролі подружжя взаємодоповнюювані

119. Сімейні кризи як перехідні моменти між стадіями життєвого циклу сім'ї називаються:

- а. Перехідними
- б. Ненормативними
- в. Природними
- г. Нормативними

120. Оберіть правильне визначення. Дифузні кордони між підсистемами:

- а. дуже тісні аж до симбіотичних зв'язків
- б. ізолюють: кожен сам по собі
- в. вказують чітко кожному хто за що відповідає
- г. жодна з відповідей неправильна

121. Оберіть правильне визначення. Відображені ревності:

- а. пов'язані із переживанням зради партнера із загрозою розриву стосунків, причинами яких є підозріла поведінка партнера, зрада, відсутність інформації про партнера, розлука, компрометуюча інформація
- б. властиві людям тривожно-помисливим, невпевненим у собі, зі схильністю перебільшувати небезпеку, з комплексом неповноцінності
- в. виникають через переживання своєї сексуальної неспроможності
- г. виникають як проекція власної подружньої невірності, ненадійності на свого партнера

122. Оберіть правильну відповідь. Гендерна ідентичність — це:

- а. соціальні норми, що визначають функції та обов'язки чоловіків і жінок у сім'ї та суспільстві
- б. система нормативів та приписів щодо поведінки чоловіків та жінок, прийнятих у певному соціальному оточенні
- в. поведінка, яка узгоджується з прийнятим у даному суспільстві розподілом статевих ролей;
- г. соціокультурний конструкт особистості

123. В патріархальній сім'ї:

- а. Подружжя мають рівні права
- б. Провідна роль належить батькові
- в. Провідна роль належить матері
- г. Провідна роль належить дітям

124. Вираженням зовнішніх (сімейних) і внутрішніх (індивідуальних) кордонів сім'ї є:

- а. сімейні цінності
- б. сімейні традиції
- в. сімейні міфи
- г. сімейні правила

125. Формування і підтримка правових і моральних санкцій за порушення моральних норм взаємовідноси у сім'ї відбувається завдяки:

- а. Виховній функції
- б. Репродуктивній функції
- в. Функції соціального контролю
- г. Господарсько-побутовій функції

126. У матріархальній сім'ї:

- а. Подружжя мають рівні права
- б. Провідна роль належить батькові
- в. Провідна роль належить матері
- г. Провідна роль належить чоловікові

127. До якого рівня управління відносяться управлінці, які визначають місію та цілі організації, здійснюють довгострокове планування, забезпечують зв'язки організації із зовнішнім середовищем:

- а. інституційний рівень управління;
 - б. середній рівень управління;
 - в. управлінський рівень;
 - г. нижчий рівень управління;
128. До якого рівня управління відносяться керівники безпосередніх виконавців:
- а. інституційний рівень управління
 - б. середній рівень управління
 - в. управлінський рівень
 - г. нижчий рівень управління
129. Керівники середньої ланки управління здійснюють:
- а. координацію роботи структурних підрозділів організації;
 - б. визначають місію та цілі організації
 - в. розробляють бізнес-стратегію організації, забезпечують зв'язки організації із зовнішнім середовищем
 - г. координують роботу безпосередніх виконавців
130. Метою корпоративної культури є...
- а. формування поведінки персоналу, що сприяє знищенню організації
 - б. формування поведінки персоналу, що сприяє досягненню цілей однієї людини
 - в. формування поведінки персоналу, що сприяє досягненню цілей підприємства
 - г. формування поведінки керівника по відношенню до своїх рідних
131. В яких ситуаціях варто використовувати ліберальний стиль керівництва?
- а. В термінових та екстрених ситуаціях
 - б. В ситуації низького рівня розвитку групи та розв'язання стратегічних завдань
 - в. В ситуації високого рівня розвитку групи та виконання творчих завдань
 - г. В ситуації, коли люди не спроможні, але хочуть працювати
132. Що відноситься до слабких, несприятливих сторін ліберального стилю керівництва
- а. байдужість керівника сприяє дезорганізації колективу, зниженню ефективності діяльності
 - б. потребує значних зусиль і часу для забезпечення комунікацій, координації дій працівників, урахування їхніх індивідуально-психологічних особливостей
 - в. спричиняє виникнення у працівників почуття невдоволення, оскільки не враховуються їхні інтереси, творчі можливості, ініціатива
 - г. забезпечує швидкість прийняття управлінських рішень, орієнтує на обов'язкове досягнення результату
133. Що відноситься до слабких, несприятливих сторін авторитарного стилю керівництва
- а. байдужість керівника сприяє дезорганізації колективу, зниженню ефективності діяльності
 - б. потребує значних зусиль і часу для забезпечення комунікацій, координації дій працівників, урахування їхніх індивідуально-психологічних особливостей
 - в. спричиняє виникнення у працівників почуття невдоволення, оскільки не враховуються їхні інтереси, творчі можливості, ініціатива
 - г. забезпечує швидкість прийняття управлінських рішень, орієнтує на обов'язкове досягнення результату
134. Оберіть, що відносять до структури стилю керівництва (за критерієм функцій управління):
- а. планування діяльності організації, прийняття рішень, мотивація діяльності персоналу, організація діяльності, контроль
 - б. тип організації, специфіка діяльності організації, соціально-психологічний клімат

- організації, професійна та особистісна зрілість працівників
- в. соціокультурні, етнопсихологічні, морально-психологічні основи управління, професійна етика та професійна культура управлінської діяльності
- г. фізіологічні потреби, потреби у безпеці, у приналежності, у визнанні, у владі, у самореалізації

135. Демократичний стиль, згідно К.Левіна, дає наступні результати:

- а. сприятливий соціально-психологічний клімат, задоволеність міжособистісними стосунками у групі, середні показники якості виконання завдання
- б. товариські стосунки у групі, низькі показники якості виконання завдання
- в. високі показники якості виконання завдання, можлива незадоволеність працівників соціально-психологічним кліматом у робочому колективі, зокрема стосунками у системі "керівник – підлеглий"
- г. високі показники якості виконання завдання, задоволеність стосунками у системі "керівник – підлеглий"

136. За яких умов демократичний стиль керівництва є ефективним та дієвим?

- а. Люди компетентні, але не хочуть працювати, не готові брати на себе відповідальність, не виявляється командна робота
- б. група високого рівня розвитку, існує командний дух, ідея самоорганізації, самовідповідальності, самомотивації, готовність у працівників до конструктивного діалогу
- в. Відсутність внутрішньої мотивації, орієнтація на виконання індивідуальних завдань, кожен "сам за себе"
- г. Працівники пасивні, тому виконують тільки доручену їм роботу, нема бажання вдосконалювати виконання завдання

137. Згідно А.Маслоу, при мотивації працівника з актуальною потребою у безпеці варто опиратись на:

- а. створення можливості впливати на інших, наприклад, керувати певним проектом
- б. демонстрації поваги, визнання професійних знань, вмінь, навичок працівника
- в. створення відносно стабільних умов діяльності, переконування у надійній стратегії діяльності організації
- г. формування відчуття приналежності до організації, відчуття учасника команди

138. Згідно А.Маслоу, при мотивації працівника з актуальною потребою у приналежності варто опиратись на:

- а. створення можливості впливати на інших, наприклад, керувати певним проектом
- б. демонстрації поваги, визнання професійних знань, вмінь, навичок працівника
- в. створення відносно стабільних умов діяльності, переконування у надійній стратегії діяльності організації
- г. формування відчуття приналежності до організації, відчуття учасника команди

139. При мотивації працівника, у якого домінує потреба у визнанні (за ієрархією потреб А.Маслоу), слід опиратись на:

- а. створення можливості впливати на інших, наприклад, керувати певним проектом
- б. демонстрацію поваги, визнання професійних знань, вмінь, навичок працівника
- в. створення відносно стабільних умов діяльності, переконування у надійній стратегії діяльності організації
- г. формування відчуття приналежності до організації, відчуття учасника команди

140. Оберіть твердження, яке відповідає визначенню поняття "професійне вигорання":

- а. це багатовимірний феномен, який виражається у фізіологічних і психологічних реакціях на складну робочу ситуацію
 - б. стресова реакція, яка виникає внаслідок довготривалих професійних стресів середньої інтенсивності
 - в. зусилля людини подолати ті зовнішні чи внутрішні вимоги, які оцінюються як стресори
 - г. неспецифічна реакції організму й особистості у відповідь на вплив складної ситуації, яка залежить не тільки від характеру факторів складності, але й від ступеня чутливості до них організму, а також індивідуальних особливостей відображення ситуації
141. До симптомів синдрому "професійного вигорання" відносять:
- а. фізична втома, емоційне задоволення та емоційне збудження, підозрілість
 - б. загальна втома, вороже ставлення до роботи, до людей, негативізм до себе, поведінкові зміни та ригідність
 - в. зростання професійної мотивації, задоволеність від діяльності, конфлікти у професійних стосунках
 - г. внутрішня напруга, що стимулює прагнення бути кращим у виконанні завдання
142. Як проявляється підліткова криза?
- а. інтенсивна фізична і гормональна перебудова організму, гостра необхідність сепаруватися від дорослих, негативізм, потреба в самоствердженні
 - б. нерішучість, боязкість, напруженість, скутість та дискомфорт через невпевненість у собі або відсутність здібностей та навичок ефективних соціальних комунікацій
 - в. вчинки, які суперечать прийнятим у суспільстві нормам і виявляються у вигляді порушень, неадекватності процесу самоактуалізації або у вигляді відхилень від морального та естетичного контролю за своєю поведінкою
 - г. прагнення до постійного вживання речовин або виконання певних дій, що викликають залежність, навіть якщо вони шкодять фізичному, психічному або соціальному стану людини
143. Основною одиницею процесу передачі інформації є:
- а. комунікативний елемент
 - б. комунікативний акт
 - в. комунікативний процес
 - г. комунікативна дія
144. За характером впливу на респондентів інформація поділяється на:
- а. спонукальну і констатуючу
 - б. повну і кругову
 - в. аксіальну і ретіальну
 - г. усну і письмову
145. Сукупність морфологічних, фізіологічних та генетичних особливостей, які забезпечують розмноження організму – це
- а. гендерна ідентичність
 - б. стать хромосомна
 - в. стать біологічна
 - г. сексуальна орієнтація
146. Комунікативні бар'єри це:
- а. психологічні перешкоди, що виникають на шляху отримання інформації
 - б. організований вплив, при передачі інформації, спрямований на підвищення якості сприймання шляхом впливу на емоційний стан

- в. відхилення від норм взаємодії, які прийняті в суспільстві і відповідають стандартам
- г. усі відповіді вірні

147. Проксеміка – це:

- а. агресивні жести і міміка
- б. інтонація, тембр
- в. пози комунікатора
- г. контакт очей

148. Комунікація це:

- а. обмін інформацією
- б. процес переговорів
- в. сприймання один одного
- г. всі відповіді вірні

149. Логічний бар'єр спричинений:

- а. різним змістом повідомлень
- б. особливостями мислення партнерів по спілкуванню
- в. упередженнями
- г. панікою

150. Мобінг – це:

- а. систематично повторюване вороже і неетичне ставлення одного чи декількох людей, спрямоване проти іншої людини, цькування
- б. дії або бездіяльність, спрямовані на обмеження або привілеї стосовно особи та/або групи осіб за певними ознаками, якщо вони унеможливають визнання і реалізацію на рівних підставах прав і свобод людини
- в. дискримінація людини на підставі її віку, поширена як у формальних, так і в неформальних сферах життя суспільства
- г. зміна поведінки, думок людини під впливом норм групової більшості

151. Оберіть, який вид мобінгу описано "вид психологічної агресії, що полягає у приниженні одного члена робочого колективу іншим":

- а. булінг
- б. босинг
- в. горизонтальний мобінг
- г. вертикальний мобінг

152. Конфлікт - це:

- а. психологічні перешкоди, що виникають у процесі спілкування
- б. зіткнення значущих, конкуруючих, несумісних чи протилежних поглядів, потреб інтересів і дій індивідів та їх груп
- в. форма стандартизованої масової поведінки людей, що виникає стихійно під впливом домінуючих у суспільстві настроїв, смаків, захоплень
- г. емоційний стан, різновид поведінки великої сукупності людей на основі дефіциту або надлишку інформації, загрозливого впливу зовнішніх умов і страху

153. Якому стилю лідерства характерні наступні особливості: формальне обговорення проблем; нездатність впливати на результати ділової взаємодії; уникнення інновацій; перекладання розв'язання проблеми на інших.

- а. колегіального
- б. демократичного

- в. ліберального
- г. директивного

154. Механізм, який дає змогу зрозуміти переживання іншої людини, досягнути емоційний стан іншого – це:

- а. егоцентризм
- б. емпатія
- в. каузальна атрибуція
- г. соціальна перцепція

155. Інтерпретація необхідної суб'єкту інформації, шляхом приписування партнеру можливих почуттів, причин і мотивів поведінки – це:

- а. каузальна атрибуція
- б. егоцентризм
- в. співпереживання
- г. емпатія

156. Шлюб одного чоловіка з декількома жінками називається:

- а. полігамія
- б. полігінія
- в. поліандрія
- г. груповий

157. Порушення поведінки, які кваліфікуються на основі правових норм, визначаються як:

- а. кримінальне
- б. аутодеструктивне
- в. делінквентне
- г. адиктивне

158. Шлюб однієї жінки з декількома чоловіками називається:

- а. Полігамія
- б. Полігінія
- в. поліандрія
- г. Груповий

159. Соціальна роль – це

- а. очікувана модель поведінки відповідно до конкретного соціального статусу, набір певних приписів і правил
- б. значення людини в суспільній ієрархії, яке вона одержує завдяки власним зусиллям
- в. це поведінка, яку людина демонструє в соціальній групі
- г. сучасна гендерна ідентичність

160. Статусний мораторій – це

- а. сукупність соціальних статусів особистості протягом усього її життя
- б. етап навчання в школі і вищому навчальному закладі
- в. група молоді від 14 до 28 років
- г. період в житті молодої людини, коли вона ще не має власного соціального статусу, а її положення в суспільстві визначається або попереднім статусом батьківської сім'ї, або майбутнім професійним статусом

161. Що відноситься до формальних санкцій за порушення соціальних норм?

- а. Зневага, осуд, ізоляція, зауваження
 - б. Конституція, закони, накази
 - в. Біблія, Коран, Талмуд
 - г. Штраф, звільнення, арешт, ув'язнення, пониження по посаді
162. Механізми соціального контролю?
- а. Соціалізація, моральні норми, санкції, закон
 - б. Конституція
 - в. Школа, церква, держава
 - г. Сім'я, національність
163. Що відноситься до неформальних санкцій за порушення соціальних норм?
- а. Зневага, осуд, ізоляція, зауваження
 - б. Конституція, закони, накази
 - в. Біблія, Коран, Талмуд
 - г. Штраф, звільнення, арешт, ув'язнення, пониження по посаді
164. Критерії девіантної поведінки залежать від
- а. Конституції і закону
 - б. Психічного здоров'я людини чи психічних захворювань
 - в. Форми державного правління
 - г. Соціальних норм в суспільстві
165. Що не вважається порушенням процесу соціалізації:
- а. асоціалізація
 - б. десоціалізація
 - в. соціальна дезадаптація
 - г. закомплексованість

Основний рівень. 3. Методи психології та соціології

1. Соціометрія – це метод оцінки:
- а. успішності спілкування
 - б. міжособистісних стосунків у групі
 - в. комунікації різних сторін переговорів
 - г. формування враження про соціальні об'єкти
2. Соціометрія – це:
- а. соціально- психологічний метод, який використовується для оцінки міжособистісних емоційних зв'язків у групі;
 - б. психічна здібність особистості до встановлення симпатичних контактів;
 - в. вид лабораторного експерименту, який застосовується практичними психологами в школі;
 - г. здібність психіки до відновлення.
3. Одиницею вимірювання і аналізу в соціометрії є:
- а. вибір
 - б. шифр
 - в. престижність
 - г. емоційна реакція
4. Контент-аналіз – це:

- а. спосіб перекладу в кількісні показники текстової інформації з подальшою статистичною її обробкою
 - б. виявлення і дослідження характеристик інформації, яку містять тексти і мовні повідомлення
 - в. усі відповіді вірні
 - г. використання певних стандартизованих процедур, що забезпечують формалізацію та вимір досліджуваних ознак, що дозволяє робити професійні висновки про характер і особливості досліджуваного об'єкта
5. Яка інформація у психологічному дослідженні вважається документальною?:
- а. будь-яка інформація, зафіксована в друкованому чи рукописному тексті, на магнітній стрічці, фото-, кіноплівці чи інших носіях
 - б. лише офіційні матеріали (нормативно-правові акти, статистичні та відомчі дані тощо)
 - в. лише результати досліджень
 - г. лише наукові публікації
6. За статусом джерела документи бувають:
- а. офіційні, неофіційні
 - б. письмові, друковані
 - в. первинні, вторинні
 - г. фонетичні, іконографічні
7. Автобіографія, особові картки, характеристики, заяви, анкети, скарги є документами:
- а. особистими
 - б. безособовими
 - в. офіційними
 - г. цільовими
8. В основі типології експерименту на лабораторний, природний, польовий лежить критерій:
- а. спосіб організації експерименту
 - б. Характер впливу
 - в. Дослідницька мета
 - г. Відповідність реальності
9. Спільна діяльність випробуваного й експериментатора, яка організує експериментатором і спрямована на дослідження особливостей психіки випробуваних, це:
- а. Тренінг
 - б. Спостереження
 - в. Бесіда
 - г. Психологічний експеримент
10. Дослідження, яке проводиться з метою перевірки статистичної гіпотези про наявність зв'язку між двома або більше явищами називається:
- а. Порівняльне
 - б. Кореляційне
 - в. Лонгітудне
 - г. Аналітичне
11. Теоретичне дослідження це:
- а. Дослідник безпосередньо працює з теоретичним матеріалом (ідеї, теорії, гіпотези) і результатом його діяльності є гіпотези, умовиводи, закономірності, закони і теорії
 - б. Дослідження проводяться з метою отримання знань, які мають бути використані для

вирішення конкретної практичної задачі

в. Дослідження проводяться в рамках окремої науки (в даному випадку — психології) чи її галузі

г. Дослідження проводяться з метою отримання знань про природу

12. Дослідження спрямовані на пізнання реальності без урахування практичного ефекту від застосування знань називають:

а. Монодисциплінарними

б. Фундаментальними

в. Комплексними

г. Об'ємними

13. Спроба вирішення проблеми, яку ніхто не ставив або не вирішував подібним методом. Наукові роботи такого роду спрямовані на отримання принципово нових результатів у малодослідженій області:

а. Пошукові

б. Аналітичні

в. Фундаментальні

г. Критичні

14. Лабораторний експеримент, або штучний експеримент у психології це:

а. Вид експерименту, який проводиться в штучно створених умовах і в якому по мірі можливості забезпечується взаємодія досліджуваних суб'єктів лише з тими факторами, які цікавлять експериментатора. Досліджуваними суб'єктами вважаються випробовувані або група випробовуваних, а цікавлять дослідника фактори називають стимулами

б. Дослідження вимагають участі фахівців різних областей і проводяться на стику декількох наукових дисциплін. До цієї групи можна віднести генетичні дослідження, дослідження в області інженерної психофізіології, а також дослідження на стику етнопсихології і соціології

в. Дослідження спрямовані на пізнання реальності без урахування практичного ефекту від застосування знань

г. Дослідження проводяться в цілях спростування існуючої теорії, моделі, гіпотези, закону і ін.

15. Природний експеримент:

а. Проводиться в звичайних життєвих умовах; при цьому експериментальному впливу піддаються умови, в яких протікає діяльність, що вивчається, сама ж діяльність піддослідного спостерігається в її природному виявленні. Експеримент поєднує в собі позитивні якості спостереження і лабораторного експерименту, однак порівняно з останнім є менш точним і в багатьох випадках має доповнюватися ним:

б. Спроба вирішення проблеми, яку ніхто не ставив або не вирішував подібним методом

в. Дослідження спрямовані на виявлення одного, найсуттєвішого, на думку дослідника, аспекту реальності

г. Дослідження проводяться в цілях спростування існуючої теорії, моделі, гіпотези, закону і ін.

16. Незалежна змінна це:

а. Змінна яка не залежить від експериментатора і є побічним впливом у експерименті

б. Змінна яка не залежить від досліджуваного і впливає на його поведінку та є джерелом артефактів

в. Змінна яка не залежить ні від дослідника ні від досліджуваного і виникає у ході дослідження

- г. Цілеспрямований експериментальний вплив, яким маніпулює дослідник з метою виявити якісь зміни залежної змінної

17. Залежна змінна це:

- а. Параметри вербальної чи невербальної поведінки досліджуваного які служать показником впливу незалежної змінної і є ціллю дослідження у конкретному експерименті
- б. Змінна яка залежить від експериментатора і є побічним впливом у експерименті
- в. Цілеспрямований експериментальний вплив, яким маніпулює дослідник з метою виявити якісь зміни залежної змінної
- г. Це змінна яка виникає у експерименті і від неї залежить чистота експерименту

18. Взаємодія змінних – це:

- а. Зміна залежної змінної під впливом декількох незалежних змінних в психологічному експерименті
- б. Базова характеристика експерименту як його відповідність усталеним нормам та стандартам
- в. Конкретизація теоретичного припущення про особливості зв'язку змінних в експерименті
- г. Предмет психологічного експериментального дослідження, те явище, зміни в якому спричиняються експериментальними маніпуляціями

19. Всі експериментальні умови пов'язані між собою твердженням про особливості причинно-наслідкового зв'язку, тобто:

- а. дослідницькою метою
- б. експериментальною гіпотезою
- в. характером впливу
- г. способом організації

20. Експериментальна гіпотеза – це:

- а. предмет дослідження: психологічне явище, характеристика, які потерпає змінюються в результаті експериментальних впливів
- б. експериментальна умова, якою маніпулює експериментатор
- в. конкретизація теоретичного припущення про особливості зв'язку змінних в експерименті
- г. умови, які мають місце в експерименті, однак не є ні предметом дослідження, ні умовами маніпуляції

21. В якості незалежної змінної в експерименті можуть виступати:

- а. умови, в яких здійснюється те чи інше завдання та характеристики цих завдань
- б. емоційні стани, як власне учасника експерименту, так і осіб, що з ним взаємодіють
- в. поведінкові стани, як власне учасника експерименту, так і осіб, що з ним взаємодіють
- г. усі відповіді вірні

22. Умови, які мають місце в експерименті, однак не є ні предметом дослідження, ні умовами маніпуляції – це:

- а. Незалежні змінні
- б. Залежні змінні
- в. Умови, які не залежать від досліджуваного явища
- г. Зовнішні змінні

23. Рандомізація - це:

- а. Стратегія побудови експериментальних груп, яка передбачає відбір учасників експерименту з популяції за індивідуальними побажаннями дослідника
- б. Стратегія побудови експериментальних груп, яка передбачає відбір учасників

- експерименту з популяції за їх власним бажанням
- в. Стратегія побудови експериментальних груп, яка передбачає відбір учасників експерименту з популяції за вказівкою керівництва
- г. Стратегія побудови експериментальних груп, яка передбачає відбір учасників експерименту з популяції випадковим чином, за певною методикою

24. Попарний відбір, це:

- а. Стратегія побудови експериментальних груп, яка передбачає відбір учасників експерименту з популяції випадковим чином і по двоє
- б. Стратегія побудови експериментальних груп, яка передбачає відбір учасників експерименту з популяції попарно, за значущими показниками та розподіл пари у експериментальну і контрольну групу за методом рандомізації
- в. Стратегія побудови експериментальних груп, яка передбачає відбір учасників експерименту з популяції близнюків, щоб досліджувати пари
- г. Стратегія побудови експериментальних груп, яка передбачає відбір учасників експерименту з популяції молодих сімей, щоб досліджувати пари за допомогою рандомізації

25. Рандомізація з виділенням страт, це:

- а. Стратегія побудови експериментальних груп, яка передбачає відбір учасників експерименту з популяції випадковим чином, за певною методикою
- б. Стратегія побудови експериментальних груп, яка передбачає окреслення популяції за певними визначальними характеристиками, та використання випадкового відбору для вибору учасників дослідження
- в. Стратегія побудови експериментальних груп, яка передбачає відбракування учасників експерименту за певними характеристиками – стратами
- г. Стратегія побудови експериментальних груп, яка передбачає відбір страт за певною методикою

26. Група досліджуваних, які не піддаються експериментальним впливам, бо вона для порівняння результатів дослідження:

- а. Експериментальна група
- б. Мала група
- в. Контрольна група
- г. Контрольна група плацебо

27. Експеримент як один з основних методів загально-психологічних досліджень – це:

- а. усвідомлення й осмислення суб'єктом змісту тих своїх психічних феноменів, які вивчаються, і повідомлення про цей зміст
- б. виявлення психологічних фактів та інтерпретація їх за допомогою наукових положень
- в. умисне цілеспрямоване сприймання та фіксація зовнішніх проявів психічних феноменів
- г. штучне створення умов, за яких психічний феномен виявляє, демонструє ті свої властивості, котрі вивчаються

28. Інтроекція – це процес, за допомогою якого особа

- а. спостерігає за собою
- б. захищається від інших
- в. спостерігає за природою
- г. ототожнюється з довкіллям

29. Етичний кодекс психолога – це

- а. сукупність етичних норм, правил поведінки, що склалися у психологічному співтоваристві й регулюють його життєдіяльність

- б. правила спілкування на роботі
- в. дотримання закону і моральних принципів у роботі з колегами і клієнтами
- г. забезпечення прав і свобод людини, особлива відповідальність перед суспільством

30. Методологічний підхід, що за основу аналізу бере не окремого індивіда, а взаємодії індивідів у групі, суспільстві:

- а. інтеракціонізм
- б. психоаналіз
- в. структуралізм
- г. позитивізм

31. Інсайт – це

- а. миттєве усвідомлення розв'язання деякої проблеми
- б. створення нового образу шляхом сполучення елементів
- в. адекватна самооцінка і самоефективність
- г. здійснення прийнятого рішення

32. Емпіричне дослідження – це:

- а. ідеальне дослідження
- б. валідне дослідження
- в. засноване на теорії
- г. засноване на досвіді

33. Метод активного втручання дослідника в ситуацію:

- а. опитування
- б. експеримент
- в. контент-аналіз
- г. вивчення продуктів діяльності

34. Каузальний зв'язок – це зв'язок:

- а. між об'єктом й предметом
- б. між дослідником й піддослідним
- в. між запланованим і реальним
- г. між причинами й наслідками

35. Зразок малюнку, який сприймається то як ваза, то як два людські профілі, ілюструє закон:

- а. транспозиції і переносу
- б. фігури і фону
- в. фокусування і уваги
- г. константності і сприймання

36. Діагностичний мінімум – це

- а. сукупність психодіагностичних методів і процедур з доведеною валідністю і науково обґрунтованими нормами, яка застосовується з метою виявлення життєвих проблем або відхилень у психічному, особистісному чи соціальному розвитку досліджуваного та його найближчого соціального оточення
- б. відсутність або недорозвиненість позитивних якостей, властивостей, умінь і навичок, які повинна мати дитина певного віку
- в. мінімальне втручання у звичні, повсякденні форми поведінки досліджуваних
- г. діагностика готовності дитини до навчання в школі

37. Нормальний розподіл - це

- а. закономірність варіації різних значень ознаки
- б. розподіл, який характеризується тим, що крайні значення ознаки у ньому зустрічаються досить рідко, а значення, що близькі до середньої величини – досить часто
- в. розподіл, який характеризується тим, що експериментальні дані розподілені за логічною схемою
- г. розподіл, який характеризується тим, що крайні значення ознаки у ньому зустрічаються досить часто, а значення, що близькі до середньої величини – досить рідко

38. Перша психологічна допомога (ППД) – це:

- а. документ для впорядкування та координації дій органів державної влади, спрямованих на ліквідацію наслідків та надання допомоги постраждалим у разі загрози виникнення надзвичайної ситуації
- б. сукупність гуманних підтримуючих заходів практичної допомоги під час та після травматичної події людям, які цього потребують, з метою їхньої емоційної стабілізації та підключення до ресурсів спеціалізованої допомоги
- в. участь у проведенні рятувальних та інших невідкладних робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій на об'єктах житлово-комунального господарства
- г. інформування населення про наслідки та прогноз розвитку надзвичайної ситуації, хід її ліквідації та правила поведінки в зоні надзвичайної ситуації

39. Поняття "професійне вигорання особистості" найбільше пов'язують із діяльністю у системі:

- а. Людина – людина
- б. Людина – машина
- в. Людина – знакова система
- г. Людина – художній образ

40. Індекс групової згуртованості обчислюється як:

- а. відношення кількості взаємних позитивних виборів до загальної кількості можливих виборів
- б. відношення кількості взаємних негативних виборів до загальної кількості можливих виборів
- в. відношення кількості взаємних позитивних виборів до кількості взаємних негативних виборів
- г. відношення кількості позитивних виборів до загальної кількості учасників групи

Основний рівень. 2. Історія і теорія психології та соціології

1. Визначте ключовий механізм психічного розвитку в гуманістичному напрямку психології:

- а. дозрівання мозку і становлення сексуальності людини
- б. розвиток інтелекту внаслідок адаптації індивіда до соціуму
- в. спонтанне виявлення та розвиток власного особистісного потенціалу
- г. реконструкція індивідом впливу навколишнього середовища та налагодження взаємодії з ним

2. Який психолог вважав інтелектуальний розвиток основою становлення особистості:

- а. Ж.Піаже
- б. З.Фройд
- в. Дж.Уотсон
- г. Е.Еріксон

3. Соціальні потреби (за Е.Фромом) це:

- а. потреби в агресії; афіляції; домінуванні; досягненні; захисті; грі
 - б. потреби у людських взаємовідносинах; в самоствердженні; в прив'язаності; в самосвідомості
 - в. потреби уникнення невдач; уникнення шкоди; уникнення звинувачень; незалежності; осмисленні; пізнанні
 - г. потреби в допомозі; розумінні порядку; привертанні уваги; бережливості; повазі
4. Оберіть поняття, яке відповідає твердженню "це розуміння людиною самої себе, в основі якого – минулий досвід, події теперішнього та плани і сподівання на майбутнє; включає уявлення про себе та самооцінку" (за К.Роджерсом) :
- а. феноменальне поле
 - б. "Я – образ"
 - в. "Я – концепція"
 - г. ядро особистості
5. Яке твердження пояснює поняття самоактуалізації особистості за А.Маслоу:
- а. прагнення індивіда розвиватись, отримувати унікальний досвід відповідно до того, як людина свідомо себе сприймає
 - б. прагнення живої істоти до росту, розвитку, самостійності, актуалізації всіх потенційних можливостей організму
 - в. основний процес організму, основний мотив людського життя, спрямований на задоволення потреб
 - г. динамічний процес, при якому здібності індивіда використовуються повністю, творчо і з радістю
6. Оберіть твердження, що відповідає основним положенням гуманістичного напрямку у психології:
- а. увага до вивчення когнітивних процесів індивіда, основні проблеми людини – через ірраціональні думки;
 - б. людина є цілісною, творчою, здатною до росту та розвитку, інтенційною, здійснює вибір та несе за нього відповідальність;
 - в. у людини в дитинстві закладаються певні комплекси, проблеми, які вона впродовж життя намагається розв'язати;
 - г. психологія повинна вивчати поведінку людини.
7. Теорію „потягу до смерті" ввів:
- а. З. Фройд
 - б. А. Адлер
 - в. К. Юнг
 - г. Г. Гегель
8. На думку А. Маслоу як гуманістичного психолога, бути здоровою повноцінною людиною – означає бути?:
- а. розумною особистістю
 - б. самоактуалізованою особистістю
 - в. розвиненою особистістю
 - г. прогресивною особистістю
9. Свобода вибору особистості, на думку В. Франкла, проявляється у... :
- а. бажанні діяти або не діяти
 - б. здатності автентично визначати своє ставлення до своєї долі і займати щодо неї чітку позицію

- в. здатності автентично визначати своє ставлення до своєї долі
- г. здатності автентично визначати своє ставлення до навколишнього світу

10. Теорія Е. Еріксона охоплює період:

- а. пренатальний і раннє дитинство
- б. від немовляти до статевої зрілості
- в. від народження до смерті
- г. від народження до середнього віку

11. Хто є автором концепції "сродної" (спорідненої) праці, виховання природних здібностей людини, ідеї саморозвитку і самовиховання особистості?

- а. В.Вундт
- б. Арістотель
- в. Г.Сковорода
- г. Р.Декарт

12. Найбільш могутня мотиваційна сила особистості, як стверджував Е. Фромм, це?:

- а. конфлікт між двома прагненнями - до творчості та до реалізації
- б. конфлікт між двома прагненнями - до моральності та до свободи
- в. конфлікт між двома прагненнями - до свободи та до безпеки
- г. конфлікт між двома прагненнями - до духовності та до свободи

13. Психолог К. Роджерс підкреслював особливе значення...:

- а. минулого
- б. теперішнього
- в. майбутнього
- г. всі відповіді вірні

14. Важливою особливості теорії К. Роджерса є... :

- а. кроскультурний підхід до особистості
- б. феноменологічний підхід до особистості
- в. психоаналітичний підхід до особистості
- г. еклектичний підхід до особистості

15. "Повноцінно функціонуючій" особистості притаманні...:

- а. схильність до екзистенційного способу життя
- б. організмична довіра
- в. емпірична свобода і креативність
- г. всі відповіді вірні

16. Універсальні образи і символи, які містяться в колективному несвідомому, спонукають індивідуума переживати певні почуття і міркувати певним чином стосовно даного об'єкту або ситуації (за Юнгом)

- а. конструкт
- б. архетип
- в. гештальт
- г. формула

17. Специфічна психічна енергія, яка лежить в основі всіх сексуальних проявів індивіда

- а. сублімація
- б. автоеротизм

- в. імпульс
- г. лібідо

18. Коли виникла соціологія як самостійна наука?

- а. в добу античності
- б. в епоху Ренесансу
- в. в XVI ст.
- г. в XIX ст.

19. Хто засновник соціології як науки ?

- а. О.Конт
- б. К.Маркс
- в. П.Сорокін
- г. Г.Гегель

20. З другої половини XIX ст. предметне поле соціології обмежувалось вивченням:

- а. суспільства у національних кордонах
- б. глобалізованого суспільства
- в. методології
- г. взаємодії людини природою

21. З кінця XX ст. предметне поле соціології складає вивчення:

- а. глобалізованого суспільства
- б. суспільства у національних кордонах
- в. взаємодії людини з природою та космосом
- г. географічних чинників

22. Що не входить до структури особистості за Дж. Мідом:

- а. І (Я) – імпульсивний, активний, творчий, рушійний початок особистості
- б. Ме (Мене) – нормативне Я, свого роду внутрішній соціальний контроль
- в. Self ("самість" людини, особистість)
- г. Id (Воно) – комплекс потягів та витіснених бажань

23. Напрямок в соціології та соціальній психології, який ґрунтується на інтерпретаціях символів людської поведінки, що несуть соціальну інформацію:

- а. символічний інтеракціонізм
- б. психоаналіз
- в. структуралізм
- г. позитивізм

24. Що не входить до інтеракціонізму:

- а. символічний інтеракціонізм
- б. рольові теорії
- в. теорії референтної групи
- г. психоаналіз

25. Поняття self ("самість" людини) використовується представниками:

- а. позитивізму
- б. неопозитивізму
- в. символічного інтеракціонізму
- г. марксизму

26. Засновником структурного функціоналізму вважають:

- а. Т. Парсонса
- б. О. Конта
- в. Г. Спенсера
- г. М. Вебера

27. Представниками структурного функціоналізму є:

- а. П.Сорокін, Т.Парсонс
- б. Т.Парсонс, Р.Мертон
- в. Л. Козер, П. Лазарсфельд
- г. П.Сорокін, Ч. Кулі

28. Ідея "соціального порядку", тобто іманентне прагнення будь-якої системи підтримати власну рівновагу, узгодити між собою різні її елементи, домогтися злагодженості між ними є базовою для:

- а. структурного функціоналізму
- б. символічного інтеракціонізму
- в. феноменологічної соціології
- г. етнометодології

29. В якій з теорій поняття суспільства співвідноситься не з сукупністю індивідів, а з організованими формами взаємодії між людьми, які підтримуються соціальною системою, що прагне до стійкої рівноваги:

- а. структурний функціоналізм
- б. символічний інтеракціонізм
- в. феноменологічна соціологія
- г. етнометодологія

30. Для Т.Парсонса сталим комплексом соціальних дій, які повторюються і взаємопов'язуються є:

- а. соціальна система
- б. мала соціальна група
- в. велика соціальна група
- г. соціальна спільнота

31. Хто з соціологів зосереджується на дослідженні дисфункцій, поведінки, що відхиляється від суспільних норм, стану аномії, соціальних конфліктів, а не на соціальному порядку:

- а. Р.Мертон
- б. Т. Парсонс
- в. З. Фройд
- г. М. Вебер

32. Розгляд суспільства як системи взаємопов'язаних структур, що складають його й утворюють єдине ціле, де всі елементи системи залежні один від одного в силу різних виконуваних ними функцій – ідея:

- а. структурного функціоналізму
- б. символічного інтеракціонізму
- в. феноменологічної соціології
- г. етнометодології

33. Розуміння соціальних інститутів (держави, церкви, профспілок тощо) не як самостійних утворень, а як частин соціальної системи, що впливають на функціонування всього суспільства – позиція:

- а. структурного функціоналізму
- б. позитивізму
- в. марксизму
- г. неомарксизму

34. Визнання індивіда (діючої особистості) як основного елемента системи, який входить до соціальної структури суспільства через виконувану ним соціальну роль – позиція:

- а. структурного функціоналізму
- б. позитивізму
- в. марксизму
- г. неомарксизму

35. Дисфункції у суспільстві – це ненормальний, патологічний стан, який слід змінювати на соціальний порядок – позиція:

- а. Т. Парсонса
- б. Дж. Міда
- в. Е. Дюркгейма
- г. Ю. Габермаса

36. Засновником феноменологічної соціології є:

- а. А. Шюц
- б. Ю. Габермас
- в. П. Лазарсфельд
- г. Г.Гегель

37. Соціальний світ – це повсякденний світ, який переживається й тлумачиться людьми як світ сенсів – позиція:

- а. А. Шюца
- б. Ю. Габермаса
- в. П. Лазарсфельда
- г. Л. Козера

38. Завданням соціології є відкриття й систематизація загальних принципів організації повсякденного життя людей – положення:

- а. феноменологічної соціології
- б. позитивізму
- в. марксизму
- г. неомарксизму

39. Людська суб'єктивність найповніше реалізується саме у повсякденному світі, тому соціологу слід зрозуміти процес становлення соціальних феноменів на основі суб'єктивного досвіду індивідів – позиція:

- а. феноменологічної соціології
- б. позитивізму
- в. марксизму
- г. неомарксизму

40. Осмислити соціальний світ у його суто людському бутті, з уявленнями, мотивами і цілями індивідів, які діють у цьому світі – завдання:

- а. феноменологічної соціології
- б. позитивізму

- в. органіцизму
- г. неомарксизму

41. Оберіть правильну послідовність трьох стадій розвитку людського інтелекту (згідно з О. Контом):

- а. позитивна, метафізична, теологічна
- б. метафізична, теологічна, позитивна
- в. теологічна, метафізична, позитивна
- г. жодна відповідь не правильна

42. Хто з-поміж вчених поділяв соціологію на "соціальну статистику" і "соціальну динаміку"?:

- а. Е. Дюркгайм
- б. О. Конт
- в. М. Вебер
- г. К. Маркс

43. Згідно з О. Контом теорія соціального порядку, яка вивчає умови існування та закони функціонування суспільства – це:

- а. соціологія
- б. соціальна динаміка
- в. соціальна статика
- г. соціальна фізика

44. Згідно з О. Контом теорія соціального прогресу, яка вивчає закони розвитку і зміни суспільства – це:

- а. соціальна мораль
- б. соціальна динаміка
- в. соціальна статика
- г. соціальна фізика

45. Вкажіть варіант з рисами "позитивного" знання в О. Конта:

- а. корисне, приємне, гарне, достовірне, потрібне
- б. реальне, корисне, точне, достовірне, організуюче
- в. уможлядне, достовірне, доказове, несуперечливе, точне
- г. корисне, уможлядне, наукове, емпіричне, доказове

46. Вкажіть автора закону трьох стадій розвитку людського інтелекту:

- а. Ф. Тьонніс
- б. О. Конт
- в. Г. Зіммель
- г. Г. Лебон

47. Вкажіть автора закону поділу та кооперації праці:

- а. Ф. Тьонніс
- б. О. Конт
- в. Г. Зіммель
- г. Г. Лебон

48. Вкажіть автора "теорії наслідування":

- а. Г. Тард
- б. Г. Лебон

в. В. Мак-Дугал

г. Л. Ворд

49. Які два типи наслідування виокремлює Г. Тард?:

а. звичаї та мода

б. культура та релігія

в. мистецтво та ЗМІ

г. немає правильної відповіді

50. Який вид наслідування, на думку Г. Тарда, є домінантним у традиційному суспільстві?:

а. звичай

б. мода

в. ЗМІ

г. соціальні мережі

51. Який вид наслідування, на думку Г. Тарда, є домінантним у індустріальному суспільстві?:

а. звичай

б. мода

в. ЗМІ

г. соціальні мережі

52. Згідно з Г. Тардом загальна характеристика процесу повторення різних форм буття – це:

а. наслідування

б. синтез

в. дифузія

г. інтеракція

53. Яким терміном у концепції Г. Тарда було замінено поняття "еволюція"?:

а. соціальна модифікація

б. соціальна стратифікація

в. соціальна ідентичність

г. соціальна взаємодія

54. Хто з-поміж вчених виділяє неорганічний, органічний і надорганічний види еволюційних процесів?:

а. Е.Фром

б. Г. Бокль

в. Г. Спенсер

г. А. Смол

55. Які типи соціальних інститутів виокремлює Г. Спенсер?:

а. промислові, професійні, політичні, церковні, обрядові, домашні

б. промислові, освітні, політичні, церковні, медичні, домашні

в. фінансово-економічні, освітні, політичні, церковні, медичні, домашні

г. фінансово-економічні, політичні, церковні, соціальні, культурно-освітні

56. Назвіть вченого який ввів до наукового обігу термін "соціальні інститути":

а. Г. Спенсер

б. М. Вебер

в. Н. Смелзер

г. Р. Декарт

57. Вкажіть автора роботи "Основи соціології":

- а. Г. Спенсер
- б. М. Вебер
- в. Г. Гегель
- г. Е. Дюркгайм

58. Які два типи суспільств виокремлює Г. Спенсер?:

- а. військове та індустріальне
- б. доіндустріальне та індустріальне
- в. індустріальне та постіндустріальне
- г. відкрите та мононаціональне

59. Категорія "соціальна дія" вперше була обґрунтована у працях:

- а. М. Вебера
- б. Е. Дюркгейма
- в. О. Конта
- г. Р. Мертона

60. Суб'єктивна мотивація індивіда (групи індивідів) та орієнтація на інших (очікування) у М.Вебера є ознаками:

- а. соціальної поведінки
- б. соціальної взаємодії
- в. соціальної дії
- г. соціального конфлікту

61. Оберіть правильний перелік соціальних дій у М.Вебера:

- а. афективна, традиційна, ціннісна, цілераціональна
- б. традиційна, афективна, ціннісно-раціональна, ірраціональна
- в. афективна, традиційна, ціннісно-раціональна, цілераціональна
- г. жодна відповідь не правильна

62. Вкажіть типи легітимного панування (за М. Вебером):

- а. традиційне, харизматичне, легальне
- б. тоталітарне, авторитарне, демократичне
- в. формальне, національне, фінансове
- г. легітимне, нелегітимне

63. Згідно з М. Вебером соціальна дія, яка передбачає виразне уявлення людиною своєї мети і засобів її досягнення та зворотну реакцію інших людей на свої дії – це:

- а. традиційна дія
- б. ціннісно-раціональна дія
- в. афективна дія
- г. цілераціональна дія

64. Хто з вчених вперше запропонував та обґрунтував поняття "соціальний факт"?:

- а. Р. Дарендорф
- б. З. Бжезинський
- в. Е. Дюркгайм
- г. Р. Арон

65. Хто є автором роботи "Самогубство"?:

- а. Е. Мейо
- б. Дж. Морено
- в. Л. Уорнер
- г. Е. Дюркгайм

66. Як, на думку Е. Дюркгайма, називається стан ціннісно-нормативного вакууму в перехідних суспільствах?:

- а. криза
- б. соціальний неспокій
- в. аномія
- г. соціальна трансформація

67. Зовнішні види дії, що володіють примусовою силою щодо індивіда в Е.Дюркгейма це:

- а. соціальні групи
- б. соціальні статуси
- в. соціальні фактори
- г. соціальні факти

68. Згідно з Е. Дюркгаймом зовнішньою, емпірично фіксованою ознакою норми чи патології суспільства є:

- а. наявність великої кількості малозабезпечених груп
- б. наявність соціальної стратифікації
- в. наявність різних соціальних груп з діаметрально протилежними інтересами
- г. поширеність певного соціального явища або його рідкісність

69. Які типи самогубств виокремлює Е. Дюркгайм?:

- а. егоїстичне, альтруїстичне, аномічне
- б. усвідомлене, неусвідомлене
- в. вимушене, добровільне
- г. фаталістичне, аномічне, неусвідомлене

70. Який тип самогубств (за Дюркгаймом) є наслідком втрати людиною звичного способу життя та не можливості адаптуватися до нових соціальних умов.?:

- а. егоїстичний
- б. девіантний
- в. аномічний
- г. фаталістичний

71. Вкажіть автора роботи "Трактат про загальну соціологію":

- а. В. Парето
- б. Е. Мейо
- в. Дж. Морено
- г. З. Фройд

72. На думку В. Парето кожне суспільство поділяється на:

- а. "еліту" і "масу"
- б. "віруючих" і "атеїстів"
- в. "консерваторів" та "реформаторів"
- г. "індивідуалістів" та "колективістів"

73. На думку В. Парето соціальні зміни в суспільстві є наслідком:

- а. циркуляції еліт
- б. науково-технічного прогресу
- в. класової боротьби
- г. промислової революції

74. Вкажіть автора тези: "...Історія – це кладовище аристократії":

- а. В. Парето
- б. Г. Моска
- в. Х. Ортега-і-Гассет
- г. Р. Міхельс

75. Вкажіть, які два типи еліт послідовно змінюють один одного в теорії кругообігу еліт В. Парето:

- а. "леви" і "лисиці"
- б. "леви" і "вовки"
- в. "лисиці" і "зайці"
- г. "вовки" і "лисиці"

76. На думку В. Парето логічна дія це:

- а. дія, в межах якої чітко простежується логічний взаємозв'язок між поставленою метою і засобом її досягнення
- б. дія, яка ґрунтується на вірі, що впливає з почуттів та інстинктів
- в. дія, яка ґрунтується на афектах
- г. дія, яка ґрунтується на традиціях

77. Вкажіть, які дії на думку В. Парето, є домінуючими у загальній структурі вчинків людей?:

- а. нелогічні
- б. логічні
- в. ціннісно-раціональні
- г. цілераціональні

78. Вкажіть автора теорії ескалації нерівності:

- а. Г. Ленські
- б. Г. Гегель
- в. П. Сорокін
- г. К. Маркс

79. Хто з-поміж вчених виокремив такі універсальні критерії соціальної стратифікації, як якість, виконання та володіння?:

- а. П. Сорокін
- б. О.Конт
- в. К. Девіс
- г. Т. Парсонс

80. Хто з-поміж авторів теорій соціальної стратифікації у структурі капіталістичного суспільства виокремив такі чотири класи, як: робітничий клас позбавлений власності; дрібна буржуазія; позбавлені власності "білі комірці"; адміністратори і менеджери:

- а. К. Маркс
- б. М. Вебер
- в. Л. Уорнер
- г. П. Сорокін

81. Хто з-поміж вчених здійснив аналіз соціальної стратифікації через такі поняття, як "соціальний простір" та "соціальна дистанція":

- а. П. Сорокін
- б. Д. Голдторп
- в. Р. Мертон
- г. К.Маркс

82. У соціології термін "стратифікація" вперше був вжитий:

- а. П. Сорокіним
- б. М. Вебером
- в. Б. Барбером
- г. Е. Шилзом

83. Вкажіть вченого який стверджував, що у сучасному суспільстві основним критерієм соціальної диференціації є доступ до інформації:

- а. А. Турен
- б. Л. Уорнер
- в. Б. Барбер
- г. П. Сорокін

84. Який вчений виокремив такі три форми стратифікації як: політичну, економічну та професійну?:

- а. П. Сорокін
- б. Р. Мертон
- в. Т. Парсонс
- г. Г. Гегель

85. На думку П. Бурдьє освіта, знання, вміння, стиль життя є складовими:

- а. економічного капіталу
- б. культурного капіталу
- в. соціального капіталу
- г. символічного капіталу

86. Автор теорії соціальної мобільності:

- а. В. Мур
- б. Б. Барбер
- в. Л. Козер
- г. П. Сорокін

87. Хто ввів у науковий обіг поняття "міграція":

- а. О. Конт
- б. Е. Дюркгайм
- в. Е. Равенштейн
- г. Л. Побулавець

88. Автор соціологічної теорії девіантної поведінки:

- а. У.Шелдон
- б. Е.Дюркгейм
- в. К.Лоренц
- г. Ч.Ломброзо

89. Напрямок психології представники якого рушійною силою та мотивами поведінки людини в соціумі вважають несвідомі біологічні потяги та інстинкти:

- а. психоаналізу
- б. біхевіоризму
- в. екзистенціальної психології
- г. експериментальної психології

90. Основними цілями консультування у класичному психоаналізі є

- а. усвідомлення неусвідомленого
- б. корекція поведінки клієнта
- в. посилення "Его" для побудови більш реалістичної поведінки
- г. оволодіння клієнтом здатністю прогнозувати власну поведінку

91. Яку теорію можна ефективно застосовувати у практиці управління персоналом для встановлення та обґрунтування принципу транспарентності в мотивації трудової діяльності, а також при вирішенні конфліктів у системі стимулювання праці:

- а. мотиваційна теорія справедливості
- б. процесуальна теорія мотивації
- в. трифакторна теорія Д. Мак-Клелланда
- г. теорія мотивації Ф. Герцберга

92. З чікими іменами пов'язують перетворення соціальної психології на експериментальну науку:

- а. Ф.Олпорт, В.Бехтерев, В.Меде
- б. Г.Тард, Г.Лебон, С.Сігеле
- в. М.Лацарус, Г.Штейнталь, В.Вундт
- г. Ф.Олпорт, М.Лацарус, Г.Лебон

93. Основним положенням якого психологічного напрямку є теза про унікальність особистісного досвіду конкретної людини та усвідомлення нею сенсу свого існування:

- а. екзистенційної психології
- б. гештальтпсихології
- в. соціального конструктивізму
- г. психоаналізу

94. Засновником методу транзакційного аналізу особистості є:

- а. Б.Ананьєв
- б. К.Роджерс
- в. Е.Берн
- г. В.Франкл

95. Поняття "особистісного потенціалу", у вітчизняній психології було розроблено і обґрунтовано:

- а. Т.Титаренко
- б. К. Федосенко
- в. С. Максименком
- г. Г.Костюком

96. Хто із українських вчених описав і розробив поняття "особистісного потенціалу"?:

- а. Т.М.Титаренко
- б. К.В.Федосенко
- в. Є.О.Гаврилова
- г. Е.В.Галажинський

97. Хто був представником емпіричного підходу у вивченні шлюбних відносин і які методи він застосовував:

- а. Е.Дюркгейм і методи математичної статистики
- б. Ле Пле і метод аналізу бюджету сім'ї
- в. З.Фрейд і методи класичного психоаналізу
- г. Ч.Дарвін і метод природного відбору

98. Кому належать ці слова : "Маса імпульсивна, мінлива, збуджена. Нею керує виключно несвідоме":

- а. Г.Лебон
- б. З.Фрейд
- в. В. Васютинський;
- г. К.Юнг

99. Хто порівнював вплив вождя на аудиторію з гіпнозом:

- а. М. Вебер
- б. Г. Лебон
- в. В. Парето
- г. О. Конт

100. Психологія натовпу Г. Лебона є прикладом:

- а. соціетальних течій соціологічного психологізму
- б. групових течій соціологічного психологізму
- в. індивідуалістичних течій соціологічного психологізму
- г. немає правильної відповіді

Основний рівень. 1. Основи психології та соціології

1. Як перекладається слово "психологія"?

- а. наука про людину
- б. наука про поведінку
- в. наука про душу
- г. наука про характер

2. Структура психіки включає

- а. психічні процеси, стани, властивості
- б. пізнавальні процеси, емоції, воля
- в. темперамент, здібності, нервова система
- г. відчуття, сприймання, мислення, уява, увага, інтелект

3. Що таке психіка?

- а. порівняно сталі, стійкі душевні якості людини, які відображають рівень розвитку особистості
- б. результат роботи центральної нервової системи, форма життєдіяльності живих істот, властивість деяких видів тварин і людини, що виконує функції орієнтування, контролю, пристосування та мотивування в поведінці і діяльності
- в. сукупність суспільних норм і стандартів поведінки, які особистість засвоїла протягом життя та якими керується у своїй діяльності
- г. відносно стійка, більшою мірою усвідомлена, неповторна система уявлень індивіда про себе самого, що формується в результаті взаємодії з іншими людьми, насамперед з батьками у дитинстві

4. Хто є автором "Трактату про душу" і засновником психології як науки?

- а. Сократ
- б. Арістотель
- в. З.Фройд
- г. Г.Гегель

5. До факторів психічного розвитку людини належить:

- а. біологічна основа, соціальне середовище та активність самого індивіда
- б. спадковість, соціальне середовище та самовиховання
- в. біологічна основа, навчання та нервова система
- г. задатки, стан здоров'я та діяльність людини

6. Визначте провідну діяльність дітей молодшого шкільного віку:

- а. ігрова діяльність
- б. учіння
- в. гра та фізична активність
- г. спілкування з вчителем

7. Знайдіть найсуттєвіше обґрунтування доречності використання вчителем ігрового методу навчання шестирічок:

- а. для більш легкої зміни провідної діяльності – від ігрової до навчальної
- б. для уникнення перевтоми дітей
- в. для кращого розподілу ролей дітей
- г. для згуртування класного колективу

8. Що таке внутрішній план дій як психічне новоутворення молодшого шкільного віку:

- а. попереднє мислене планування подальших розумових дій
- б. оцінювання власних когнітивних, емоційних і поведінкових процесів
- в. зосередження школяра на учбовому завданні
- г. свідоме управління та регуляція дитиною власної психічної та поведінкової активності.

9. Позитивне ставлення до школи, відповідальність щодо результатів учіння – це вияви якого психічного новоутворення молодших школярів?:

- а. саморефлексії
- б. внутрішньої позиції школяра
- в. довільності пізнавальної сфери
- г. самоконтролю

10. Якими психологічними особливостями підлітків обґрунтовується доречність використання вчителем групових форм організації навчання?

- а. подоланням конфлікту поколінь у спілкуванні вчителя з підлітками
- б. прагненням підлітків до групування з ровесниками
- в. потребою підлітків у різноманітності навчання
- г. потребою в обміні досвіду з ровесниками

11. До якої сфери психічного життя людини відносять відчуття, сприймання, уява, увага, пам'ять, мислення?

- а. емоційно-вольова сфера
- б. пізнавальна сфера
- в. поведінкова сфера
- г. професійна сфера

12. До закономірностей психічного розвитку відносять наявність сензитивних періодів. Що це означає?

- а. протягом дитинства існують найбільш сприятливі періоди для становлення окремих видів психічної діяльності, це зумовлено біологічним дозріванням організму і головного мозку
- б. завдяки цілеспрямованому впливу на психіку дитини з допомогою навчання і виховання постійно змінюються попередні психічні процеси на нові досконаліші більш розвинуті психічні функції
- в. моральний розвиток людини, налагодження соціальних контактів, адекватна поведінка в суспільстві, усвідомлення мотивів своєї поведінки і можливість самовиховання
- г. стійкі особистісні характеристики формуються досить рано, дитячі стереотипи поведінки проявляються в дорослій людині і можуть стати причиною особистісних патологій

13. Чи впливає психічний стан, емоційні переживання людини на її фізичне самопочуття і здоров'я?

- а. так, впливає негативно
- б. так, впливає позитивно
- в. так, може впливати і позитивно, і негативно
- г. впливає при психічних захворюваннях

14. Від чого залежать психічні якості людини?

- а. від спадковості
- б. від впливу соціального оточення
- в. від сімейного виховання
- г. взаємодії вроджених властивостей нервової системи і соціальних умов

15. Що може бути стресором для людини?

- а. депресія
- б. приємні події
- в. неприємні події
- г. екстремальна (несподівана і незвична) ситуація

16. Оцінка особистістю уявлень про себе, для якої характерна різна інтенсивність, залежно від рівня прийняття тих чи інших самохарактеристик, це:

- а. самоповага
- б. самоконтроль
- в. самооцінка
- г. самопізнання

17. Здатність людини регулювати свою поведінку на підставі зовнішніх подій чи внутрішніх чинників, називається:

- а. самоконтроль
- б. самоефективність
- в. самоповага
- г. самооцінка

18. Яка особистісна характеристика дає змогу отримати знання про свої можливості, якості і місце серед інших людей:

- а. самоконтроль
- б. самооцінка
- в. інтелект
- г. мислення

19. Спрямованість життя людини відповідно до певних смислів та цінностей називається:

- а. ціннісними орієнтаціями
- б. атитюдами
- в. настановами
- г. усі відповіді вірні

20. Поняття "мотив" у психологічній науці означає... :

- а. внутрішня рушійна сила, що спонукає людину до дії
- б. внутрішнє спонукання, рушійна сила злочину
- в. фрагмент загальної картини або об'єкта, що багаторазово повторюється з деякими змінами
- г. проста складова частина сюжету

21. Мотиваційна сфера формується з... :

- а. органічних і матеріальних потреб людини
- б. органічних, соціальних і духовних потреб людини
- в. матеріальних, соціальних і духовних потреб
- г. органічних, матеріальних, соціальних і духовних потреб людини

22. Форма впливу на прийняття суб'єктом рішення або ж метод впливу на свідомість особистості через звернення до її власних критичних міркувань означається як... :

- а. прохання
- б. вимога
- в. переконання
- г. наказ

23. Емоційне переживання пізнавальної потреби постає як... :

- а. інтерес
- б. прагнення
- в. захопленість
- г. допитливість

24. Про яку потребу йде мова "У процесі людського розвитку спостерігається тенденція до здійснення бажання бути все більш людиною. Це потреби, які важко описати, але включають задоволення власної індивідуальності у всіх аспектах"?:

- а. потреби безпеки
- б. любов, приналежність чи соціальні потреби
- в. потреба у визнанні або повазі
- г. потреби в самоактуалізації

25. Якщо в перші роки життя з певних причин в дитини не було можливості спілкуватися (взаємодіяти) з іншими людьми. Чи матиме це вплив на її психічний розвиток?

- а. так, це приводить до негативних наслідків (затримки психічного розвитку, емоційних проблем)
- б. так, це буде мати позитивний вплив на психічний розвиток (дитина буде спокійна, стримана)
- в. це може мати як позитивні, так і негативні наслідки, що залежить від вроджених особливостей дитини
- г. це може призвести у майбутньому до проблем із засвоєнням мови, але це можна швидко виправити шляхом тренування

26. Що можна змінити шляхом навчання і виховання?

- а. роботу нервової системи
- б. слух
- в. характер
- г. настрої

27. В чому суть виховного принципу природовідповідності?

- а. забезпечення повноцінного фізичного розвитку дітей і молоді, охорони та зміцнення їх здоров'я
- б. розвиток індивідуальних здібностей і талантів молоді, забезпечення умов її самореалізації
- в. врахування анатомо-фізіологічних, психологічних, вікових, генетичних, національних, регіональних, індивідуальних особливостей дитини
- г. усунення авторитарного стилю виховання, сприйняття особистості вихованця як вищої соціальної цінності, визнання його права на свободу, на розвиток здібностей і реалізацію індивідуальності

28. Розвиток особистості – це

- а. становлення людини як соціальної істоти, яке відбувається у процесі життєдіяльності під впливом стихійних умов і спеціально організованих факторів
- б. цілеспрямований процес формування в індивіда заданих якостей
- в. кількісні та якісні зміни в роботі головного мозку, які відбуваються в часі під впливом різних факторів
- г. процес цілеспрямованого формування здібностей людини в умовах навчання і освіти

29. Основним завданням розвитку у немовлячий період є:

- а. формування автономії
- б. формування базальної довіри
- в. формування ініціативності
- г. формування самостійності

30. Творча, а відтак, ефективна реалізація суб'єктом своїх задатків, здібностей, талантів в усіх видах діяльності, праці, це:

- а. активізація
- б. наполегливість
- в. мотивація
- г. самоактуалізація

31. Комплекс провідних мотивів діяльності, ставлень, налаштувань, установок особистості щодо духовних цінностей, об'єктів оточуючого світу, її схильностей, готовностей до певних емоційних реакцій, оцінок, суджень, дій, вчинків, поведінки, це:

- а. мотиви
- б. диспозиції
- в. активність
- г. спрямованість

32. Якщо ціннісні орієнтації та пов'язані з ними професійні мотиви повністю узгоджуються з реальною, суспільно значущою поведінкою особистості, то мова йде про... :

- а. адекватний тип професійної мотивації
- б. ситуаційний тип професійної мотивації
- в. компенсаторський тип професійної мотивації
- г. конформістський тип професійної мотивації

33. Навчальна діяльність мотивується:

- а. тільки внутрішнім мотивом, коли пізнавальна потреба особистості спрямовується на предмет діяльності
- б. тільки зовнішніми мотивами (самоутвердження, престижу, обов'язку, необхідності, досягнення тощо)
- в. внутрішніми (коли пізнавальна потреба особистості спрямовується на предмет діяльності) і зовнішніми мотивами (самоутвердження, престижу, обов'язку, необхідності, досягнення тощо)
- г. усі відповіді вірні

34. Психічні феномени ідеальні в тому розумінні, що вони:

- а. найбільш досконалі, довершені з усього, що є у світі
- б. не мають жодних матеріальних властивостей: маси, консистенції, форми, забарвлення тощо, - а відтак, не відображаються органами чуття (зором, слухом тощо)
- в. частина Трансцендентного (Надприродного, Божого) світу, який є ідеальним
- г. за ними закріпилась назва "ідеї" з часів Еллади (Стародавньої Греції)

35. Повсякденно-побутові психологічні знання такі ж давні, як людство, тому що:

- а. вони забезпечували і забезпечують ефективність: впливів суб'єкта (особи та/чи групи) на інших людей, взаєморозуміння, взаємодію, навчання й виховання тощо
- б. навіть стародавні люди (дикуни) найбільше цікавились властивостями власної душі
- в. народна творчість (фольклор), а відтак і мистецтво не могли обійтись без таких знань, вони ґрунтуються на цих знаннях
- г. Бог-Креатор (Творець) дав їх людям разом з душею

36. Анімізм – це:

- а. віра в існування душі (аніми) – невидимого двійника в усіх предметів і явищ, основна функція якого – рухання, оживлення, спонукання до дієвості чи недієвості "свого" тіла
- б. первісні вірування у божественне (надприродне) походження людської душі (аніми)
- в. спроможність психіки (аніми, душі) безпосередньо (екстрасенсорно) впливати на матеріальні об'єкти
- г. віра у безсмертя душі (аніми)

37. Значення концептів Платона про "ідеї" та "Царство Ідей" для становлення наукової психології полягає в тому, що:

- а. у його визначенні "ідей" постав основний психологічний зміст понять – основи людської свідомості, понятійного мислення й мовлення
- б. в них показано ідеальну сутність психічних феноменів, які він назвав "ідеями";
- в. в них доведено, що істотною властивістю психічних феноменів, які він назвав "ідеями", є не лише відображення й пізнання, а й ставлення людини до світу і до себе
- г. їх покладено в основу об'єктивно-ідеалістичних філософських засад у психології

38. Основний психологічний зміст поняття:

- а. знання про істотні, сутнісні властивості об'єктів (предметів і явищ)
- б. знання про спільні, однакові властивості тих об'єктів (предметів, явищ, дій, властивостей, співвідношень тощо), які охоплюються кожним поняттям
- в. те, чим оперують інтелект і мислення
- г. інтелектуальне розуміння

39. Основний функціональний психологічний зміст людської свідомості полягає в тому, що:

- а. вона є найвищим рівнем відображення світу, який розвився у людини внаслідок оволодіння мовою в процесі суспільного життя
 - б. вона є вищим рівнем психічного відображення і саморегуляції на планеті Земля, властивим тільки людині як суспільно-історичній істоті
 - в. людина знає, що `вона знає про зміст того, `що вона знає про об'єкти, які сприймає, згадує, уявляє, обдумує, зокрема й про себе як суб'єкта, і про своє ставлення до цього знаного
 - г. вона являє собою найвищий рівень ментальної активності людини як соціальної істоти
40. Основні несвідомі феномени у психіці людини це:
- а. безумовні і умовні рефлекси, інстинктивні спонуки
 - б. галюцинації, гіпнотичні і сомнамбулічні стани
 - в. психофізіологічні процеси у головному мозку
 - г. все, що витіснене зі свідомості механізмами психічного захисту, та автоматизми, установки
41. Асоціації (асоціативні зв'язки у психіці), за Аристотелем, поділяються на такі основні види:
- а. утворені за ознаками; 1) зовнішніми, поверховими (неістотними); 2) значущими; 3) сутнісними (істотними)
 - б. за подібністю; за контрастом; за суміжністю
 - в. за формою, за розміром, за кількістю об'єктів
 - г. за психічною модальністю: сприймання, образні (в уяві), мнемічні (у пам'яті), когнітивні (мисленнєві)
42. Основний психологічний зміст знаменитого твердження Р. Декарта "Cogito ergo sum" – це:
- а. "мислю, отже існую" – можна поставити під сумнів існування будь-якого об'єкта, крім того суб'єкта, котрий висуває цей сумнів і осмислює, усвідомлює все це
 - б. "я мислю, отже я існую" – спроможність мислити є вирішально-визначальним фактором, а відтак, головною властивістю існування людини як суспільної істоти
 - в. "мислити, отже існувати" – мислення є найпотужнішим засобом ефективної адаптації людини у суспільстві (в боротьбі "за місце під сонцем")
 - г. "мислення – це і є існування" – все, що люди вважають існуючим реально матеріальним світом, насправді є ілюзією, яку продукує їх психіка
43. "Tabula rasa" ("чиста дошка"), за Дж. Локком, – це:
- а. зовнішнє середовище, на яке психіка проектує свої апіорні ідеї – психічні феномени
 - б. душа (психіка) новонародженої людини, в якій немає жодного апіорі закладеного (вродженого) досвіду; досвід людини накопичується шляхом відображення її психікою світу
 - в. душа людини, помисли і поведінка якої відповідають християнському моральному вченню, Заповідям Любові
 - г. психічні феномени у чистому вигляді, в якому вони постають перед суб'єктом інтроспекції (самопостереження)
44. Сутність принципів детермінізму та відображення в психології, які постали у вченні Б. Спінози, полягає в тому, що:
- а. психіка є суб'єктно-ідеальною субстанцією, яка продукує ілюзію реальності матеріального світу ("esse est percipi")
 - б. матерія на певному етапі свого спонтанного саморозвитку породжує ідеальне – психіку людини, яка адекватно відображає світ і організовує його перетворення
 - в. рефлексорні реакції суворо адекватно відповідають характеру подразників
 - г. психіка людини відображає матеріальний світ таким, яким він є насправді, сповнюється цим змістом – "порядок ідей відповідає порядку речей" – та оперує ним

45. Твердження Дж. Берклі "Esse est percipi" ("буття є відчуттям/сприйманням") означає:

- а. у відчуттях та образах сприймання людини (перцептивних) буття постає таким, яким воно є насправді
- б. рух "ідей" (психічних феноменів), який розгортається у психіці, – єдина дійсно існуюча реальність, що створює ілюзію існування світу матеріальних речей, який, насправді, не існує
- в. буття, відображене у образах сприймання та відчуттях, постає в них у зміненому вигляді, відповідно до певної, закладеної у кожному органі чуття, програми
- г. відчуття й сприймання (рецепція та перцепція) – єдине джерело інформації про буття – світ, що оточує людину

46. У еволюційному вченні Ч. Дарвіна виразно постали основні функції психіки на всіх рівнях її організації:

- а. пізнання, цілепокладання, контроль, корекція
- б. відображення з метою адаптації (пристосування)
- в. антиципація, адаптація
- г. збирання, збереження і організація застосування інформації

47. Основним психологічним змістом сигнального зв'язку (умовного рефлексу), за І. П. Павловим, та сполучного зв'язку, за В. М. Бехтеревим, є:

- а. вибіркове реагування на ті сигнали, які є актуальними щодо виживання – підтримки оптимального метаболізму, захисту від загрози руйнацій та загибелі тощо
- б. генетично зумовлені (вроджені), специфічні для кожного виду зв'язки певних органів чуття особини та певних біотичних подразників
- в. повідомлення про об'єкти, їх властивості, співвідношення посередництвом психофізіологічних сигналів
- г. реакція на певний абіотичний подразник як на певний біотичний, якщо вони постійно співпадають у просторово-часових параметрах, а відтак, поява першого інформує (сигналізує)про високу вірогідність появи другого

48. Розподіл уваги це:

- а. переміщення її фокусу з об'єкта на об'єкт в межах її об'єму протягом функціонування в цих межах
- б. часті відволікання психічної активності суб'єкта від об'єкта своїх дій та спрямування її на інші об'єкти
- в. відносно тривале й інтенсивне зосередження на об'єкті двох і більше психічних процесів і/ або станів
- г. розпорошення між декількома об'єктами, що помітно знижує ефективність спрямованої на них діяльності

49. Що означає поняття "дивергентне" мислення?

- а. соціальна та особистісна зрілість людини
- б. семантична гнучкість
- в. розумові зусилля концентруються на пошуку єдиного правильного рішення
- г. пошук максимальної кількості варіантів вирішення проблеми

50. Що означає поняття "конвергентне" мислення?

- а. соціальна та особистісна зрілість людини
- б. семантична гнучкість
- в. розумові зусилля концентруються на пошуку єдиного правильного рішення
- г. пошук максимальної кількості варіантів вирішення проблеми

51. Вища форма пізнавальної діяльності людини, що дозволяє відображати оточуючу дійсність узагальнено, опосередковано і встановлювати зв'язки й відношення між предметами та явищами

- а. пам'ять
- б. мислення
- в. відчуття
- г. уява

52. Юридичний критерій неосудності включає

- а. інтелектуальна і вольова неповноцінність
- б. хронічна душевна хвороба і шизофренія
- в. інфантильність і занижена самооцінка
- г. гіпертипія і ейфорія

53. Відсутність у характері особистості суперечливих рис, відповідність між спрямованістю та діяльністю, свідомістю та вчинками визначає таку структурну властивість характеру як

- а. цілісність
- б. силу
- в. активність
- г. глибину

54. Фізіологічною основою темпераменту згідно вчення І.П. Павлова виступає

- а. тип нервової системи
- б. взаємодія півкуль головного мозку
- в. задатки
- г. безумовні та умовні рефлекси

55. Цілеспрямованість, наполегливість, рішучість, організованість, сміливість, витримка – це

- а. вольові якості людини
- б. властивості темпераменту
- в. вроджені якості
- г. особливості прояву здібностей

56. Перцепція (сприймання) як психічний процес – це:

- а. відображення властивостей подразників, які впливають на рецептивно-перцептивні поверхні аналізаторів усіх модальностей
- б. поєднання сенсорної інформації, що надходить від об'єктів до органів чуття суб'єкта, у цілісні образи цих об'єктів
- в. поява у внутрішньо-психічному плані предметно-цілісних образів об'єктів
- г. залежність чуттєвого (сенсорного) відображення суб'єкта від його життєвого досвіду

57. Предметність (об'ємність) відображення це:

- а. переживання суб'єктом відчуттів, що надходять від предмета, як цілісної сукупності
- б. переживання суб'єктом відчуттів, що надходять від предмета, як властивостей цього предмета
- в. організація сенсорної інформації про відображені об'єкти у просторово-часові структури цих об'єктів
- г. проектування відчуттів та образів сприймання об'єктів у ті просторово-часові параметри, у яких вони знаходяться, звідки надійшла чуттєва інформація про ці об'єкти

58. Уявлення можливого і неможливого бажаного і/або небажаного та всілякого неймовірного називається:

- а. мрія
- б. фантазія
- в. марення
- г. галюцинація

59. Комплекс утворень психіки людини: ціннісні орієнтації, світогляд, переконання, віра – це її:

- а. мотивація
- б. спрямованість
- в. екзистенційна відповідальність
- г. духовність

60. Оберіть найбільш змістовну і правильну відповідь: Формування й функціонування особистості як психічної системи зумовлюється:

- а. комплексом чинників біологічної (генетичної), суспільної (соціальної) та духовної природи
- б. стихійним та організованим навчанням і вихованням
- в. всім комплексом об'єктивних умов її життя
- г. ставленням до неї соціуму, що об'єктивується у спілкуванні посередництвом соціально-психологічних механізмів взаємовпливу

61. Основні, базові функціональні структури соціальної (суспільної) природи особистості - це:

- а. ціннісні орієнтації, світогляд, переконання, віра, диспозиції
- б. вищі психічні функції (понятійне мислення і пам'ять, уява, вищі почуття, воля)
- в. диспозиції щодо соціуму і Я-концепція
- г. знання, уміння, навички, утворення сфери спрямованості (світогляд, переконання, віра, ціннісні орієнтації, диспозиції)

62. Центральна нервова система – це

- а. спинний та головний мозок
- б. спинномозкові і черепно-мозкові нерви
- в. спинний мозок та черепно-мозкові нерви
- г. головний мозок та спинномозкові нерви

63. Спільною поведінкою для людини і тварини є

- а. нервова система
- б. мислення
- в. інстинкти
- г. психіка

64. Неадекватна самооцінка – це

- а. завищена або занижена самооцінка
- б. соціальна або персональна
- в. емоційна або інтелектуальна
- г. професійна або особиста

65. Основний психологічний зміст пам'яті – це:

- а. спроможність психіки накопичувати і зберігати відображену органами чуття та розумово опрацьовану інформацію і відтворювати її (згадувати)
- б. відкрита інформаційна система, що постійно оновлюється і слугує інформаційною базою діяльності, поведінки, всього життя суб'єкта
- в. процес накопичення і збереження інформації, якою оперують усі пізнавальні психічні процеси (відчуття, сприймання, уява, мислення)
- г. банк понятійних знань як основи свідомості людини

66. Модальність (суб'єктне почування) емоційних переживань – це:

- а. корисне–шкідливе
- б. значуще–байдуже
- в. приємне–неприємне (вдоволення–невдоволення, насолода–страждання)
- г. позитивне–негативне

67. Мотивація особистості – це:

- а. ієрархізована система біологічних, соціальних та духовних факторів її життєдіяльності
- б. психічні спонуки, які зумовлюють і спрямовують її активність: потяги, потреби, бажання, прагнення, мотиви і т. ін.
- в. системне поєднання утворень сфери спрямованості: ціннісних орієнтацій, переконань, світогляду, віри
- г. уявлення, мрії про те, ким і якою вона хотіла б стати в майбутньому, що спонукають її до відповідних дій

68. Рівень домагань особистості – це:

- а. знання про наявні у неї якості, властивості, особливості та її ставлення до них, що впливає з самооцінки кожної з них та себе в цілому
- б. сукупність прагнень досягнути життєві цілі такого рівня складності, який, на її думку, відповідає її можливостям
- в. уявлення, мрії про те, ким і якою вона хотіла б стати в майбутньому
- г. суб'єктна диспозиційна матриця, зміст якої вирішально-визначальним чином детермінує суспільні та духовні спонукальні впливи

69. Здібності особистості це:

- а. генетично детерміновані чинники успішності її діяльності
- б. психічні та/або анатомо-фізіологічні властивості, які є основною умовою і чинником ефективності діяльності, що розвиваються з відповідних задатків
- в. індивідуально-психологічні властивості, що формуються і функціонують в процесі та під впливом її діяльності
- г. соціал-дарвіністська міфологема (хибне поняття), що виправдовує соціальну нерівність людей

70. Тривожність – це

- а. індивідуальна властивість, риса характеру, що проявляється схильністю до надмірного хвилювання в ситуаціях, які загрожують, на думку цієї особи, неприємностями чи невдачами
- б. негативна емоція, яка викликана інстинктом самозбереження, почуття небезпеки в загрозливій ситуації;
- в. почуття недоброзичливості, роздратування, гнів, досада; розлюченість
- г. важкий, похмурий, сумний настрій, меланхолія, туга

71. Провідною діяльністю у підлітковому віці є

- а. інтимно-особистісне спілкування
- б. учіння
- в. учбово-професійна діяльність
- г. сюжетно-рольова гра

72. Провідною діяльністю у період дошкільного віку є

- а. емоційне спілкування з дорослим
- б. сюжетно-рольова гра

- в. наочно-дійове мислення
- г. учіння

73. Основні (базисні) типи темпераменту:

- а. гіпертимний, дистимний, афективно-лабільний, афективно-екзальтований, емотивний
- б. темперамент діяльності і темперамент почуттів
- в. інтровертований, екстравертований, амбавертований
- г. сангвіністичний (сангвінік), флегматичний (флегматик), холеричний (холерик), меланхолійний (меланхолік)

74. Вкажіть на визначення терміну "сублімація":

- а. Часта зміна місця проживання, роботи, сімейного стану
- б. Звернення до примітивних форм поведінки, мислення; уникнення відповідальності
- в. Переведення психічної енергії в інші сфери діяльності (наприклад, заняття спортом, музикою, художньою творчістю тощо), що дозволяє зняти напруження у прийнятній для індивіда і суспільства формі
- г. Людина уникає вирішення проблеми, занурюється у мрії, ілюзії, фантазії

75. Шопоголізм – це

- а. патологічна поведінкова залежність, яка виражається в неконтрольованому бажанні робити невиправдані покупки, де джерелом задоволення є сам процес здійснення покупок
- б. патологічна пристрасть до азартних ігор: казино, онлайн-ігри, ставки на спорт, ігрові автомати
- в. психічний розлад, нав'язливе бажання вийти в Інтернет і хвороблива нездатність вчасно відключитися від нього
- г. різновид нав'язливої поведінки, що проявляється у збиранні, накопиченні та зберіганні речей, які не використовуються у повсякденному житті.

76. Виділяють наступні локуси контролю

- а. внутрішній (інтернальний) і зовнішній (екстернальний)
- б. функціональний і патологічний
- в. соціальний, психологічний, біологічний
- г. емоційний, пізнавальний, усвідомлений

77. Психологічний вік включає критерії

- а. розумовий вік, емоційна і соціальна зрілість
- б. кількість календарних років, місяців, днів від моменту народження
- в. дозрівання, виховання, соціалізація
- г. дитинство, молодість, дорослість, старість

78. Типи психологічного подолання (coping strategies)

- а. стратегія вирішення проблем, пошук соціальної підтримки, уникання
- б. конвергентне, дивергентне мислення, творчість
- в. когніції, емоції, поведінка і фізіологічні реакції
- г. віктимна поведінка, девіантна поведінка, делінквентна поведінка, демонстративна поведінка

79. Реально існуюча сукупність індивідів, яка піддається емпіричній фіксації та характеризується відносною цілісністю і здатністю виступати як самостійний творчий суб'єкт історичної та соціальної дії:

- а. суспільство
- б. соціальна спільнота

- в. соціальна група
- г. соціальна організація

80. Найзагальніша система взаємозв'язків і взаємин між людьми, в яких проявляється їхня взаємозалежність одне від одного та які склалися історично:

- а. велика соціальна група
- б. суспільство
- в. соціальна ідентичність
- г. соціальна організація

81. Що не є соціальною взаємодією:

- а. самореалізація
- б. владні відносини
- в. міжособистісне спілкування
- г. співвідношення соціальних статусів

82. Спосіб організації соціальної взаємодії та соціальних зв'язків, що здатний до саморегуляції, самовідтворення та стабільності:

- а. соціальна система
- б. соціальна спільнота
- в. соціальна ідентичність
- г. соціалізація

83. Функція соціології, яка полягає у тому, що висновки, рекомендації та пропозиції, які напрацьовані соціологією, стають основою для вироблення та прийняття рішень:

- а. прогностична
- б. перетворювальна
- в. інформаційна
- г. критична

84. Виберіть правильне визначення. Соціологія – це наука ...

- а. про удосконалення відносин між людьми, засвоєння норм поведінки, формування ціннісних орієнтацій, задоволення суспільних потреб і відтворення людини як соціальної істоти
- б. про особливу сферу життєдіяльності, в якій виявляються відмінності інтересів різних соціальних спільнот з приводу розподілу матеріальних та духовних цінностей, виявлення, зіткнення, протистояння, а також підпорядкування, субординація цих інтересів
- в. про суспільство як цілісну систему, про функціонування і розвиток соціальних спільностей, про закономірності соціальних дій і масової поведінки
- г. про закономірності культурних вимірів людського життя, осмислення процесів, які пов'язані з глобалізацією, подальшим розвитком міжнародних відносин та новим світоглядом

85. Функція соціології, що забезпечує вироблення соціального механізму впровадження у практику рішень щодо функціонування, розвитку й удосконалення соціальних відносин:

- а. перетворювальна
- б. управлінська
- в. моделююча
- г. світоглядна

86. Функція соціології, яка виявляється у можливості впливати на формування уявлення індивіда про своє призначення в суспільстві, про стан самого суспільства та сприяє формуванню критичної позиції:

- а. перетворювальна
- б. світоглядна
- в. критична
- г. управлінська

87. Функція соціології, яка забезпечує поновлення та збагачення соціологічного знання про різні сфери суспільного життя, розкриває перспективи соціального розвитку, розробляє концепції, теорії, ключові поняття й категорії на основі дослідження соціальної реальності:

- а. теоретико-пізнавальна
- б. критична
- в. управлінська
- г. описово-інформаційна

88. Функція соціології, яка полягає в систематизації, описі, нагромадженні соціологічної інформації, отриманої в результаті проведення соціологічних досліджень, у вигляді аналітичних записок, різних наукових звітів, статей, книг тощо:

- а. теоретико-пізнавальна
- б. критична
- в. управлінська
- г. описово-інформаційна

89. Функція соціології, яка проявляється в тому, що формує погляди на соціальні явища і процеси, дає теоретичну основу для практичних дій, спрямованих на розуміння й узгодження інтересів різних соціальних спільнот і груп:

- а. теоретико-пізнавальна
- б. критична
- в. управлінська
- г. світоглядно-ідеологічна

90. Функція соціології, яка проявляється в тому, що соціологія, надаючи об'єктивне знання, покликана попереджувати соціальну політику про відхилення від соціального ідеалу, сигналізувати про можливі негативні соціальні явища і наслідки:

- а. виховна
- б. прогностична
- в. теоретико-пізнавальна
- г. критична

91. Відмінність соціології від інших суспільних наук полягає в тому, що вона:

- а. досліджує окремі сторони суспільного життя
- б. є генералізуючою наукою, бо не вивчає специфічне в суспільствах, а загальне
- в. не вивчає взаємозв'язок між явищами, які стосуються предмета дослідження різних наук
- г. не вивчає всі соціальні процеси

92. Відтворення соціальної реальності на абстрактному рівні шляхом виявлення значущих з практичної точки зору закономірних зв'язків і відносин:

- а. предмет соціології
- б. теоретична соціологія

- в. теорія
- г. історія соціології

93. Від чого не залежить розвиток предмету соціології:

- а. прогресу самого наукового знання
- б. мінливих потреб суспільства
- в. соціального запиту
- г. географічних чинників

94. Загальні та специфічні закони та закономірності розвитку і функціонування історично визначених соціальних систем (на рівні суспільства загалом), механізми дії та форми прояву цих законів та закономірностей в діяльності особистостей, соціальних груп, класів, народів – це:

- а. предмет соціології
- б. об'єкт соціології
- в. тенденції розвитку соціології
- г. функції соціології

95. Об'єктивні, істотні, необхідні, стійкі та такі, що повторюються, причинні зв'язки між соціальними явищами та процесами як в окремих соціальних системах та підсистемах, так і в суспільстві в цілому, що виникають внаслідок масової діяльності людей:

- а. соціальний закон
- б. тенденції розвитку соціології
- в. соціальний прогрес
- г. соціальний порядок

96. Дає уявлення про суспільство як цілісний організм, про систему соціальних механізмів, розкриває місце і роль основних соціальних зв'язків, формулює принципи соціологічного пізнання:

- а. спеціальна соціологічна теорія
- б. загальносоціологічна теорія
- в. галузева соціологія
- г. емпірична соціологія

97. Який з підходів до трактування предмета соціології полягає у розумінні соціології як науки про цілісність і системність суспільства та у вирішенні таких головних аспектів предметної галузі, як соціальна структура, культура, соціальні інститути, глобальні соціальні процеси і зміни:

- а. макросоціологічний
- б. мікросоціологічний
- в. епіричний
- г. теоретичний

98. Який з підходів до трактування предмета соціології акцентує увагу на сфері людської поведінки та свідомості, ставить у центр уваги людину в її повсякденному житті, в усьому багатстві її зв'язків та взаємодій з іншими людьми:

- а. макросоціологічний
- б. мікросоціологічний
- в. епіричний
- г. теоретичний

99. Який з підходів у соціології ядром предмета соціології та основною категорією вважає поняття "соціальна спільнота":

- а. макросоціологічний
- б. мезосоціологічний

- в. емпіричний
- г. теоретичний

100. Оберіть теорію, що вивчає закони розвитку і функціонування окремих соціальних спільнот:

- а. соціологія спілкування
- б. соціологія села
- в. соціологія освіти
- г. соціологія громадської думки

101. Оберіть галузеву соціологічну теорію:

- а. соціологія сім'ї
- б. соціологія праці
- в. соціологія глобалізації
- г. соціологія молоді

102. Соціологія, яка узагальнює фактичний матеріал, будує теорію, розкриває закономірності функціонування суспільства:

- а. емпірична
- б. теоретична
- в. соціальна інженерія
- г. загальносоціологічна теорія

103. Рівень практичного впровадження отриманих знань з метою моделювання шляхів вирішення конкретних соціальних проблем:

- а. фундаментальна соціологія
- б. соціальна інженерія
- в. теоретична
- г. загальносоціологічна теорія

104. Складова соціології, що спрямована на вирішення конкретної соціологічної проблеми, використання знань для удосконалення соціальних процесів, вирішення практичних проблем життєдіяльності суспільства:

- а. макросоціологія
- б. соціальне дослідження
- в. прикладна соціологія
- г. теоретична соціологія

105. Сукупність певних рис та особливостей суспільних відносин, інтегрована індивідами чи спільнотами у процесі спільної діяльності в конкретних умовах, яка виявляється в їх стосунках, ставленні до свого місця в суспільстві, явищ і процесів суспільного життя:

- а. соціальне
- б. взаємини
- в. соціальні контакти
- г. соціальна ідентичність

106. Загальна якість, притаманна різним групам індивідів – основна риса:

- а. соціального
- б. конфлікту
- в. взаємин
- г. емоційних зв'язків

107. Характер і зміст відносин між індивідами та групами залежно від їх місця у суспільних структурах, ролі, яку вони виконують в них – основна характеристика:

- а. соціального
- б. конфлікту
- в. взаємин
- г. емоційних зв'язків

108. Ставлення індивідів та груп один до одного та оцінка свого становища в суспільстві, явищ і процесів суспільного життя – складова:

- а. соціального
- б. конфлікту
- в. взаємин
- г. суспільного

109. Сукупність певних рис та особливостей суспільних відносин, яка виявляється в стосунках між людьми, ставленні до свого місця в суспільстві:

- а. соціальне
- б. суспільне
- в. соціальна взаємодія
- г. соціальний контакт

110. Соціальне є:

- а. окремою сферою суспільства
- б. одна зі сфер суспільного
- в. сферою, що охоплює суспільне
- г. в будь-якому разі тотожне суспільному

111. Поняття "суспільне" застосовується щодо розуміння:

- а. суспільства в цілому, взаємодії його сторін – економічної, політичної, ідеологічної і т.д.
- б. соціальної діяльності
- в. соціальної групи
- г. соціальної поведінки

112. Який з-поміж наведених факторів не впливає на розвиток предмету соціології:

- а. прогрес самого наукового знання
- б. мінливі потреби суспільства
- в. соціальний запит
- г. географічні чинники

113. З другої половини XIX ст. предметне поле соціології обмежувалось вивченням:

- а. суспільства у національних кордонах
- б. глобалізованого суспільства
- в. методології
- г. взаємодії людини природою

114. З кінця XX ст. предметне поле соціології складає вивчення:

- а. глобалізованого суспільства
- б. суспільства у національних кордонах
- в. взаємодії людини природою
- г. географічних чинників

115. На думку В. Парето соціальні зміни в суспільстві є наслідком:

- а. циркуляції еліт
- б. науково-технічного прогресу
- в. діджеталізації
- г. промислової революції